

**Թեմատիկ պլանավորում
«Համաշխարհային պատմություն»**

6-րդ դասարան

Շաբաթական 1 ժամ

Տարեկան 34 ժամ

Թեմա		Բաժին. 1 Նախնադար
Նպատակ		Իմանալ նախնադարի հիմնական շրջափուլերը, նախնադարյան մարդու զբաղմունքների, օգտագործած գենքերի և գործիքների մասին, հնագույն մարդու ծագման և բնական մարդու ձևավորման ժամանակաշրջանը, մարդու կարևոր գյուտերի, նվաճումների, արվեստի սկզբնավորման մասին, նախնադարյան մարդկանց կրոնական պատկերացումների և հավատալիքների ձևավորման մասին, նստակեցության անցման և պետության առաջացման պատճառները:
Վերջնարդյունքներ		Բացատրել կենդանիների ընտելացման կարևորությունը, համեմատել քարի դարի տարբեր ժամանակաշրջանների գործիքները, բացատրել սոհմ, ցեղ, ցեղային միություն, սոտեմապաշտություն, ոգեպաշտություն, ֆետիշապաշտություն, արտադրող տնտեսություն հասկացությունները, համեմատել նախնադարյան հասարակության զարգացման փուլերը, գնահատել նորքարիդարյան հեղափոխության նշանակությունը, պարզաբանել նախնադարյան հասարակության անկման և պետական կազմավորումների առաջացման պատճառները:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	5-8	<u>Դաս 1. Հին Քարի դար (Պալեոլիթ)</u>
1	9-13	<u>Դաս 2. Միջին և Նոր Քարի դարեր</u>
1	14-17	<u>Դաս 3. Նախնադարյան հասարակության անկումը</u>
Թեմա		Բաժին. 2 Հին Արևելք
Նպատակ		Իմանալ Հին Արևելքի երկրների գոյության ժամանակաշրջանները, նշանավոր քաղաքների անուններ, մշակութային ձեռքբերումների, նշանավոր կառույցների մասին, Հին Արևելքի երկրների տեղը քարտեզի վրա, նշանավոր տիրակալների անուններն ու ժամանակաշրջանը, հինարևելյան դիցարանների, գրի առաջացման, ճարտարապետության, քանդակագործության, մշակութային այլ ձեռքբերումների և գիտական նվաճումների մասին, Հին Արևելքի երկրների

Թեմա		Բաժին.1 Նախնադար
Նպատակ		Իմանալ նախնադարի հիմնական շրջափուլերը, նախնադարյան մարդու զբաղմունքների, օգտագործած զենքերի և գործիքների մասին, հնագույն մարդու ծագման և բանական մարդու ձևավորման ժամանակաշրջանը, մարդու կարևոր գյուտերի, նվաճումների, արվեստի սկզբնավորման մասին, նախնադարյան մարդկանց կրոնական պատկերացումների և հավատալիքների ձևավորման մասին, նստակեցության անցման և պետության առաջացման պատճառները:
Վերջնարդյունքներ		Բացատրել կենդանիների ընտելացման կարևորությունը, համեմատել քարի դարի տարբեր ժամանակաշրջանների գործիքները, բացատրել տոհմ, ցեղ, ցեղային միություն, տոտեմապաշտություն, ոգեպաշտություն, ֆետիշապաշտություն, արտադրող տնտեսություն հասկացությունները, համեմատել նախնադարյան հասարակության զարգացման փուլերը, գնահատել նորքարիդարյան հեղափոխության նշանակությունը, պարզաբանել նախնադարյան հասարակության անկման և պետական կազմավորումների առաջացման պատճառները:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	5-8	<u>Դաս 1. Հին Քարի դար (Պալեոլիթ)</u>
1	9-13	<u>Դաս 2. Միջին և Նոր Քարի դարեր</u>
1	14-17	<u>Դաս 3. Նախնադարյան հասարակության անկումը</u>
Թեմա		Բաժին.2 Հին Արևելք
		աշխարհագրական դիրքի, բնակլիմայական պայմանների, տնտեսության կարևոր ճյուղերի մասին, պետությունների կազմավորման նախադրյալների, հզորացման, թուլացման ու անկման պատճառների մասին, Հին Արևելքի իրավական համակարգերի, գրի, գիտության և գրավոր հուշարձանների կարևորության մասին:
Վերջնարդյունքներ		Թվարկել Հին Արևելքի երկրները, բնութագրել բնակիչների զբաղմունքը, մշակութային ձեռքբերումները, նշանավոր կառույցները, թվարկել Հին Արևելքի երկրների նշանավոր տիրակալների անունները ըստ ժամանակագրական հաձորդականության՝ նշելով մի քանի արքաների գահակալման տարեթվեր, ներկայացնել առանձին արքաների ներքին և արտաքին քաղաքականությունը, բացատրել պետություն, դիցարան, տաճար, արհեստական ոռոգում, առևտուր, արհեստներ, աշխարհիկ և հոգևոր իշխանություն և այլ հասկացություններ, ներկայացնել և համեմատել Հին Արևելքի երկրների պետական կարգը, մշակույթը, տնտեսությունը, վերհանել ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները:
Ժամ	Էջ	Դաս

1	21-24	<u>Դաս 4. Եզիպտոս</u> <u>Գործնական աշխատանք</u>
1	25-28	<u>Դաս 5. Միջագետքի առաջին պետությունները</u>
1	29-31	<u>Դաս 6. Միջագետքի տերությունները</u>
1	33-35	<u>Դաս 7. Հին Փոքր Ասիան և Արևելյան Միջերկրականի երկրները</u>
1	37-39	<u>Դաս 8. Հնդկաստան և Չինաստան</u>
1	41-43	<u>Դաս 9. Արեմենյան Իրանը</u>
1	45-47	<u>Դաս 10. Հին Արևելքի կրոնները</u>
1	48-52	<u>Դաս 11. Գիր և Արվեստ</u>
1	54-57	<u>Դաս 12. Գիտություն</u> <u>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</u>
Թեմա		Բաժին.3 Հին Հունաստան
Նպատակ		Իմանալ Հունաստանի տեղը քարտեզի վրա, երկրի բնակլիմայական պայմանների, օլիմպիական խաղերի, հին հույն նշանավոր գործիչների, պոլիսների մասին, ինչ է ազատագրական պատերազմը և նկարագրի հույն-պարսկական պատերազմը, հին հույների կրոնի, հունական առասպելների, աստվածների մասին, պոլիս, հելոտ, սպարտացի, օստրակոն, դեմոս, լակոնիկ ոճ հասկացությունների իմաստը, ինչ է բարեփոխումը, դրա նշանակությունը Հին Հունաստանում, հին հույն նշանավոր գործիչների, նրանց իրականացրած բարեփոխումների, Աթենքի և Սպարտայի քաղաքական, տնտեսական, մշակութային կյանքի, կառավարման կարգերի մասին:
Վերջնարդյունքներ		Նշել Հին Հունաստանի պատմության շրջափուլերը, բնութագրել դրանք, թվարկել դրանց բնորոշ իրադարձություններ, թվարկել հունական պոլիսներ ու գաղութներ, պատմական կարևոր դեպքեր և փաստեր, բացատրել Հին Հունաստանից մեզ հասած հասկացություններ, ներկայացնել Աթենքի և Սպարտայի քաղաքական, տնտեսական, մշակութային ընդհանրությունները և առանձնահատկությունները, հունական մշակույթի դերը համաշխարհային մշակույթի պատմության մեջ, բացատրել ժողովրդավարական կառավարում հասկացությունը և նշի տարբերություններ դրա և արևելյան բռնապետության դեմ:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	61-66	<u>Դաս 13. Պատմության արշավույսը</u>
1	67-70	<u>Դաս 14. Արիստիկ դարաշրջանի Հունաստանը (Ք. ա. 8-6-րդ դարեր)</u>
1	72-76	<u>Դաս 15. Հին Սպարտան և Աթենքը</u>
1	78-82	<u>Դաս 16. Հունաստանը Ք. ա. 5-րդ դարում</u>
1	84-88	<u>Դաս 17. Դասական դարաշրջանի հունական մշակույթը</u> <u>Գործնական աշխատանք</u>
Թեմա		Բաժին.4 Հելլենականություն
Նպատակ		Իմանալ Բալկանյան թերակղզու և Մակեդոնիայի, Ալ.

		<p>Մակեդոնացու նվաճած երկրների, հելլենիստական պետությունների, հելլենիստական մշակույթի խոշոր կենտրոնների մասին, մակեդոնական բանակի, Ալեքսանդրի արևելյան արշավանքի և մղած ճակատամարտերի, հելլենիզմի հասկացության , հելլենիզմի տարածմանը նպաստող պատմական հանգամանքների մասին, Մակեդոնիայի կողմից հունական պոլիսների հպատակեցման, Ալեքսանդրի հաղթական արշավանքների ու տերության կազմավորման մասին:</p>
	Վերջնարդյունքներ	<p>Քարտեզի վրա ցույց տալ Բալկանյան թերակղզին և Մակեդոնիան, Ալ. Մակեդոնացու նվաճած երկրներ, հելլենիստական պետությունները, նշանավոր ճակատամարտերի վայրեր, թվարկել Մակեդոնացու կյանքի և գործունեության կարևոր իրադարձությունները, բացատրել նվաճված ժողովուրդների նկատմամբ Ալեքսանդրի վերաբերմունքի պատճառները, հելլենիզմի հասկացության իմաստը, բացատրել մակեդոնական փոքրաթիվ բանակների հաղթանակների, կայսրությունների, այդ թվում նաև Ալեքսանդրի տերության անկման պատճառները, բնութագրել Մակեդոնացուն և գնահատել նրա գործունեությունը:</p>
Ժամ	Էջ	Դաս
1	91-95	<u>Դաս 18. Ալեքսանդր Մակեդոնացի</u>
1	97-101	<u>Դաս 19. Հելլենիստական աշխարհը</u>
Թեմա	Բաժին.5 Հին Հռոմ	
Նպատակ	<p>Իմանալ Իտալիայի աշխարհագրական դիրքի, բնակլիմայակնա պայմանների, բնակիչների, Հռոմի հիմնադրման, Հին Հռոմի նշանավոր գորավարների և կայսրերի, հռոմեական դիցարանի ու մշակույթի, քրիստոնեության ծագմանն վաղ քրիստոնեական համայնքների մասին, Հռոմեական պետության ձևավորման ու կայացման մասին, հռոմեական ընտանիքի դերի, հռոմեական հասարակության, պոնիկյան պատերազմների, Հին Հռոմի պետական կարգի ու բանակի, առաջին և երկրորդ եռապտությունների ստեղծման նպատակների տնտեսական, քաղաքական և ռազմականբարեփոխումների նանակության մասին, Հռոմեական Հանրապետության, կայսրության պետական կառույցի առանձնահատկությունները, բանակի կառուցվածքն ու նշանակությունը, հռոմեական դիվանագիտության առանձնահատկությունները:</p>	
Վերջնարդյունքներ	<p>Քարտեզի վրա ցույց տալ Իտալիան, նրա նվաճած երկրներ, թվարկել և բնութագրել Հին Հռոմի նշանավոր գորավարների, կայսրերի , մշակութային գործիչների, հռոմեական աստվածների, բացատրել Հին Հռոմից մեզ հասած հասկացությունների և արտահայտությունների իմաստը, ներկայացնել քրիստոնեության առաջացման պատմական պայմանները, հիմնավորել տնտեսական, քաղաքական և</p>	

		ռագմական բարեփոխումների նշանակությունը Հռոմի համար, համեմատել Հին Հռոմի նշանավոր պետական գործիչների, գնահատել նրանց գործունեությունը, վերլուծել Հռոմի վարած ներքին ու արտաքին քաղաքականությունը:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	105-109	Դաս 20. Պատմության արշավույսը
1	110-114	Դաս 21. Հռոմեական քաղաք-պետությունը Ք. ա. 5-3-րդ դդ.
1	115-119	Դաս 22. Հռոմեական տերության կազմավորումը
1	120-124	Դաս 23. Հանրապետական կարգի ճգնաժամը
1	125-129	Դաս 24. Անցում Պրինցիպատին
1	130-134	Դաս 25. Հռոմեական կայսրության ծաղկումն ու անկումը
1	135-137	Դաս 26. Կրոնը
1 1	139-142	Դաս 27. Հռոմեական մշակույթը Կրկնություն Թեմատիկ գրավոր աշխատանք

**Թեմատիկ պլանավորում
«Համաշխարհային պատմություն»**

8-րդ դասարան

Շաբաթական 1 ժամ

Տարեկան 34 ժամ

Թեմա	Բաժին 1. Արդյունաբերական հասարակության առաջին շրջափուլը
Նպատակ	Իմանալ արդյունաբերական հասարակության ձևավորման և արդյունաբերական հասարակության առաջին շրջափուլում տեղի ունեցած կարևոր տեղաշարժերի, հեղափոխությունների, վերափոխումների, դրանց պատճառների, ընթացքի ու հետևանքների, միջազգային հարաբերությունների, մշակութային կյանքի զարգացման ու մշակութային կարևոր ձեռքբերումների մասին, Արևելքի երկրներում կապիտալիստական հարաբերությունների հաստատմանը խոչընդոտող պայմանների, ԱՄՆ-ի կազմավորման, Օսմանյան կայսրության մեջ իրականացված բարեփոխումների փորձերի և դրանց արդյունքների, նապոլեոնյան դարաշրջանի, գաղութային համակարգի ձևավորման մասին, լուսավորական շարժման ու լուսավորյալ միապետների, անգլիական ու ֆրանսիական հեղափոխությունների արդյունքների, Արևելքի ավանդական հասարակությունների, միջազգային հարաբերությունների բնույթի, մշակույթի տարբեր ճյուղերում արձանագրված նվաճումների մասին:
Վերջնարդյունքներ	Թվարկել անգլիական ու ֆրանսիական հեղափոխության նշանավոր գործիչների, արդյունաբերական հասարակության առաջին շրջափուլի պետական, քաղաքական, և մշակութային նշանավոր գործիչների, քարտեզի վրա ցույց տա Եվրոպական խոշոր երկրները, ԱՄՆ-ը և Արևելքի երկրները, բացատրել «Պետությունը ես եմ», «Մեզանից հետո թեկուզ ջրհեղեղ» արտահայտությունների իմաստը, պարզաբանել արդյունաբերական հասարակության առաջին շրջափուլում տեղի ունեցած կարևոր տեղաշարժերի, հեղափոխությունների, վերափոխումների պատմական անհրաժեշտությունը, Արևելքի երկրներում կապիտալիստական հարաբերությունների հաստատմանը խոչընդոտող պայմանները, ներկայացնել դիրեկտորիան, կոնսուլությունը, կայսրությունը ֆրանսիայում, բացատրել բուրժուազիա, պրոլետարիատ, ընդդիմություն,

Ժամ	Էջ	Դաս
1	6-9	<u>Դաս 1. Արմատական տեղաշարժեր տնտեսության մեջ</u>
1	11-15	<u>Դաս 2. Հասարակության զարգացումը</u>
1	16-19	<u>Դաս 3. Լուսավորության դարաշրջանը</u>
1	20-25	<u>Դաս 4. Հասարակության վերակառուցման հեղափոխական ուղին</u>
1	26-31	<u>Դաս 5. Ֆրանսիական մեծ հեղափոխությունը</u>
1	32-37	<u>Դաս 6. Նապոլեոնի դարաշրջանը (1799-1815)</u>
1	38-42	<u>Դաս 7. Եվրոպան 1815-1850-ական թվականներին (Հետադիմություն, Փոխհամաձայնություն)</u>
1	43-46	<u>Դաս 8. Հեղափոխությունները Եվրոպայում 1830-1840-ական թվականներին</u>
1		<u>Գործնական աշխատանք</u>
1	48-53	<u>Դաս 9. Արևելյի ավանդական հասարակությունները (Օսմանյան կայսրություն և Իրան)</u>
1	54-59	<u>Դաս 10. Արևելյի ավանդական հասարակությունները (Հնդկաստան և Չինաստան)</u>
1	60-64	<u>Դաս 11. Միջազգային հարաբերությունները (17-րդ դար- 19-րդ դարի առաջին կես)</u>
1	65-69	<u>Դաս 12 Կրթությունը և Հիմնարար գիտությունները (17-րդ դար- 19-րդ դարի առաջին կես)</u>
1	70-72	<u>Դաս 13. Հումանիտար գիտությունները, Գրականությունը և Արվեստը (17-րդ դար- 19-րդ դարի առաջին կես)</u>
1		<u>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</u>
Թեմա		Բաժին 2. Զարգացած արդյունաբերական երկրները և աշխարհը (19-րդ դարի երկրորդ կես-20-րդ դարի սկիզբ)
Նպատակ		Իմանալ դարաշրջանի նշանավոր գործիչների, Առաջին աշխարհամարտում ներգրավված երկրների, Առաջին աշխարհամարտի առավել խոշոր ճակատամարտերի, Առաջին աշխարհամարտի ընթացքում ռազմական տեխնիկայի նորամուծությունների մասին, զարգացած արդյունաբերական երկրների, տնտեսության, գիտության և տեղնիկայի տարբեր բնագավառներում տեղի ունեցած կարևոր փոփոխությունների, հեղափոխական ու ազատական շարժումների, Եվրոպայում առաջացած նոր պետությունների, արևելյան հասարակությունների արդիականացման փորձերի , գաղութային քաղաքականության, միջազգային հարաբերությունների մասին, աշխարհի անհամաչափ զարգացման պատճառները, հեղափոխական և ազատական շարժումների, արևելյան հասարակությունների արդիականացման փորձերի, գաղութային քաղաքականության հետևանքները, միջազգային հարաբերություններում տեղի

		ունեցած փոփոխությունների պատճառները, ընթացքն ու հետևանքները, մշակույթի տարբեր ոլորտներում արձանագրված նվաճումները:
Վերջնարդյունքներ		Բնութագրել դարաշրջանի պետական ու մշակութային նշանավոր գործիչների, քարտեզի վրա ցույց տալ Առաջին աշխարհամարտում ներգրավված մեծ տերությունները, Առաջին աշխարհամարտի առավել խոշոր ճակատամարտերը, թվարկել մի քանի կարևոր իրադարձություններ, կազմել համաաշխարհային կարևոր նշանակություն ունեցող իրադարձությունների ժամանակագրություն, ներկայացնել հեղափոխական և ազատական շարժումների, Գերմանիայի և Իտալիայի միավորման պատմական անհրաժեշտությունը, գաղութացման, միջազգային հարաբերություններում տեղի ունեցած փոփոխությունների և Առաջին աշխարհամարտի պատճառները, մշակույթի տարբեր բնագավառներում արձանագրված նվաճումները, պարզաբանել ազգային հիմնախնդիրների լուծման ուղիները, արևելյան հասարակությունների արդիականացման անհրաժեշտությունը, բացատրել բանկ, ֆերմեր, ռասա, մոնոպոլիա, սոցիալիզմ, կապիտալիստահանում, բոլշևիկ, դեկրետ, կապիտոլյացիա, Անտանտ, նարոդնիկ, գենոցիդ հասկացությունների իմաստը, գնահատել տնտեսական զարգացման գլխավոր արդյունքները, հեղափոխական և ազատական շարժումների, արևելյան հասարակությունների արդիականացման փորձերի, գաղութային քաղաքականության հետևանքները, համեմատել միջազգային հարաբերություններում տեղի ունեցած փոփոխությունների պատճառներն ու գլխավոր արդյունքները, ընթացքն ու հետևանքները, վերլուծել Եվրոպական քաղաքական զարգացումների միտումները, գաղութային նվաճումների արդյունքները, քննարկել Առաջին աշխարհամարտի ռազմաքաղաքական արդյունքները, հիմնավորել սեփական տեսակետները, բնութագրել և համեմատել Գարիբալդիի և Բիսմարկի դերը իրենց երկրների միավորման գործում:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	78-81	<u>Դաս 14. Արդյունաբերական հասարակության երկրորդ շրջափուլը</u>
1	83-86	<u>Դաս 15. Փոփոխություններ տնտեսության մեջ և սոցիալական կյանքում</u>
1	88-91	<u>Դաս 16. Քաղաքական կյանքի զարգացումը Եվրոպայում և ԱՄՆ-ում</u>
1 1	92-95	<u>Դաս 17. Բանվորական շարժումները</u> <u>Գործնական աշխատանք</u>
1	96-100	<u>Դաս 18. Հասարակական-քաղաքական շարժումները ԱՄՆ-ում և Եվրոպայում</u>

1	102-106	<u>Դաս 19. Գերմանիայի և Իտալիայի վերամիավորումները</u>
1	107-112	<u>Դաս 20. Ազգային պետությունների առաջացումը Բալկանյան թերակղզում</u>
1	113-118	<u>Դաս 21. Ազգային հիմնախնդիրը բազմազգ տերություններում</u>
1	119-124	<u>Դաս 22. Օսմանյան կայսրության և Իրանի արդիականացման փորձերը</u>
1	125-130	<u>Դաս 23. Ճապոնիայի և Չինաստանի արդիականացման գործընթացը</u>
1	131-135	<u>Դաս 24. Միջազգային հարաբերությունները (19-րդ դարի վերջ-19-րդ դարի առաջին կես)</u>
1	136-141	<u>Դաս 25. Առաջին Աշխարհամարտ. Սկիզբը և ընթացքը (1914-1916 թթ.)</u>
1	143-149	<u>Դաս 26. Առաջին աշխարհամարտի ավարտը և հետևանքները</u>
1	150-153	<u>Դաս 27. Կրթությունը և Գիտությունը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին և 20-րդ դարի սկզբին</u>
1	154-157	<u>Դաս 27. Գրականությունը և Արվեստը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին և 20-րդ դարի սկզբին</u>
2		<u>Կրկնություն</u> <u>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</u>

Թեմատիկ պլանավորում
«Համաշխարհային պատմություն»

9-րդ դասարան

Շաբաթական 1 ժամ

Տարեկան 34 ժամ

Թեմա	Բաժին 1. Աշխարհը Արդյունաբերական Հասարակության երրորդ շրջափուլում
Նպատակ	Իմանալ Վերսայան պայմանագիրը ստորագրած երկրների, այդ դարաշրջանի նշանավոր ռազմաքաղաքական և մշակութային գործիչների, Երկրորդ աշխարհամարտի մասնակից պետությունների և կարևոր ճակատամարտերի, Երկրորդ աշխարհամարտի հիմնական փուլերի, ռազմաքաղաքական գործիչների մասին, Փարիզի վեհաժողովի, ստորագրված պայմանագրերի, Վերսալ-վաշինգտոնյան համակարգի, Ժողովրդավարական ու ավանդական հասարակությունների, տնտեսական մեծ ճգնաժամի, 1920-1930-ական թթ. միջազգային հարաբերությունների առանձնահատկությունների, Երկրորդ աշխարհամարտի պատճառների, ընթացքի ու արդյունքների մասին, Վերսալ-վաշինգտոնյան պայմանագրերի, տնտեսական մեծ ճգնաժամի հաղթահարման ուղիների, 1920-1930-ական թթ. մշակույթի տարբեր բնագավառներում կատարված նվաճումների, Երկրորդ աշխարհամարտի ռազմաքաղաքական արդյունքները:
Վերջնարդյունքներ	Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ Վերսայան պայմանագիրը ստորագրած երկրներ, Երկրորդ աշխարհամարտի մասնակից մեծ պետություններ և կարևոր ճակատամարտեր, բնութագրել այդ դարաշրջանի նշանավոր ռազմաքաղաքական և մշակութային գործիչների, ժամանակագրական հաջորդականությամբ թվարկել համաշխարհային կարևոր նշանակություն ունեցող իրադարձություններ, ներկայացնել և վերլուծել հաշտության պայմանագրերի բովանդակությունը, պարզաբանել Ազերի լիգայի ստեղծման նպատակը, գործառույթները, ֆաշիզմի էությունը և դրա ի հայտ գալուն նպաստող պայմանները, տնտեսական ճգնաժամի հետևանքները, քեմալական շարժման էությունը, բացատրել ազրեսիա, ինտերվենցիա, ստատուս-քվո, «Նոր կուրս», կուլակ, ռևանշ հասկացությունների և «Տարօրինակ պատերազմ»:

		Իմանալ Վերսայան պայմանագիրը ստորագրած երկրների, այդ դարաշրջանի նշանավոր ռազմաքաղաքական և մշակութային գործիչների, Երկրորդ աշխարհամարտի մասնակից պետությունների և կարևոր ճակատամարտերի, Երկրորդ աշխարհամարտի հիմնական փուլերի, ռազմաքաղաքական գործիչների մասին, Փարիզի վեհաժողովի, ստորագրված պայմանագրերի, Վերսալ-վաշինգտոնյան համակարգի, Ժողովրդավարական ու ավանդական հասարակությունների, տնտեսական մեծ ճգնաժամի, 1920-1930-ական թթ. միջազգային հարաբերությունների առանձնահատկությունների, Երկրորդ աշխարհամարտի պատճառների, ընթացքի ու արդյունքների մասին, Վերսալ-վաշինգտոնյան պայմանագրերի, տնտեսական մեծ ճգնաժամի հաղթահարման ուղիների, 1920-1930-ական թթ. մշակույթի տարբեր բնագավառներում կատարված նվաճումների, Երկրորդ աշխարհամարտի ռազմաքաղաքական արդյունքները:
		«Կայծակնային պատերազմ», «Երկրորդ ճակատ» արտահայտությունների իմաստը, քննարկել Երկրորդ աշխարհամարտի պատճառները և հետևանքները, բացատրել և հիմնավորել Գերմանիայի սկզբնական հաջողությունների պատճառները, պարզաբանել 1920-1930-ական թթ. Միջազգային հարաբերությունների գլխավոր հիմնահարցերը, համեմատել համաշխարհային երկու պատերազմների պատճառները, հակամարտող ուժերի կազմն ու ծրագրերը:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	6-12	<u>Դաս 1. Փարիզի վեհաժողովը և նոր աշխարհակարգը</u>
1	15-20	<u>Դաս 2. Արևմտյան ժողովրդավարական հասարակությունները 1920-ական թվականներին</u>
1	21-25	<u>Դաս 3. Ժողովրդավարական հասարակությունները և Տնտեսական մեծ ճգնաժամը</u>
1	27-31	<u>Դաս 4. Ամբողջատիրական վարչակարգը Եվրոպայում</u>
1 1	33-40	<u>Դաս 5. Խորհրդային Միությունը 1922-1939 թվականներին</u> <u>Գործնական աշխատանք</u>
1	42-46	<u>Դաս 6. Արևելքի ավանդական հասարակությունների արդիականացման միտումները</u>
1	48-52	<u>Դաս 7. Հեռավոր Արևելքի և Հնդկաստանի ավանդական հասարակությունները</u>
2	54-57	<u>Դաս 8-9. Մշակույթը 1920-1930-ական թվականներին</u>
1	60-62	<u>Դաս 10. Միջազգային հարաբերությունները 1920-1930-ական թվականներին</u>
1 1	69-76	<u>Դաս 11. Երկրորդ աշխարհամարտը. Առաջին շրջափուլը</u> <u>Թեմատիկ աշխատանք</u>
Թեմա		Բաժին 2. Աշխարհը Սառը պատերազմի ժամանակաշրջանում
Նպատակ		Իմանալ 1945-1991 թթ. միջազգային հարաբերությունների,

	<p>գաղութային համակարգի փլուզման մասին, ՄԱԿ-ի ստեղծման, ԽՍՀՄ ղեկավարների, հետպատերազմյան ժամանակաշրջանի նշանավոր ռազմաքաղաքական գործիչների մասին, նոր միջազգային-իրավական համակարգի ձևավորման, երկրներ աշխարհի ձևավորման, տնտեսական մրցակցության պատճառները, հետևանքներն ու առանձնահատկությունները, ՄԱԿ-ի ստեղծման նպատակը, խնդիրները, գործառույթները, միջազգային հարաբերություններում դրսևորված փոփոխությունները, տարածաշրջանային պատերազմների ու հակամարտությունների մասին, գաղութային համակարգի փլուզման պատճառների, երրորդ աշխարհի ձևավորման, Արևելքի երկրների զարգացման առանձնահատկությունների մասին:</p>	
<p>Վերջնարդյունքներ</p>	<p>Թվարկել և բնութագրել նշանավոր ռազմաքաղաքական գործիչների, ժամանակագրական հաջորդականությամբ ներկայացնել համաշխարհային կարևոր նշանակություն ունեցող իրադարձություններ, քարտեզի վրա ցույց տալ աշխարհի խոշոր տերություններ, ներկայացնել ՄԱԿ-ի ստեղծման անհրաժեշտությունը, նպատակը, խնդիրները, գործառույթները, ՆԱՏՕ-ի և Վարշավյան դաշինքի ստեղծման պատճառները և դրանց գործունեությունը, Անհատի պաշտամունքի դատապարտման պատմական նշանակությունը, Վերակառուցման քաղաքականությունը, բացատրել «Ձնհալ», «Վերակառուցում», համադաշնություն, ՆԱՏՕ, ԱՊՀ, «Մարշալի պլան» հասկացությունների և արտահայտությունների իմաստը, վերլուծել Մառը պատերազմի պատճառները և դրա դրսևորման ձևերը, համեմատել աշխարհի զարգացած երկրները, երրորդ աշխարհի, Արևելքի երկրների տնտեսությունն ու քաղաքականությունը, վեր հանել « Ձնհալի տարիների» և «Լճացման շրջանի» ԽՍՀՄ-ի ներքին ու արտաքին քաղաքականության բնորոշ գծերը, հիմնավորել, թե արդյո՞ք անխուսափելի էր ԽՍՀՄ-ի փլուզումը, քննարկել և մեկնաբանել, թե ինչու ԱՄՆ-ը դարձավ միակ գերտերությունը:</p>	
<p>Ժամ</p>	<p>Էջ</p>	<p>Դաս</p>
<p>1</p>	<p>79-82</p>	<p><u>Դաս 13. Մառը պատերազմը</u></p>
<p>1</p>	<p>84-89</p>	<p><u>Դաս 14. Արևմուտքի երկրները 1945-1980-ական թվականներին</u></p>
<p>1</p>	<p>92-95</p>	<p><u>Դաս 15. ԽՍՀՄ-ը 1945-1985 թվականներին</u></p>
<p>1</p>	<p>97-101</p>	<p><u>Դաս 16. Վերակառուցումից դեպի փլուզում</u></p>
<p>1</p>	<p>103-105</p>	<p><u>Դաս 17. Սոցիալիստական համակարգը</u></p>
<p>1</p>	<p>107-112</p>	<p><u>Դաս 18. Երրորդ աշխարհը</u></p>
<p>1</p>		<p><u>Գործնական աշխատանք</u></p>
<p>1</p>	<p>113-117</p>	<p><u>Դաս 19. Արդիականացող Արևելքը</u></p>
<p>1</p>	<p>119-125</p>	<p><u>Դաս 20. Մերձավոր և Միջին Արևելքի երկրները</u></p>
<p>1</p>	<p>127-130</p>	<p><u>Դաս 21. Միջազգային հարաբերությունները «Մառը պատերազմի» տարիներին</u></p>

Թեմա		Բաժին 3. Աշխարհը արդի փուլում
Նպատակ		Իմանալ Սառը պատերազմի ավարտից հետո աշխարհի խոշոր պետությունների զարգացման, միջազգային հարաբերություններում նկատված փոփոխությունների, արդի համաշխարհային խնդիրների, համաշխարհային մշակույթի կարևորագույն նվաճումների մասին, Արևմուտքի, հետխորհրդային երկրների զարգացման առանձնահատկությունների, արդի դարաշրջանի միջազգային հակամարտությունների, համաշխարհայնացման, մշակույթի տարբեր ոլորտներում արձանագրված նվաճումների արդյունքների մասին, արդի աշխարհաքաղաքական փոփոխությունների պատճառների ու հետևանքների, նոր աշխարհակարգի, համամոլորակային ու հումանիտար հիմնախնդիրների, միջազգային համագործակցության ու խաղաղության անհրաժեշտության մասին:
Վերջնարդյունքներ		Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ ԱՄՆ-ը, եվրոպական, Արևելքի խոշոր երկրները, ԱՊՀ երկրները և դրանց մայրաքաղաքները, բնութագրել նշված ժամանակաշրջանի պետական և մշակութային նշանավոր գործիչների, ներկայացնել աշխարհի տարբեր երկրների տնտեսական զարգացման առանձնահատկությունները, արդի դարաշրջանի միջազգային հարաբերությունների միտումները, հակամարտությունների պատճառներն ու հետևանքները, համաշխարհայնացման դրական ու բացասական արդյունքները, բացատրել ազատականացում, ինտեգրում, գլոբալիզացիա, կոոպերացիա, մետրոպոլիա, անքսիա, «Բեռլինյան պատ», «Երկաթյա լեղի» բառերի և արտահայտությունների իմաստը, գնահատել ու համեմատել աշխարհի տարբեր երկրների տնտեսական ու արտաքին քաղաքականությունները, համեմատել նշանավոր պետական գործիչների գործունեությունը, քննարկել ու տեսակետներ հայտնել համաշխարհային նշանակություն ունեցող հիմնախնդիրների վերաբերյալ, վերհանել ներկայիս Չինաստանի զարգացման յուրահատկությունները, արաբական աշխարհի հիմնախնդիրները և վերջին զարգացումները:
Ժամ	Էջ	Դաս
1	133-139	<u>Դաս 22. Արևմուտքի երկրները 1991 թվականից մինչև մեր օրերը</u>
1	141-145	<u>Դաս 23. Հետխորհրդային երկրները 1991 թվականից մինչև մեր օրերը</u>
1	147-150	<u>Դաս 24. Միջազգային հարաբերությունները հետսառըպատերազմյան շրջանում</u>
1	152-156	<u>Դաս 25. Արդի աշխարհի հիմնախնդիրները</u>
2	158-165	<u>Դաս 26-27. Համաշխարհային մշակույթը 20-րդ դարի երկրորդ կեսին և 21-րդ դարի սկզբին</u>
4		<u>Կրկնություն</u>
1		

	<u>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք</u>
--	--------------------------------

Յ.Վ.Գ. ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆՎՈՐՈՒՄ

/շաբաթական 1 ժամ, տարեկան՝ 68 մ/

Դասի N	Դասածամ	ԴԱՍԻ ԲԱԺԻՆԸ, ԹԵՄԱՆ, ՆՅՈՒԹԸ	ՈՒՍՈՒՑԱՆՎՈՂ ՆՅՈՒԹԻ ՊԱՐԱԳՐԱՅԸ ԵՎ ԷԶԸ ԴԱՍԱԳՐՔՈՒՄ	ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ
ԲԱԺԻՆ 1 ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ				
ԹԵՄԱ 1 ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ				
1-	1ժ	ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ:	Էջ 3-5 §1. էջ 6-10	Աշխատանքային տետրում գրել թավատառ գրված նախադասությունները:
2.	1ժ	ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՈՒՆՇԽԱՐՀԸ ՀԱՅԵՐԻ ՀԱՅՐԵՆԻՔ		Պատասխանել հարցերին
3.	1ժ	ԳԵՏԵՐԸ, ԼՃԵՐ, ԲՆԱԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ:	§2-3. էջ 11-15	Աշխատանքային տետրում գծել Հայաստանն ըստ «Աշխարհագրոյցի» քարտեզը, գունավորել նշել սահմանները, գետերը, լճերը, լեռները
4.	1ժ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄԱՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ:		Նախապատրաստվել թեմատիկ աշխատանքին
5.	1ժ	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ		
ԹԵՄԱ 2 ՆԱԽԱՂԱՐՅԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՈՒՆՇԽԱՐՀՈՒՄ				

1ժ	ՆԱԽՆԱԴԱՐԻ ՊԱՐԲԵՐԱՑՈՒՄԸ:	§4-5 էջ 17-20	Աշխատանքային տեսրերում գրել <<Նոր հասկացություններ անուններ>>բաժինը:էջ 20-ի գործնական աշխատանքը:
1ժ	Միջին և Նոր քարի դարեր	էջ 20-22	
1ժ	Պղնձադարի դարաշրջան: Բրոնզի դար	էջ 22-25	Ընթերցանության նյութ - էջ 28:Շարունակել էջ 20-ի գործնական աշխատանքը:
1ժ	Նախնադարյան հասարակության անկումը:	էջ 25-27	
1 ժ	Երկաթի հայտնագործումը:	էջ 27-29	
1 ժ	Հայաստանը Հնդեվրոպական նախահայրենիք:	էջ 31-32	
1 ժ	Կրկնություն		
ԹԵՄԱ 3 ՎԱՂ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ			
1ժ	ՀԱՅԵՐԻ ԾԱԳՈՒՄԸ: Հայ ժողովրդի կազմավորման մասին ավանդազրույցները:	§7-8 էջ 29-36	Աշխատանքային տեսրերում գրել <<Նոր հասկացություններ անուններ>>բաժինը:Լրացնել էջ 36-ի գործնական աշխատանքը: Կրկնություն:
1ժ	ՎԱՂ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՑՈՒՄԸ		

1 ժ	Վանի թագավորության հիմնադրումը:	Բաժին 2, թեմա 4, էջ 42-44	Կարդալ լրացուցիչ նյութը և պատասխանել հետևյալ հարցին, թե Պատմահոր Տիգրան թագավորին բնութագրող հատկապես որ հատկանիշն էք կարևորում:
1 ժ	Տուշպա-Վան մայրաքաղաք		
1 ժ	Վանի թագավորության հզորացումը: Մենուա, Արգիշտի I, և Սարդուրի II		
1 ժ	Թագավորության պայքարն արտաքին ուժերի դեմ:		
1 ժ	Թագավորության անկումը:		
1 ժ	Կրկնություն		
1 ժ	Երվանդականների թագավորության հիմնադրումը:		
1 ժ	ՔԱ 522-521 թթ. Հակապարսկական ապստամբությունը:		
1 ժ	Հայաստանն Աքեմենյան տերության կազմում		
1 ժ	Երվանդականների թագավորությունը ՔԱ IV-III դարերում:		
1 ժ	Հայկական թագավորությունները ՔԱ III դարում:		

2 ժ	Կրկնություն		
-----	-------------	--	--

1ժ Թեմատիկ գրավոր աշխատանք

	Դասի թեման	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները			Ինքնուրույն աշխատանք	Տնային հանձնարարություն
		Գլուխ 3. Մեծ Հայքի Արտաշեսյան թագավորությունը				
1. ժ	Հայկական թագավորությունների անկախացումը	Իմանա Արտաշեսյան թագավորության ժամանակագրական սահմանները Կարողանա արժևորել իրավիճակը ճկուն կերպով օգտագործելու՝ Արտաշես ստրատեգուհի կարողությունը, որի շնորհիվ Հայաստանը վերականգնեց իր անկախություն թվարկել Արտաշես I-ի բարենորոգումները	Կարողանա վերլուծել Արտաշես I – ի ներքին ու արտաքին քաղաքականությունը	Կարողանա գնահատել Արտաշես I –ի գործունեությունը	1. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին: Կատարել գործնական աշխատանքը: / էջ 73/	էջ 70- 72, պատմել
1ժ	Արտաշես Ա-ի բարենորոգումները				2. Կարողալ լացուցիչ ընթերցանության նյութը / էջ 77/: Գրել նոր հասկացություններ, անուններ բաժնի բառերի բացատրությունը/ էջ 78/:	էջ 73-76, պատմել
Գլուխ 4. Հայաստանը աշխարհակալ տերություն						
1ժ.	Տիգրան 2-րդ Մեծը և հայկական տերության ստեղծումը:	Իմանա հայկական հողերի	Իմանա հայ-պոնտական դաշինքի	Իմանա Արտավազդ II-ի և նրա հաջորդների	3. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին/ էջ 83՝ 1-5/:	էջ 79-89, պատմել

	1Ժ	Տիգրան 2-րդ Մեծը և հայկական տերության ստեղծումը	միավորումն ավարտելու, դաշնակից ձեռք բերելու ուղղությամբ Տիգրան II-ի ձեռնարկած քայլերը	կարևորությունը Հայաստանի և Պոնտոսի համար ու դրանից բխող պարտավորությունները Արտաշատի պայմանագրի հիմնական դրույթները Կարողանա ներկայացնել Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերի ընթացքը, քարտեզի վրա ցույց տալ Տիգրան II-ի նվաճած տարածքները, հայկական աշխարհակալ տերության սահմանները, վերլուծել Զ.ա. I դարի երկրորդ կեսին ստեղծված քաղաքական նոր և Հայաստանի անկախության համար վտանգավոր իրադրությունը Իմանա	գործունեության մասին Արտավազդ II-ի և նրան հաջորդած Արտաշեսյան արքաների օրոք հայկական պետականության պահպանման ուղղությամբ գործադրված ջանքերը	4. Գրել նոր հասկացություններ, անուններ բաժնի բառերի բացատրությունը / էջ 83/:	Էջ 81-83, պատմել
	2Ժ	Տիգրան Մեծի նվաճումները	Տիգրան II-ի նվաճումների մասին հայ-հռոմեական պատերազմի ժամանակագրությունը, առիթը և խոշոր ճակատամարտերը, Արտաշատի պայմանագրի ժամանակը, պետական գործիչների անունները			5. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին/ էջ 88/:	Էջ 84-88, պատմել
	1Ժ	Հայ – հռոմեական պատերազմ				6. Կարդալ լացուցիչ ընթերցանության նյութը / էջ 97-98/:	Էջ 89-92, պատմել
	1Ժ	Արածանիի ճակատամարտը	Կարողանա			7. Կարդալ լացուցիչ ընթերցանության նյութը/ էջ 98-99/:	Էջ 92-94, պատմել
	1Ժ	Պոմպեոսի արշավանքը Հայաստանը	կազմել Արտաշեսյան թագավորների գահացանկը			8. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին/ էջ 99-100/:	Էջ 94-97, պատմել
	1Ժ	Արտաշատի հաշտության պայմանագիրը				9. Կարդալ լացուցիչ ընթերցանության նյութը / էջ 107-108/:	Էջ 100- 104, պատմել
	1Ժ	Մեծ Հայքի թագավորությունն Արտավազդ 2-րդի օրոք				10. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին / էջ 108-109/:	Էջ 104-107, պատմել
	1Ժ	Մեծ Հայքի թագավորությունն Արտավազդ 2-րդի օրոք				11. 7-րդ թեմայի ամփոփումը սովորել: Պատրաստվել թեմատիկ գրավոր աշխատանքի	Էջ 109-112, պատմել
	1Ժ	Անտոնիոսի պարթևական և հայկական արշավանքները					
	1Ժ	Մեծ Հայքի Թագավորությունը վերջին Արտաշեսյանների օրոք					
		Արտաշեսյան վերջին					

1ժ	գահակալները				
2 ժ	Անփոփիչ կրկնություն				
1ժ	Գործնական աշխատանք				12. Պատրաստել փոքրիկ գեկույց Արտաշեսյան թագավորների մասին:

Գլուխ 5. Մեծ Հայքի Արշակունյաց թագավորությունը I-III դարերում- 5 ժամ

1ժ	Արշակունյաց արքայատոհմի հաստատումը Հայաստանում	Իմանա հայ Արշակունիների նշանավոր թագավորներին <i>Կարողանա</i>	Իմանա հայ Արշակունի առանձին թագավորների գործունեության մասին <i>Կարողանա</i>	Կարողանա՝ Գնահատել գործակալությունների դերը հայոց պետական կյանքում, հայկական բանակի դերը պետության կյանքում Հայաստանի տնտեսական կյանքի մակար-դակը համեմատել ժամանակի հարևան պետությունների տնտեսա-կան ձեռքբերումների հետ	13. Կարդալ լացուցիչ ընթերցանության նյութը/ էջ 121-122/:	Էջ 115-117, պատմել
1ժ	Արշակունյաց արքայատոհմի հաստատումը Հայաստանում	համեմատել հայ Արշակունի տարբեր թագավորների գործունեությունը:	Կարողանա ներկայացնել հայ Արշակունի թագավորներին ըստ գահակալման ժամանակագրական հաջորդականության:		14. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին/ էջ 122/:	Էջ 118-121, պատմել
1ժ	Հայաստանը 2-3րդ դարերում	Իմանա Հին Հայաստանի պետական և տնտեսական կյանքի մասին, Հին Հայաստանի նշանավոր քաղաքները դրամ հատած առաջին հայ թագա-վոր-ներին Կարողանա	Իմանա՝ հայկական բանակի կառուցվածքը, նրա առա-վելագույն քանակն ու հզորության ժամանակը, դրամաշրջանառության դերը հին աշխարհում Կարողանա ներկայացնել մասնավոր տնտեսությունները նշել գյուղական համայնքների և մաս-նավոր տնտեսությունների	Կարողանա՝ Գնահատել գործակալությունների դերը հայոց պետական կյանքում Հայաստանի տնտեսական կյանքի մակար-դակը համեմատել ժամանակի հարևան պետությունների տնտեսա-կան ձեռքբերումների հետ	15. Կարդալ լացուցիչ ընթերցանության նյութը/ էջ 129/:	Էջ 123-128, պատմել
1ժ	Սասանյան հեղաշրջումը Պարսկաստանում և հայ-պարսկական հարաբերությունները:	Բնութագրել Հին Հայաստանի արքունիքն ու գործակալությունները	Իմանա՝ հայկական բանակի կառուցվածքը, նրա առա-վելագույն քանակն ու հզորության ժամանակը, դրամաշրջանառության դերը հին աշխարհում Կարողանա ներկայացնել մասնավոր տնտեսությունները նշել գյուղական համայնքների և մաս-նավոր տնտեսությունների		16. Կարդալ լացուցիչ ընթերցանության նյութը/ էջ 137-138/:	Էջ 132-146, պատմել
1ժ	Պետական կարգը:				Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին / էջ 138/:	
1ժ	Տարածքը, վարչական բաժանումը և բանակը				9-րդ թեմայի ամփոփում: Պատրաստվել թեմատիկ գրավոր աշխատանքի:	
1ժ	Տնտեսությունը					Էջ 139-146, պատմել
1ժ	Քաղաքները: Գյուղական					

		համայնքը		դերն ու կարևորությունը հայկական պետության կյանքում			
		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք				17. Գործնական աշխատանք /էջ 146/	
Գլուխ 7. Հին Հայաստանի մշակույթը							
	1 ժ	Հին Հայաստանի մշակույթը	<i>Իմանա</i> հելլենիզմի բացատրությունը, հայկական հնագույն էպոսի, առասպելների, հին հայկական վեպի մասին <i>Կարողանա</i>	<i>Իմանա</i> հելլենիզմի բացատրությունը հայկական հնագույն էպոսի, առասպելների, հին հայկական վեպի մասին <i>Կարողանա</i>	<i>Իմանա</i> ամրոցների և տաճարների կառուցման նպատակը <i>Կարողանա</i> Հին Հայաստանի քաղաքների կառուցվածքը՝ Տիգրանակերտի և Արտաշատի օրինակով, ամրոցների կառուցվածքը՝ Գառնիի ամրոցի օրինակով	18. Պատրաստվել կիսամյակային գրավոր աշխատանքի	Էջ 149-161, պատմել
	1 ժ	<i>Հոգևոր մշակույթը</i>					
	1 ժ	<i>Դիցարանը</i>	ներկայացնել հեթանոսական նոր դիցարանը և տոմարը				
	1 ժ	<i>Գիր, գիտություն</i>		ներկայացնել հեթանոսական նոր դիցարանը և տոմարը			
	1 ժ	<i>Նյութական մշակույթը</i>					
	3 ժ	<i>Ժամանակագրություն</i>					
						19. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին : Գրել նոր հասկացություններ, անուններ բաժնի բառերի բացատրությունը/ էջ 151/:	

	3 ժ	Անփոփիչ կրկնություն	. Կրկնություն	
--	-----	---------------------	---------------	--

VIII դասարան, Հայոց պատմություն (68 ժամ)

Ամիս, ամսաթիվ	Դասի N	Դասի բաժինը, թեման և էությունը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշային պահանջները ըստ:			Դպրոցական բաղադրիչ	Տեսչին հանձնարարություն
			Ա, Բ, Գ մակարդակների				
	1.	Ներածություն	Ա	Բ	Գ		
<p>Բաժին 1. ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ 17-րդ դարի 2-րդ կեսից, մինչև 19-րդ դարի 1-ին կեսը -12 ժամ</p> <p><i>Ազատագրական պայքարի նոր փուլը XVII դարի երկրորդ կեսին և XVIII դարում-5 ժամ</i></p>							
	2.	Ազատագրական պայքարի աշխուժացումը	<i>Իմաստ</i> հայ ազգային ազատագրական շարժման XVII դ. երկրորդ կեսի և XVIII դ. հայտնի գործիչներին, XVII դ. երկրորդ կեսին և XVIII դ. կազմված ազատագրական ծրագրերի մասին	<i>Իմաստ</i> հայ ազգային-ազատագրական պայքարի առանձնահատկությունները նոր ժամանակներում, Հայաստանի քաղաքական մասնատվածության հետևանքները հայ ժողովրդի տնտեսական, հասարակական-քաղաքական ու մշակութային կյանքում <i>Կարողանա</i>	<i>Իմաստ</i> նոր ժամանակներում Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և հասարակական-քաղաքական զարգացման առանձնահատկությունների մասին <i>Կարողանա</i>		+3 ժամ
	3.	Հայաստանի ազատագրության Իսրայել Օրու ծրագրերը					§1 էջ 6-8 էջ 8-11
	4.	Ազատագրական զինված պայքարը Արցախում					§2 էջ 11-16
	5.	Սյունիքի հայկական իշխանությունը	<i>Կարողանա</i> բացատրել տղախներ, խամսայի մեղիքություններ հասկացությունները				§3 էջ 16-18
	6.	Զինված պայքարի արդյունքները					էջ 18-21

7	Ազատագրական պայքարի գաղութահայ կենտրոնները				§4 Էջ22-23
8	Մադրասի հայրենասիրական խմբակը				Էջ 23-25
9	Հայաստանի ազատագրության <<Հյուսիսային ծրագիրը>>				Էջ 25-28
10	Կրկնություն :Գործնական աշխատանք				Թեմա 1
Արևելյան Հայաստանը XIX դարի առաջին կեսին 3 ժամ					+1 ժամ
11	Արևելյան Հայաստանը 19-րդ դարի սկզբին	Իմանա՝ Արևելյան Հայաստանի սոցիալ տնտեսական, հասարակական-քաղաքական կյանքի հետ կապված կարևոր փաստեր	Իմանա՝ Արևելյան Հայաստանի սոցիալ տնտեսական, հասարակական-քաղաքական կյանքի հետ կապված կարևոր փաստեր	Իմանա՝ Մերձավոր Արևելքում Ռուսաստանի նվաճողական ծրագրերի և այդ տեսանկյունից Հայաստանի ռազմավարական կարևորության մասին	Թեմա 2 §1 Էջ30-32
12	Ռուս-պարսկ. 1826-28թթ. պատերազմը և Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին	Կարողանա՝ բացատրել խանություններ, մահալներ, միրբոլուքներ, քալանթարներ, Հայկական մարզ, Եկեղեցական կանոնադրություն հասկացությունները	Կարողանա՝ բացատրել խանություններ, մահալներ, միրբոլուքներ, քալանթարներ, Հայկական մարզ, Եկեղեցական կանոնադրություն հասկացությունները	Կարողանա՝ գնահատել Արևելյան Հայաստանի Ռուսաստանին միանալու նշանակությունը	§2 Էջ 32-34
13	Երևանի գրավումը:Թուրքմենշայի պայմանագիրը				Էջ34-38
14	Արևելյան Հայաստանը Ռուսական կայսրության կազմում				§3 Էջ 38-41

Արևմտյան Հայաստանը 19-րդ դարի 1-ին կեսին			1 ժամ		
15	Իրավիճակը Արևմտյան Հայաստանում և ռուս-թուրքական պատերազմը	Բմանա ՝ Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ - տնտեսական, հասարակական-քաղաքական կյանքի հետ կապված կարևոր փաստեր <i>Կարողանա</i> ՝ բացատրել վիլայեթ (փաշայություն), սանջակ (գավառ), էնաֆություն և ռայա հասկացությունները	Բմանա ՝ ռուս -թուրքական պատերազմների գործիչներին և դրանց հետ կապված կարևորագույն փաստերը <i>Կարողանա</i> ՝ բացատրել ռուս-թուրքական պատերազմների պատճառները	Բմանա ՝ թուրք-պարսկական պատերազմների պայմանագրերը, դրանց հետ կապված գործիչներին և նրանց գործնեության կարևորագույն դրվագները <i>Կարողանա</i> ՝ վերլուծել ռուս-թուրքական պատերազմների հետևանքները	Թեմա 3 §1 Էջ 43-48
16	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1 ժամ			Թեմա 1,2
Հայկական մշակույթը XVII դ. երկրորդ կեսից մինչև XIX դ. առաջին կեսը-				3 ժամ	+ 1 ժամ
17	Կրթություն:Գիտություն	Բմանա ՝ XVII - XIX դդ. առաջին կեսի մշակույթի գործիչներին և կենտրոնները <i>Կարողանա</i> ՝ Նշել հայկական մշակույթի զարգացման որոշ պայմաններ և առանձնահատկությունները	Բմանա ՝ մշակույթի բնագավառներն ու ճյուղերը <i>Կարողանա</i> ՝ գնահատել հայկական դպրոցների դերը նոր սերնդի կրթության և հայապահպանման գործում	Բմանա ՝ մշակույթի գործիչների ստեղծագործությունները և արվեստի նշանավոր գործերը <i>Կարողանա</i> ՝ համեմատել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի մշակույթները և վերլուծել ընդհանուր և առանձնահատուկ	Թեմա 4 §1 Էջ 49-51
18	Մխիթարյան միաբանություն				Էջ 51-52
19	Գրականություն և արվեստ				§2 Էջ 52-55
20	Մամուլը և տպագրությունը				§3 Էջ 55-58

ԲԱԺԻՆ 2. ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ 19-ԸՂ 2-ԸՂ ԿԵՍԻՆ ԵՎ 20-ԸՂ ԴԱՏԻ ՄԿԶԲԻՆ -27 ԺԱՄ

Հայաստանը Ռուսական և Օսմանյան կայսրությունների կազմում			2 ժամ	+1 ժամ	
21	Տեղաշարժեր գյուղատնտեսության մեջ	<p>Իմանա՝</p> <p>Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի սահմանները,</p> <p>Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերի մասին,</p> <p>Հայկական մարզի ստեղծման տարեթիվը,</p> <p>Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի որոշ առանձնահատկություններ</p> <p>Կարողանա՝</p> <p>Քարտեզի վրա ցույց տա Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանը,</p> <p>Պարզաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի որոշ առանձնահատկություններ</p>	<p>Իմանա՝</p> <p>Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերի հեղինակներին և բովանդակությունները,</p> <p>Հայկական մարզի կառավարիչներին, Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p> <p>Կարողանա՝</p> <p>Պարզաբանել կանոնադրությունը և դրա հետևանքները, Քարտեզի վրա ցույց տա և նշի Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի սահմանաբաժանումը, Մեկնաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p>	<p>Իմանա՝</p> <p>Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի վարչական բաժանման և վարչամիավորների մասին, Հայկական մարզի կառավարիչներին</p> <p>Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p> <p>Կարողանա՝</p> <p>Համեմատել Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերը նախորդների հետ, Քարտեզի վրա ցույց տալ նշանավոր վարչամիավորները, ներկայացնել և համեմատել Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p>	Թեմա 5 §1 Էջ 60-62
22	Իրավիճակը Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանում	<p>Կարողանա՝</p> <p>Քարտեզի վրա ցույց տա Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանը,</p> <p>Պարզաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի որոշ առանձնահատկություններ</p>	<p>Պարզաբանել կանոնադրությունը և դրա հետևանքները, Քարտեզի վրա ցույց տա և նշի Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի սահմանաբաժանումը, Մեկնաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p>	<p>Համեմատել Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերը նախորդների հետ, Քարտեզի վրա ցույց տալ նշանավոր վարչամիավորները, ներկայացնել և համեմատել Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p>	§2 Էջ 63-65
23	Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ-տնտ. վիճակը և վարչական բաժանումը	<p>Պարզաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի որոշ առանձնահատկություններ</p>	<p>Պարզաբանել կանոնադրությունը և դրա հետևանքները, Քարտեզի վրա ցույց տա և նշի Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանի սահմանաբաժանումը, Մեկնաբանել Արևելյան և Արևմտյան Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p>	<p>Համեմատել Հայաստանի ազատագրության նոր ծրագրերը նախորդների հետ, Քարտեզի վրա ցույց տալ նշանավոր վարչամիավորները, ներկայացնել և համեմատել Հայաստանի սոցիալ – տնտեսական վիճակի կարևոր առանձնահատկություններն ու ընդհանրությունները</p>	Էջ 65-67

Ազգային-հասարակական շարժումները			2 ժամ		+ 1 ժամ	
25	Հայ հասարակական և քաղաքական միտքը	<p><i>Իմանա՝</i></p> <p>հայ հասարակական – քաղաքական մտքի նշանավոր գործիչներին և նրանց հետ կապված կարևորագույն փաստերը</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>համեմատել հասարակական-քաղաքական տարբեր հոսանքները</p>	<p><i>Իմանա՝</i></p> <p>հայ հասարակական քաղաքական հոսանքները և Ջեյթունի ապստամբության կարևորագույն դրվագները</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>վերլուծել սահմանադրական շարժման նախադրյալները բացահայտել սեփական դիրքորոշումը հասարակական հոսանքների նկատմամբ և հիմնավորել</p>	<p><i>Իմանա՝</i></p> <p>սահմանադրական շարժման գործիչներին և հասարակական հոսանքների գաղափարախոսությունը</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>արժևորել ազգային սահմանադրությունը և գնահատել Ջեյթունի ապստամբության նշանակությունը</p>	Թեմա6 §1 Էջ68-71	

Ամիս, ամսաթիվ	Դասի N	Դասի թեման	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների			Տնային հանձնարարություն	
			Ա	Բ	Գ		
<i>1877 - 1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմը և Հայկական հարցի միջազգայնացումը</i>							

1	Ռուս-թուրքական 1877 - 1878 թթ-ի պատերազմը	<i>Բմանա</i> ՝ 1877–1878թթ. պատերազմների կարևորագույն	<i>Բմանա</i> ՝ 1877 – 1878 թթ. պատերազմի գործիչների և նրանց գործնեության հետ կապված կարևոր դրվագները	<i>Բմանա</i> ՝ կարևորագույն փաստերը	<i>Բմանա</i> ՝ Հայկական հարցը և դրանից բխող	1.Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին: Կատարել թեստային աշխատանքը / էջ 79/:	Էջ 77-79, պատմել
2	Հայկական հարցի միջազգայնացումը	իրադարձությունները <i>Կարողանա</i> ՝ բացատրել պատերազմող կողմերի նպատակները	վերլուծել Հայկական Հարցի ծագման և միջազգայնացման գործընթացը բացատրել Հայկական հարց, <<երկաթե շերեփ>> հասկացությունները	<i>Կարողանա</i> ՝ գնահատել Սան –Ստեֆանոյի և Բեռլինի պայմանագրերը և Հայկական հարցի միջազգայնացման և հետևանքները	<i>Կարողանա</i> ՝ գնահատել Սան –Ստեֆանոյի և Բեռլինի պայմանագրերը և Հայկական հարցի միջազգայնացման և հետևանքները	2. Լրացնել <<Հայկական հարցի միջազգայնացումը >> աղյուսակը: Թեմա 7-ի ամփոփոջմը սովորել պատմել/ էջ 82/:	Էջ 79-81, պատմել
<i>Հայ ժողովրդի ազգային -ազատագրական պայքարը XIX դ. 80-90 սկան թթ.</i>							
3. 4.	Ազատագրական պայքարի թևակոխումը զինված պայքարի փուլ: Հայ ազգային կուսակցությունները:	<i>Բմանա</i> ՝ ազատագրական պայքարի հետ կապված կարևորագույն փաստերը <i>Կարողանա</i> ՝ բացատրել ազգային -	<i>Բմանա</i> ՝ ազատագրական շարժման կարևորագույն կենտրոնները և գործիչներին <i>Կարողանա</i> ՝	<i>Բմանա</i> ՝ հայ ազգային կուսակցություններ ընդ, հայդուկային շարժման կենտրոնները և գործիչներին,	<i>Բմանա</i> ՝ հայ ազգային կուսակցություններ ընդ, հայդուկային շարժման կենտրոնները և գործիչներին,	3. Լրացնել <<Ազատագրական խմբակաները և կազմակերպությունները >> աղյուսակը/ էջ 85/: Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին/ էջ 88/:	Էջ83-84, պատմել: Էջ 85-87, պատմել

5.	Հայդուկային շարժումը	ազատագրական շարժման վերելքի պատճառները, ներկայացնել խմբակների և կուսակցությունների ծրագրերի հիմնական դրույթները	բացահայտել ազգային ազատագրական պայքարի առանձնահատկությունները XIX դ. երկրորդ կեսին, վերլուծել ֆիդայական շարժման առաջացման – նախադրյալները, բացատրել ազատագրական պայքարի զինված փուլը, <<ֆիդայական շարժում>>, <<զանգվածային կոտորածներ>>, <<ինքնապաշտպանական մարտեր>> հասկացությունները	90-ական թթ. կոտորածների և ինքնապաշտպանական մարտերի կարևորագույն դրվագները <i>Կարողանա՝</i> գնահատել կոտորածների հետևանքները, ֆիդայական շարժման նշանակությունը և կուսակցությունների դերը ազատագրական պայքարում	4. Լրացնել <<Հայ նշանավոր հայդուկներ >> աղյուսակը/ էջ 91/: Գրել ռեֆերատ մի նշանավոր հայդուկի մասին:	Էջ88-90, պատմել	
6.	Սասունի ապստամբությունը				5. Կատարել 6, 7 առաջադրանքները/ էջ 98/:	Էջ92-9,4 պատմել 94-97	
7.	Բարենորոգումների մայիսյան ծրագիրը				6. Կատարել 5, 6 առաջադրանքները: Սովորել թեմա 9-ի ամփոփումը / էջ 102-103/:	Էջ98-101, պատմել	
8.	Արևմտահայության ինքնապաշտպանական մարտերը						
<i>Ազատագրական շարժումներն Արևմտյան Հայաստանում</i>							
9.	Ազատագրական շարժումների ծավալումը 20-րդ դարի սկզբին	<i>Իմանա՝</i> Արևմտյան և Արևելյան Հայաստանում XX դարի առաջին տասնամյակում տեղի ունեցած կարևորագույն փաստերը և	<i>Իմանա՝</i> Առաքելոց վանքի կոնիվը և Սասունի ապստամբության հիմնական դրվագները,	<i>Իմանա՝</i> Ցարիզմի գաղութային քաղաքականությունը, հայ-թաթարական ընդհարումների պատճառները, երիտթուրքական հեղաշրջման պատճառները,	7. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին: Կատարել թեստային աշխատանքը / էջ 107/: Դիտել փաստագրական տեսաֆիլմը՝ հետևյալ հղմամբ https://www.youtube.com/watch?v=00hFYbREzwc	Էջ103-107, պատմել	

			<p>ագատագրական շարժման գործիչներին,</p> <p>1912 – 1914 թթ. Հայկական հարցին վերաբերող կարևորագույն փաստերը</p> <p><i>Գարողանա</i>՝ բացատրել <<հայթաթարական ընդհարումներ>>,</p>	<p>Հայկական հարցի վերաբերյալ ռուս-թուրքական համաձայնագրի հիմնական դրույթները,</p>	<p>Ադանայի կոտորածների և ինքնապաշտպանական մարտերի հիմնական դրվագները, <i>Գարողանա</i>՝ գնահատել հայթաթարական ընդհարումների, կիլիկիահայության կոտորածների և հայոց Մեծ եղեռնի հետևանքները</p>		
10	Ցարիզմի գաղութային քաղաքականությունը					8.Կատարել 7,8 առաջադրանքները: Գրավոր ներկայացնել հայթաթարական ընդհանրումների ընթացքը և նշանակությունը:	Էջ 108-111, պատմել
11.	Արևելյան Հայաստանը 1907-1912 թթ						Էջ 112-114
12	Երիտթուրքական հեղաշրջումը և հայերը					9.Արև. Հայաստանը 1907-1912 թվականներին: Էջ 112-114, պատմել	Էջ 115-117, պատմել
13	Հայկական հարցը 1912-1914 թթ.					10. Գրել ռեֆերատ <<Հայկական հարցը>>թեմայով:	Էջ 117-120, պատմել

Հայ ժողովուրդն առաջին աշխարհամարտի տարիներին

14	Ռազմական գործողությունները	<i>Իմանա՝</i> հայերի ցեղասպանության և ինքնապաշտպանական մարտերի, մայիսյան հերոսամարտերի կարևորագույն փաստերը և գործիչներին	<i>Իմանա՝</i> հայերի ցեղասպանության թուրքական ծրագիրը և 1915թ. ինքնապաշտպանության և մայիսյան հերոսամարտերի հիմնական դրվագները	<i>Իմանա՝</i> ցեղասպանության դեմ բողոքի ձայնը բարձրացրած գործիչներին և Մեծ եղեռնի նկատմամբ մեծ տերությունների վերաբերմունքի հետ կապված փաստերը	11. Կատարել 6-րդ առաջադրանքը: Լրացնել <<Կամավորական շարժում >> աղյուսակը/ էջ 125/:	Էջ 122-124, պատմել
15	Կրկնություն	<i>Կարողանա՝</i> <<կամավորական շարժում>>, <<ցեղասպանություն>> հասկացությունները,		<i>Կարողանա՝</i> կիլիկիահայության կոտորածների և հայոց Մեծ եղեռնի հետևանքները, գնահատել և արժևորել առաջադեմ մարդկության վերբերմունքը	12. Հայկական ցեղասպանությունը և առաջադեմ հասարակայնությունը: Էջ 130-132, պատմել	Էջ 125-129, պատմել Էջ 130-131
16	Հայոց մեծ եղեռնը				13. Դիտել տեսադասը՝ հետևյալ հղմամբ https://www.youtube.com/watch?v=lugo254In3Q Թեմա 12-ի ամփոփումը սովորել պատմել:	Էջ 133-137, պատմել
17.	Հայկական ցեղասպանությունն ու առաջադեմ հասարակությունը				14. Իրադրությունը Անդրկովկասում և Հայաստանում փետրվարյան	
18	Ինքնապաշտպանական մարտերը					
19	Գործնական աշխատանք					

21.	Իրադրությունը Անդրկովկասում և Հայաստանում Փետրվարյան և Հոկտեմբերյան հեղափոխությունների շրջանում				և հոկտեմբերյան հեղափոխությունների շրջանում: / էջ 139-143, պատմել/:	էջ 139-143
22	Թուրք-անդրկ. Հարաբերությունները 1917 թ. Վերջին և 1918 թ. սկզբին		Կարողանա՝ բացատրել ինքնապաշտպանական կռիվների և մայիսյան հերոսամարտերի նշանակությունը, համեմատել Հայաստանի նկատմամբ ռուսական և թուրքական կառավարությունների վարած քաղաքականությունը, կատարել եզրահանգումներ	ցեղասպանության նկատմամբ, հիմնավորել մայիսյան հերոսամարտերի դերը անկախ պետականության վերականգման գործում	15. Գրավոր պատասխանել հարցեր և առաջադրանքներին: Կատարել թեստային աշխատանքը / էջ 148/:	էջ 145-147, պատմել
23.	Թուրքական զորքերի ներխուժումը Հայաստան:				16. Դիտել տեսադասը՝ https://www.youtube.com/watch?v=liCRR4IoiCs Լրացնել <<Մայիսյան հերոսամարտերը 1918թ.>> աղյուսակը/ էջ 152/:	էջ 148-151, պատմել
24.	Մայիսյան հերոսամարտերը				Գրել փոքրիկ զեկույց <<Մայիսյան հերոսամարտերի պատմական նշանակությունը>> թեմայով:	
25.	Կրկնություն					

Մշակույթը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին և 20-րդ դարի սկզբին

26.	Մշակույթը 19-րդ դարի երկրորդ կեսին և 20-րդ դարի սկզբին	<p><i>Իմանա՝</i></p> <p>մշակույթի կարևորագույն փաստերն ու գործիչներին</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>բացատրել մշակույթի վերելքի պատճառները</p>	<p><i>Իմանա՝</i></p> <p>մշակույթի կարևորագույն բնագավառները, կրթական հաստատությունները</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>վերլուծել արևելահայ և արևմտահայ մշակույթի ընդհանուր գծերը և առանձնահատկությունները</p>	<p><i>Իմանա՝</i></p> <p>մշակույթի կարևորագույն ստեղծագործործությունները և արվեստի գործերը</p> <p><i>Կարողանա՝</i></p> <p>գնահատել մշակույթի դերը հայապահպանության և ազգային - հոգևոր արժեքների հարստացման գործում</p>	<p>17. Դիտել տեսադասը՝ հետևյալ հղմամբ https://www.youtube.com/watch?v=-oYfeRfOpiw</p> <p>Լրացնել թեմա 15 –ի աղյուսակները / էջ 159, 162, 165/:</p>	<p>Էջ 155-164, պատմել</p>

Հայկական գաղթօջախները նոր շրջանում

27.	Մշակույթը 19-20 րդ դարերում	<i>Իմանա՝</i> գաղութների առաջացման ժամանակագրական շրջանակները	<i>Իմանա՝</i> գաղութահայ հիմնական կենտրոնները և գործիչներին	<i>Իմանա՝</i> գաղթավայրերի հասարակական կյանքին վերաբերող կարևորագույն դրվագներ	18. Դիտել տեսադասը՝ հետևյալ հղմամբ https://www.youtube.com/watch?v=qIFl3nAYxvc	Էջ 155, պատմել
28.	Կրթություն և գիտություն	<i>Կարողանա՝</i> բացատրել <<գաղութ>>, <<համայնք>> հասկացությունները	<i>Կարողանա՝</i> բացատրել գաղութների առաջացման պատճառները	<i>Կարողանա՝</i> գնահատել հայկական գաղթավայրերի դերը հայ ժողովրդի կյանքում	Լրացնել աղյուսակները / էջ 172, 177, 181/:	էջ 155-159
29.	Մամուլ և գրականություն					էջ 160-163
30.	Արվեստ					
31.	Կրկնություն					էջ 163-165

	32. Հայկական գաղթօջախները նոր շրջանում		
33.	Ասիայի և Աֆրիկայի հայկական գաղութները Պարսկաստանի հայկական գաղութները	20. Ներկայացնել զեկույց ` <<Հայկական հարցը>> կամ <<Հայոց Մեծ եղեռն>> թեմաներից մեկով:	Էջ 167-169 Էջ 169-170
34.			
34.	Հնդկաստան ,Եգիպտոս		Էջ 170-172
35.	Ռուսաստանի հայկական գաղութները		Էջ 173-174
36.	Մոսկվա ,Եգիպտոս		Էջ 174-175
37	Հյուսիսային Կովկասի հայկական գաղութները		Էջ 175-177
38.	Եվրոպայի հայկական գաղութները		Էջ 178-181
39-41 42	Ընդհանուր կրկնություն Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		

Հասարակագիտության 8-րդ դաս. թեմատիկ պլանավորում
/Տարեկան՝ 34 ժամ/

Դասի N	Ժամ.	Թեմա	Նպատակը	Կարողություններ և հմտություններ	Պարագրաֆ Էջ	Տնային առաջադրանք
	/8/	Մարդ և հասարակություն	Հասկանա բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը, բացատրի դրանց փոխհարաբերությունները: Ներկայացնի մարդու գործունեության ազդեցությունը բնության վրա:	Վերլուծի մարդ, բնություն և հասարակություն հասկացությունները: Ներկայացնի մարդու և հասարակության փոխներգործությունը ժամանակակից կյանքի օրինակներով: Առաջարկի բնության և հասարակությաններդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:		
1	1	Մարդը և շրջակա աշխարհը			Գլուխ 1 Դաս 1 Էջ 3-6	
2	1	Մարդը և շրջակա աշխարհը			Դաս 2 Էջ 6-12	Կարդալ էջ 6 ընթերցանության նյութը, աշխատանքային տետրում կատարել էջ 11 գործնական աշխատանքը
3	1	Մարդու պահանջ մունքները	Թվարկի մարդու պահանջմունքները, Տարբերի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքները:	Ներկայացնի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքների նշանակությունը իր և հասարակության կյանքում:	Դաս 3 Էջ 13-17	
		Նյութ. և ոչ նյութ. պահանջմունք			Էջ 17-21	Բանավոր անդրադառնալ էջ 15 քննարկման հարցին, Տետրում կատարել էջ 17 գործն. աշխատանքը/ընթերցանության նյութ էջ 18/

Հասարակագիտության 8 -րդ դաս. թեմատիկ պլանավորում
/Տարեկան՝ 34 ժամ/

Դասի N	Ժամ.	Թեմա	Նպատակը	Կարողություններ և հմտություններ	Պարագրաֆ Էջ	Տնային առաջադրանք
	/8/	Մարդ և հասարակություն	Հասկանա բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը, բացատրի դրանց փոխհարաբերությունները: Ներկայացնի մարդու գործունեության ազդեցությունը բնության վրա:	Վերլուծի մարդ, բնություն և հասարակություն հասկացությունները: Ներկայացնի մարդու և հասարակության փոխներգործությունը ժամանակակից կյանքի օրինակներով: Առաջարկի բնության և հասարակությանն ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:		
1	1	Մարդը և շրջակա աշխարհը				Գլուխ 1 Դաս 1 Էջ 3-6
2	1	Մարդը և շրջակա աշխարհը			Դաս 2 Էջ 6-12	Կարդալ էջ 6 ընթերցանության նյութը, աշխատանքային տետրում կատարել էջ 11 գործնական աշխատանքը
3	1	Մարդու պահանջ մունքները	Թվարկի մարդու պահանջմունքները, Տարբերի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքները:	Ներկայացնի նյութական և ոչ նյութական պահանջմունքների նշանակությունը իր և հասարակության կյանքում:	Դաս 3 Էջ 13-17	
		Նյութ. և ոչ նյութ. պահանջմունք				Էջ 17-21

4	1	Խմբեր ,շերտեր, համայնքներ	Գաղափար ունենա հասարակության սոցիալական կազմի մասին:	Քննարկի և վերլուծի, թե ինչ դեր ունեն և ինչպես են ազդում	Դաս 4 Էջ 22-25	
5	1	Խմբեր ,շերտեր, համայնքներ			Դաս 4 Էջ 25-28	
6	1	Համագործակցություն Համակցություն	Տարբերակի հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտ. Բացատրի համայնք հասկաց. Իմանա սոցիալական հարաբերություններ և գործընթացներ, համակցություն, համագործակցություն, հակամարտություն հասկացությունները: Համակցություն, համագործակցություն, հակամարտություն հասկացությունները պարզաբանող օրինակ. բերի:	հասարակական մեծ և փոքր խմբերն ու շերտերը անհատների և նրանց միջև եղած հարաբերությունների վրա: Ներկայացնի համագործակցությունը և հակամարտությունը որպես հանրային համակցության բաղադրիչներ:	Դաս 5 Էջ 29-35	Տեսրում կատարվ էջ 28 գործն.աշխատանքը լրացնելով աղյուսակը,էջ 34 առաջադրանքը
7	1	Գործնական աշխատանք				
8	1	Ընտանիք, ազգ,	Իմանա և բացատրի ընտանիք, ազգ, մշակույթ, ինքնություն հասկացությունները: Ներկայացնի ազգային մշակույթին իր պատկանելիությունը:	Հիմնավորի , որ ընտանիքը հասարակության հիմքն է: Մեկնաբանի ընտանիքի և հասարակության բարեկեցության փոխկախվածությունը: Վերլուծի և մեկնաբանի	Դաս 6 Էջ 36-41	

9	1	Ազգ		ինքնություն և մշակույթ հասկացությունների փոխկապվածությունը, այլոց մշակութային ժառանգության սեփականից տարբերվելու և առանձին գոյություն ունենալու, տարբեր ազգերի մշակույթի փոխազդեցության ու համակեցության անհրաժեշտությունը: Հիմնավորի սեփական և այլ մշակույթների նմանությունների ու տարբերությունների բնականոն լինելը: <i>Կարողանա կազմել իր համայնքի սոցիալական քարտեզը:</i>	Դաս 7 Էջ 41-44	Տեսրում գրել էջ 45 հարցերի 1-7, պատասխանները Օգտվելով համացանցից Գտնել լրացուցիչ տեղեկություններ <<Համայնքային հիմնախնդիրները սովորողների տեսակետից>> ցանկից:Նախապատրաստվել թեմատիկ գրավոր աշխատանքի
10	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			Դաս 1-7	
11	1	Մշակույթ Ինքնություն			Դաս 7 Էջ 44-45	
12	/9 ժամ/	Հիմնարար արժեքներ Ինչ է արժեքը: Մարդը որպես արժեք	Իմանա , թե ինչ է ազատությունը: Թվարկի մարդու հիմնարար ազատությունները և իրավունքները: Ազատության դրսևորումների	Տարբերակի ազատության դրսևորումները և սահմանափակումները: Նկարագրի մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների սահմանափակման դեպքեր և վերլուծի դրանք::	Գլուխ 2 Դաս 8 էջ 51-58	
13	1	Ազատություն	օրինակներ բերի: արտահայտման ձևերը և		Դաս 9 էջ 59-61 Պատասխանել նյութին	

					վերաբերվող հարցերին	
14	1	Ընդհանուր ամփոփում				

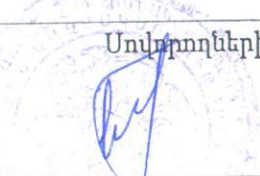
Օրը	Ց-րդ դասարան		Հասարակագիտություն		Ժամա քանակը	Պարագրաֆ էջ
	Թիվ	Թեմա	Նպատակը	Կարողություններ և հմտություններ		
	1	Ինչ է արդարությունը	Իմանա հավասարություն հասկացությունը: Ներկայացնի հավասարության դրսևորումները (սոցիալական հավասարություն, իրավահավասարություն և այլն) և խմբավորի դրանք:	Համեմատի սոցիալական հավասարությունն ու իրավահավասարությունը, բացահայտի սոցիալական հավասարության ու իրավահավասարության դրսևորումները հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում:	1 ժամ	§10 էջ 66-70
	2	Արդարության իրավական և բարոյական կողմերը			1 ժամ	§11 էջ 70-75
	3	Արդարության արտահայտման ձևերը			1 ժամ	§12 էջ 76-83
	4	Հավասարություն			1 ժամ	§13 էջ 84-89
	5	Պատասխանատվություն և հանդուրժողականություն			1 ժամ	§14 էջ 90- 93

	6	Մրցակցող պարտականություններ, արժեքներ, հետաքրքրություններ			1 ժամ	§15 էջ 93- 97
	7	Հանդուրժողականության սկզբունքները: Հանդուրժողականության սկզբունքների հոչակագիրը			1 ժամ	էջ 97-101
	8	Գործնական աշխատանք Քվեարկությունը՝ որպես Իրավունք, պահանջ և պատասխանատվություն	Իմանա , թե ինչ է պատասխանատվությունը և ինչու է այն անհրաժեշտ: Տարբերի պատասխանատվություն ստանձնելու առավելություններն ու դժվարությունները: Ներկայացնի իրավունքի, պատասխանատվության և հանդուրժողականության կապը:	Ձևավորի և դրսևորի պատասխանատվության զգացում սեփական գործողությունների հանդեպ: Մեկնաբանի իր որոշումների կայացման նկատմամբ պատասխանատու վերաբերմունքի անհրաժեշտությունը: Կշռադատի պատասխանատվություն ստանձնելու դրական և թվացյալ բացասական հետևանքները: <i>Կարողանա ներկայացնել քվեարկությունը որպես իրավունք, պահանջ և պատասխանատվություն:</i>	1 ժամ	Գլուխ 2 էջ 102-104
		Իշխանություն			/9 ժամ/	

	9	Ինչ է իշխանությունը	<p>Ներկայացնի կոռուպցիայի պատճառները և ձևերը, <i>թրաֆիքինգ</i> հասկացությունը:</p> <p>Հիմնավորի իշխանության մարմինների գործունեության թափանցիկության ապահովման և դրա նկատմամբ վերահսկողության անհրաժեշտությունը:</p> <p>Հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում կոռուպցիայի դեպքեր նկարագրի և հիմնավորի դրանց բացասական ազդեցությունը տվյալ ոլորտի զարգացման վրա:</p> <p>Վերլուծի կոռուպցիայի և թրաֆիքինգի առնչությունները հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում:</p> <p><i>Կարողանա ուսումնասիրել և գնահատել իշխանության որևէ մարմնի, հաստատության գործունեություն:</i></p>		Գլուխ 3 Դաս 16 Էջ 105-112
	10	Առաջնորդություն		1 ժամ	§17 Էջ 113-116
	11	Ժողովրդավարություն		1 ժամ	§18 Էջ 118-120
	12	Ժողովրդավարություն: Իշխանության 3 ճյուղերը		1 ժամ	Էջ 120-125
	13	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1 ժամ	§14-18
	14	Կոռուպցիա և իշխանության չարաշահում		1 ժամ	§19 Էջ 126-130
	15	Կոռուպցիոն դրսևորումների օրինակներ		1 ժամ	§20 Էջ 131-133
	16	Թրաֆիքինգ		1 ժամ	§20 Էջ 133-140

	17	Գործնական աշխատանք Իշխանության ներկայա- ցուցչի գործունեության զնահատում		1 ժամ	Գլուխ 3 էջ 141
	18	Անփոփիչ աշխատանք		1 ժամ	

IX դասարան, Հայոց պատմություն (Տարեկան '68 ժամ/

Դասի N	Ժամ	Դասի բաժինը, թեման և նյութը	 <p align="center">Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների</p>	Տնային հանձնարարություն
1	1.	Ներածություն		
ԲԱԺԻՆ 1. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ (1918 թ. մայիսի 28 – 1920 թ. դեկտեմբերի 2) (10 ժամ)				
Հանրապետության կայացումը: (2+1 ժամ)				
2	1	Հայաստանի 1-ին հանրապետության ստեղծումը	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանի Հանրապետության հռչակման օրը, խորհրդանիշները, հայոց բանակի առաջին դեկավար գործիչներին Կարողանա՝ պարզաբանել Անդրկովկասյան սեյմի լուծարման պատճառները և Հայաստանի անկախության հռչակման պատմական անհրաժեշտությունը, արժևորել ազգային բանակի ստեղծումը պետության կայացման գործում</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանի Հանրապետության կառուցվածքը, խորհրդարանում ներկայացված կուսակցությունները և ազգային փոքրամասնությունները Կարողանա՝ տարանջատել Հայաստանի առաջին հանրապետության օրենսդիր և գործադիր իշխանությունները և նրանց գործառույթները, բնութագրել Հայաստանի Հանրապետությունը</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Բաթումի հաշտության պայմանագրի կնքման մանրամասները և կետերը, Կարողանա՝ պարզաբանել Հայաստանի դիվանագիտական հարաբերությունները և դրանց կարևորությունը, համեմատել Բրեստ-Լիտովսկի և Բաթումի հաշտության պայմանագրերը, արժևորել Հայաստանի Հանրապետության անկախության վերականգնման պատմական նշ.</p>	Գլուխ 1 §1 Էջ6-9
3	1	Առաջին հանրապետության պետական կառավարման համակարգը		§2էջ 10-14
4	1	Ներքին դրությունը		§3էջ 15-18

Դասի N	Ժամ	Դասի բաժինը, թեման և նյութը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների	Տնային հանձնարարություն
1	1.	Ներածություն		
ԲԱԺԻՆ 1. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ(1918 թ. մայիսի 28 – 1920 թ. դեկտեմբերի 2) (10 ժամ)				
Հանրապետության կայացումը: (2+1 ժամ)				
2	1	Հայաստանի 1-ին հանրապետության ստեղծումը	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանի Հանրապետության հռչակման օրը, խորհրդանիշները, հայոց բանակի առաջին ղեկավար գործիչներին Կարողանա՝ պարզաբանել Անդրկովկասյան սեյմի լուծարման պատճառները և Հայաստանի անկախության հռչակման պատմական անհրաժեշտությունը, արժևորել ազգային բանակի ստեղծումը պետության կայացման գործում Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանի Հանրապետության կառուցվածքը, խորհրդարանում ներկայացված կուսակցությունները և ազգային փոքրամասնությունները Կարողանա՝ տարանջատել Հայաստանի առաջին հանրապետության օրենսդիր և գործադիր իշխանությունները և նրանց գործառույթները, բնութագրել Հայաստանի Հանրապետությունը Գ մակարդակ Իմանա՝ Բաթումի հաշտության պայմանագրի կնքման մանրամասները և կետերը, Կարողանա՝ պարզաբանել Հայաստանի դիվանագիտական հարաբերությունները և դրանց կարևորությունը, համեմատել Բրեստ-Լիտովսկի և Բաթումի հաշտության պայմանագրերը, արժևորել Հայաստանի Հանրապետության անկախության վերականգման պատմական նշ.</p>	Գլուխ 1 §1 Էջ6-9
3	1	Առաջին հանրապետության պետական կառավարման համակարգը		§2Էջ 10-14
4	1	Ներքին դրությունը		§3Էջ 15-18

		Հանրապետության ներքին դրությունը:/Ժամ/		
5	1	Ներքին կայունացմանը սպառնացող վտանգները: 1920 թ. Մայիսյան ապստամբությունը:	Ա մակարդակ Իմանա՝ երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը և գոյություն ունեցող հիմնական խնդիրները, Հանրապետությունում գործող քաղաքական կուսակցությունները Կարողանա՝ պարզաբանել Հայաստանից դուրս գտնվող գաղթականների ներգաղթի կազմակերպման անհրաժեշտությունը, արժևորել ԱՄՆ-ի և հատկապես Ամերկոմի օգնությունը հայ գաղթականության և որբ երեխաների պահպանության գործում	§4 Էջ19 -22
6	1	Մշակութային կյանքը	Բ մակարդակ Իմանա՝ երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավմանն ու զարգացմանն ուղղված պետական միջոցառումները, կրթական համակարգի նորամուծությունները, գիտության և մշակույթի գործիչներին Կարողանա՝ պարզաբանել Ամերկոմ, Էսէռ, հապավումները, բնութագրել ՀՀ կրթական համակարգը, արժևորել կրթական համակարգի բարեփոխումները և ազգային-մշակութային կյանքի աշխուժացմանն ուղղված պետական միջոցառումները Գ մակարդակ Իմանա՝ 1920 թ. Մայիսյան ապստամբության կազմակերպիչներին և ապստամբությունը ճնշելու կառավարության միջոցառումները Կարողանա՝ մեկնաբանել բյուրո-կառավարություն, Արմենկոմ, ռազմահեղափոխական կոմիտե, վերջնագիր ձևակերպումներն ու հասկացությունները, բացահայտել մայիսյան ապստամբության պարտության պատճառները, թուրք-թաթարական խռովությունների վնասակար նշանակությունը երկրի ներքին կյանքում	§5 Էջ 22-24
Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դրությունը 1918 - 1920 թթ.: Հայկական հարցը: (4 ժամ)				

7	1	ՀՀ միջազգային դրություններ: Հարաբերությունները հարևան պետությունների հետ	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Հայաստանի հարաբերությունները Քառյակ դաշինքի երկրների հետ և հայկական պատվիրակությունների կազմը, Փարիզի խորհրդաժողովի հրավիրման ժամանակը, Հայկական հարցը ներկայացնող պատվիրակությունները և նրանց միջև առկա տարաձայնությունները</p>	Գլուխ2 §6Էջ 25-28
8	1	Հայկական հարցը Փարիզի խաղաղության կոնֆերանսում:	<p>Կարողանա՝ մեկնաբանել Հայաստանի հարաբերությունները նրա անմիջական հարևաններ Վրաստանի, Ադրբեջանի, Թուրքիայի և Իրանի հետ, բացահայտել Խորհրդային Ռուսաստանի կողմից Հայաստանի անկախության ճանաչման անհրաժեշտությունը, վերլուծել «Միացյալ և Անկախ Հայաստանի» հռչակագիրը</p>	§7 Էջ22-28
9	1	Սևրի պայմանագիրը	<p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ հայ-վրացական տարածքային խնդիրները և դրանց լուծմանն ուղղված միջոցառումները, Խորհրդային Ռուսաստանի հետ Մոսկվայում սկսված բանակցությունների ընթացքը և հայկական կողմը ներկայացնող պատվիրակության կազմը, Փարիզի</p>	§7 Էջ29-32

10	1	Իրադրությունը Կիլիկիայում	<p>խորհրդաժողովում հայկական պատվիրակությունների կողմից ներկայացված հուշագրի ընդհանուր բովանդակությունը</p> <p>Կարողանա՝ քացատրել մանդատ, <<չեզոք գոտի>>, Արևելյան լեզեոն, ազգային պատվիրակություն, միլի շարժում,անվանումները, հասկացությունները մեկնաբանել Կիլիկիայում հայկական ինքնավարության վերականգման նշանակությունը, պարզաբանել Ջավախքի, Լոռու, Ջանգեզուրի Ղարաբաղի և Նախիջևանի հիմնախնդիրները</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Թիֆլիսի համաձայնագրի կետերը, Արևմտահայերի II համագումարի որոշումները, Սևրի պայմանագրի 88 - 93 հոդվածների ընդհանուր բովանդակությունը, Կիլիկիահայության կոտորածների մասին</p> <p>Կարողանա՝ քացահայտել Խորհրդային Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը, քացահայտել <<Միացյալ և Անկախ Հայաստանի>> հռչակագրի ընդունման անհրաժեշտությունը, ընդհանուր գծերով բնութագրել Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունը, վերլուծել Ֆրանսիայի վարած քաղաքականությունը Կիլիկիայում և դրա ծանր հետևանքները կիլիկիահայության համար</p>	§8 էջ32-36
11	1	Գործնական աշխատանք		Թեմա՝ <<Սևրի պայմանագիրը>>
Հայ-Ռուսական հարաբերությունները:Հայաստանի Հանրապետության անկումը (2 ժամ)				
12	1	1-ին Հանրապետության անկումը և Խորհրդային իշխանության հաստատումը	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ խորհրդային իշխանության մարմինները, քաղաքացիական կռիվների ընթացքը, ԱԽՖՍՀ-ի կազմավորումը</p> <p>Կարողանա՝ հիմնավորել հեղկումների դերը որպես իշխանության օրենսդիր և գործադիր մարմիններ, մեկնաբանել ռազմական կոմունիզմ, պարենմասնատրում</p>	Գլուխ 3 §9էջ 37-39

13	1	Հայաստանի խորհրդայնացումը	<p>տերմինները, վերլուծել փետրվարյան ապստամբության պատճառները, հիմնավորել ԽՍՀՄ կազմավորման նշանակությունը</p> <p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Հայաստանի սահմանադրության հիմնական բովանդակությունը, ԽՍՀՄ անդամ երկրները, ԱԽՖՍՀ-ի կազմալուծումը</p>	§9Էջ 39-42
14	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	<p>Կարողանա՝ մեկնաբանել Չեկա, հեղափոխական տրիբունալ, դեկրետ հասկացությունները բնութագրել նոր տնտեսական քաղաքականությունը,</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Հայաստանի սահմանադրության հիմնական բովանդակությունը, ԽՍՀՄ անդամ երկրները, ԱԽՖՍՀ-ի կազմալուծումը</p> <p>Կարողանա՝ համեմատել ռազմական կոմունիզմ և նեպ քաղաքականությունները</p>	§1-9
ԲԱԺԻՆ 2. ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓՅՈՒՌՔԸ 1920 - 1945 ԹԹ (12 ժամ)				
Հայաստանի Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունը 1920 – 1922 թթ.: (2 ժամ)				

15	1	Խորհրդային վարչակազմի հաստատումը:	Ա մակարդակ Իմանա՝ խորհրդային իշխանության մարմինները, քաղաքացիական կոդիկների ընթացքը, ԱԽՖՍՀ-ի կազմավորումը	Գլուխ 10 §10 Էջ 46-47
16	1	Փետրվարյան ապստամբությունը:	Կարողանա՝ հիմնավորել հեղկոմների դերը որպես իշխանության օրենսդիր և գործադիր մարմիններ, մեկնաբանել ռազմական կոմունիզմ, պարենմասնատրում տերմինները, վերլուծել փետրվարյան ապստամբության պատճառները, հիմնավորել ԽՍՀՄ կազմավորման նշանակությունը Բ մակարդակ Իմանա՝ ԽՍՀՄ անդամ երկրները, ԱԽՖՍՀ-ի կազմալուծումը Կարողանա՝ մեկնաբանել Չեկա, հեղափոխական տրիբունալ, դեկրետ հասկացությունները բնութագրել նոր Գ մակարդակ տնտեսական քաղաքականությունը, Իմանա՝ Կարողանա՝ համեմատել ռազմական կոմունիզմ և նեպ քաղաքականությունները	§10 Էջ 47-49
Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները (1920 - 1922 թթ.) 2+1 ժամ				
17	1	Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրը	Վրաստանի և Ադրբեջանի հետ: Լեռնային Ղարաբաղի	§11 Էջ 50-52
18	1	Մոսկվայի և Կարսի պայմանագրերը		§12 Էջ 52-57

19	1	Հայաստանի Սահմանադրությունը: ԽՍՀՄ ստեղծումը		§13 Էջ-58-60
20	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		§10-13
Խորհրդային Հայաստանը 1923 - 1941 թթ /2+2 ժամ/				
21	1	Տնտեսության վերականգնումն ու զարգացումը	Ա մակարդակ Իմանա՝ Տնտեսության վերականգմանն ուղղված պետական միջոցառումները, քաղաքական բնությունների իրականացման ժամանակաշրջանը, գոհերի ընդհանուր թիվը, ԽՍՀՄ նոր սահմանադրության ընդունման ժամանակը, հիմնական բովանդակությունը	Գլուխ 5 §14 Էջ 61-63
22	1	Տնտեսության վերականգնումն ու զարգացումը	Բ մակարդակ Իմանա՝ ինդուստրացման և կոլեկտիվացման իրականացման ժամանակը և կարևորագույն ձեռքբերումները, զանգվածային բնությունների չափերն ու իրականացման փուլերը	§14 Էջ 63-64
23	1	Ամբողջատիրական համակարգի ձևավորումը	Կարողանա՝ մեկնաբանել ինդուստրացում, կոլեկտիվացում, կուլակ, Անհատի պաշտամունք տերմինները, բնութագրել ԽՍՀՄ նոր սահմանադրությունը Բ մակարդակ Իմանա՝ քաղաքականությունների էությունն ու ծանր հետևանքները, համեմատել ինդուստրացում և նեպ քաղաքականությունները	§15 Էջ 65- 66
24	1	Ամբողջատիրական համակարգի ձևավորումը: Հայկական ԽՍՀ-ն՝ միութենական հանրապետություն	Գ մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանում զարգացող արդյունաբերական ճյուղերը, արդյունաբերական նշանավոր կենտրոնները Կարողանա՝ բացահայտել ինդուստրացման արագ տեմպերի ծանր հետևանքները և առաջացած բնապահպանական խնդիրները, կոլեկտիվացման ընթացքում թույլ տրված սխալները, վերլուծել մասնավոր և կոլեկտիվ տնտեսությունների առավելություններն ու ընդհանուր տարբերությունները	Էջ 66-69
Հայկական Սփյուռքը / (1 ժամ)				

25	1	Հայկական սփյուռքը 1921-1936թթ	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Սփյուռքի առաջացման, Լոնդոնի և Լոզանի կոնֆերանսների հրավիրման ժամանակները և հայկական պատվիրակությունների կազմը</p> <p>Կարողանա՝ բացատրել սփյուռքի առաջացման պատճառները, բնութագրել Ֆ. Նանսենի գործունեությունը</p> <p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ 1920 - 1936 թթ. հայրենադարձության կազմակերպման փուլերը և ներգաղթի ցուցանիշները, ՀՕԿ-ի գործունեության մասին</p> <p>Կարողանա՝ բացատրել <<Հայկական սփյուռք>>, <<Ազգային օջախ>>, <<Հայրենադարձություն>> հասկացությունները</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Լոնդոնի և Լոզանի կոնֆերանսներում Հայկական հարցի քննարկումների և արդյունքների մասին</p> <p>Կարողանա՝ գնահատել հայրենադարձության նշանակությունը Խորհրդային Հայաստանի սոցիալ- տնտեսական և հասարակական –քաղաքական, մշակութային կյանքում</p>	Գլուխ6 §16 Էջ 70-73
Հայ ժողովուրդը Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին / 1941-1945/ (2 ժամ)				
26	1	Պատերազմի սկիզբը : Ուժերի համադրումը	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Հայրենական պատերազմի և նրա փուլերի ժամանակագրական սահմանները, հայկական դիվիզիաները և նրանց մարտական ուղին</p> <p>Կարողանա՝ բացահայտել պատերազմի սկզբում խորհրդային զորքերի պարտության պատճառները, պարզաբանել խորհրդային իշխանության վերաբերմունքը հայոց եկեղեցու նկատմամբ պատերազմի տարիներին</p>	Գլուխ7 §17 Էջ 74-76
27	1	Հայ ժողովրդի զավակները ռազմի դաշտում	<p>Կարողանա՝ բացահայտել պատերազմի սկզբում խորհրդային զորքերի պարտության պատճառները, պարզաբանել խորհրդային իշխանության վերաբերմունքը հայոց եկեղեցու նկատմամբ պատերազմի տարիներին</p>	§18 Էջ 76-79

			<p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Հայրենական պատերազմի փուլերի առանձնահատկությունները, հայ մարշալների, գեներալների, հերոսների անունները</p> <p>Կարողանա՝ բացահայտել ֆաշիզմի դեմ պայքարում Խորհրդային Հայաստանի և Սփյուռքի մասնակցությունն ու ներդրումների հիմնական ուղղությունները</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ պարտիզանական պայքարի դրսևորումները, նշանավոր հայ մարշալների, գեներալների, հերոսների կյանքը և գործունեությունը</p> <p>Կարողանա՝ արժևորել հայ ժողովրդի մասնակցությունը պատերազմի</p>	
Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը 1920 – 1945 թթ.(2 ժամ)				
28	1	Կրթությունը և գիտությունը	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ մշակութային գործի կազմակերպման առաջին միջոցառումները, հայկական մշակույթի կարևոր ձեռքբերումները գիտության և արվեստի բնագավառներում</p>	Գլուխ8 §19 Էջ 80-81
29	1	Գիտությունը	<p>Կարողանա՝ բնութագրել մշակույթի բնագավառում խորհրդային իշխանությունների վարած քաղաքականությունը, արժևորել ՀԽՍՀ ԳԱ ստեղծումը</p> <p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ մշակույթի տարբեր ոլորտների նշանավոր ներկայացուցիչների անունները և նրանց ստեղծագործությունների անվանումները</p> <p>Կարողանա՝ համեմատել Հայաստանի առաջին Հանրապետության և Խորհրդային Հայաստանի իշխանությունների կողմից մշակույթի նկատմամբ ունեցած մոտեցումները, պարզաբանել հետպատերազմյան տարիներին մշակույթի զարգացման պատճառները,</p>	§20 Էջ 81-84

			<p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ մշակույթի սփյուռքահայ նշանավոր գործիչներին և նրանց ստեղծագործությունները</p> <p>Կարողանա՝ պարզաբանել սփյուռքահայերի կյանքում ազգային մշակույթի պահպանության կարևորությունը, արժևորել մշակութային կապերի կարևորությունը համայն հայության միասնության պահպանման և ամրապնդման գործում</p>	
30	1	Ընդհանուր ամփոփում		

II կիսամյակ

Ամիս ամսաթիվ	N	Ժամաքանակ	Դասի բաժինը, թեման և նյութը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների	Տեսյին հանձնարարություն
ԲԱԺԻՆ 3. ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ 1945 - 1991 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ (10 ժամ)					
Հայկական Սփյուռքը հետպատերազմյան շրջանում (2 ժամ)					
ՀԽՍՀ տնտեսությունը, հասարակական-քաղաքական կյանքը (2 ժամ) +1 ժամ					
	31	1	Տնտեսությունը և սոցիալական կյանքը	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ տնտեսության վերականգնմանն ուղղված միջոցառումները, Ստալինյան նոր բռնությունները և դրանց հետևանքները, վերակառուցման քաղաքականության ժամանակաշրջանը և դրա անհրաժեշտությունը</p> <p>Կարողանա՝ պարզաբանել քաղաքական նոր բռնությունների պատճառները, համեմատել 1930-ական և 1940-ական թվականների բռնությունները</p>	Գլուխ 9 §22 Էջ 94-98
	32	1	Խորհրդային Հայաստանի հասարակական –քա-	Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանի հիմնական տնտեսական ձեռքբերումները 1945 - 1985 թթ. Խորհրդային ղեկավարների անունները և նրանց ժամանակաշրջանների բնութագրումները	§23 Էջ 99-100

			ղաքական կյանքը	(Անհատի պաշտամունք, ձևալ, լճացում) Կարողանա՝ պարզաբանել Անհատի պաշտամունք, ձևալ, լճացում, վերակառուցում, ազգային զարթոնք հասկացությունները, տերմինները և արտահայտությունները, մեկնաբանել գյուղատնտեսության հիմնախնդիրները	
33	1	Խորհրդային Հայաստանը <<լճացման տարիներին>	Գ մակարդակ Իմանա՝ ազգային զարթոնքի ժամանակաշրջանում Հայաստանում կատարված կարևորագույն ազգային իրադարձությունները, Գորբաչովյան վերափոխումները Կարողանա՝ մեկնաբանել ժողովրդական տնտեսության ստեղծման անհրաժեշտությունը, վերլուծել վերակառուցման քաղաքականության ձախողման պատճառները	§23 Էջ 100-102	
Հայկական սփյուռքը հետպատերազմյան շրջանում 2ժամ +1ժամ					
34	1	Հայկական հարցի վերաբացումը	Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայկական հարցի վերաբացմանը վերաբերող կարևորագույն փաստերի և դրանով զբաղվող ազգային կազմակերպությունների մասին Կարողանա՝ բացատրել Խորհրդային Հայաստանի նկատմամբ սփյուռքահայության վերաբերմունքի փոփոխության պատճառները	Գլուխ 10 §24 Էջ 103-104	
35	1	1946-1948թթ մեծ հայրենադարձությունը		Էջ 104-106	
36	1	Պայքար հայոց ցեղասպանության ճանաչման համար	Բ մակարդակ Իմանա՝ հետպատերազմյան հայրենադարձության փուլերը և դրանց ժամանակագրական շրջանակները Կարողանա՝ բացատրել <<Մեծ հայրենադարձություն>>, <<Հայ դատ>>, <<Սփյուռքահայ կենտրոններ>> հասկացությունները Գ մակարդակ Իմանա՝ հայրենադարձության դադարեցման, հետագայում կրկին շարունակվելու և Հայաստանից արտագաղթի պատճառները Կարողանա՝ բնութագրել հայրենիք- սփյուռք կապերը հետպատերազմյան շրջանում և գնահատել դրանց նշանակություն	§25 Էջ 107-110	

Արցախյան շարժումը (2 ժամ) +1

37	1	Վերակառուցումը և արցախյան շարժման սկիզբը	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Արցախահայության ինքնորոշման մասին, Արցախյան շարժման սկիզբը, Սումգայիթյան ողբերգության ժամանակը և գոհերի թիվ</p> <p>Կարողանա՝ վերլուծել Արցախյան շարժման պատճառները, պարզաբանել աղբբեջանական իշխանությունների դիրքորոշումը հիմնախնդրի նկատմամբ</p>	Գլուխ 11 §26 Էջ 111-114
38	1	Համազգային շարժման վերելքը ու զինված պայքարի սկիզբը	<p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ 1988 թ. երկրաշարժի և համաշխարհային հանրության օգնության մասին, խորհրդային իշխանությունների կողմից Արցախյան շարժման բնութագրումները</p>	§27 Էջ 115-119
39	1	Ինքնապաշտպանական ջոկատների ստեղծումը և Հայաստանի սահմանների պաշտպանությունը	<p>Կարողանա՝ մեկնաբանել Աղբբեջանահայ երի բռնագաղթը, համեմատել Աղբբեջանահայերի բռնագաղթը և Հայաստանի աղբբեջանաբնակների արտագաղթի պայմանները և ընթացքը</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Արցախյան ազատագրական պատերազմի և նրա հաղթանակների մասին, Արցախյան պայքարի հերոսների մասին,</p> <p>Կարողանա՝ բացահայտել Հայաստանում ժողովրդավարական ուժերի հաղթանակում Արցախյան շարժման դերն ու նշանակությունը, արժևորել ԼՂՀ ստեղծում</p>	§27 Էջ 119-120
40	1	Գործնական աշխատանք		
Հայաստանի Հանրապետության անկախության գործընթացը (1 ժամ)+1 ժամ				
41	1	ՀՀ անկախության գործընթացը	<p>Ա մակարդակ</p>	§28 Էջ 121-122

42	1	ԽՍՀՄ-ի փլուզումը, ԱՊՀ-ի ստեղծումը	<p>Իմանա՝ ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի 1990 թ. մայիսյան ընտրությունների մասին</p> <p>Կարողանա՝ համեմատել մայիսյան ընտրությունները նախորդ բոլոր ընտրությունների հետ</p> <p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ ՀՀ անկախության գործընթացի մասին</p> <p>Կարողանա՝ բնութագրել ԽՍՀՄ կառույցը, համեմատել ԱՊՀ - ն և ԽՍՀՄ - ը</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Արցախյան ազատագրական պատերազմի և նրա հաղթանակների մասին, Արցախյան պայքարի հերոսների մասին, Կարողանա՝ Արժևորել արցախյան հերոսամարտերի դերը անկախ պետականության վերականգնման գործում</p>	Էջ 122-125
43	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		§16-28
Խորհրդային Հայաստանի և Հայկական սփյուռքի մշակույթը 1945 - 1991 թթ: (2 ժամ)+2				
44	1	Խորհրդային Հայաստանի կրթությունը և գիտությունը	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ մշակույթին վերաբերող կարևորագույն փաստերը և գործիչներին</p> <p>Կարողանա՝ բացատրել մշակույթի վերելքի պատճառները</p>	Գլուխ 12 §29 Էջ 126-128
45	1	Գրականություն և արվեստը	<p>Բ մակարդակ</p>	§30 Էջ 129-132

46	1	Արվեստը: Հայկական սփյուռքի մշակույթը	<p>Իմանա՝ մշակույթի բնագավառները և Գիտությունների ակադեմիայի նշանավոր գործիչներին</p> <p>Կարողանա՝ համադրել խորհրդահայ և սփյուռքահայ մշակույթների զարգացման պայմանները և վերլուծել դրանց ընդհանուր գծերն ու առանձնահատկությունները</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա գիտության, գրականության նշանավոր ստեղծագործությունները և արվեստի գործերը</p> <p>Կարողանա՝ վերլուծել բազմաշերտ մշակութային միջավայրերում սփյուռքահայ մշակույթի առանձնահատկություններ</p>	§31 Էջ 132-137
ԲԱԺԻՆ 4. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓՅՈՒՌՔԸ 1991 ԹՎԱԿԱՆԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ՄԵՐ ՕՐԵՐԸ (8 ժամ)				
Հայաստանի Հանրապետության ամրապնդման գործընթացը (1 ժամ)+1 ժամ				
47	1	ՀՀ ամրապնդման գործընթացը	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ ՀՀ անկախության հռչակման մանրամասները, նախագահական ընտրությունների և ՀՀ առաջին նախագահի մասին</p>	Գլուխ13 §32 Էջ 142-144
48	1	Բանակը:ՀՀ Սահմանադրությունը	<p>Կարողանա՝ բնութագրել Հայաստանի Հանրապետությունը</p> <p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ ՀՀ խորհրդանիշները, հայոց ազգային բանակի կազմավորման մասին</p> <p>Կարողանա՝ բացահայտել պետականության կայացման գործում բանակի կատարած դերի և նշանակության մասին</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ ՀՀ Սահմանադրության մասին</p> <p>Կարողանա՝ համեմատել Հայաստանի I, II, III Հանրապետությունները</p>	Էջ 144-147
ՀՀ տնտեսական դրությունը, հասարակական-քաղաքական կյանքը (2 ժամ) +2 ժամ				

	49	1	ՀՀ տնտեսական և հասարակական-քաղաքական կյանքը	Ա մակարդակ Իմանա՝ ՀՀ-ում գործող քաղաքական կուսակցությունները, 1991-1998թթ. ներքաղաքական զարգացումները	§33 Էջ 148-151
	50	1	ՀՀ ներքաղաքական զարգացումները:	Կարողանա՝ Մեկնաբանել ՀՀ բազմակուսակցական համակարգը, վերլուծել 1999թ. հոկտեմբերի 27-ի ահաբեկչության ծանր հետևանքները Բ մակարդակ	§34 Էջ 152-154
	51	1	<<Թավշյա հեղափոխությունը>>	Իմանա՝ ՀՀ տնտեսական քաղաքականությունը	Էջ 154-155
	52	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	Կարողանա՝ պարզաբանել ՀՀ տնտեսական ճգնաժամի պատճառները, վերլուծել հողի սեփականաշնորհման թերություններն ու առավելությունները	Գլուխ 12,13
	53	1	Մշակութային կյանքը	Գ մակարդակ Իմանա՝ ՀՀ ներքաղաքական նոր դրսևորումներ Կարողանա՝ բացահայտել 21-րդ դարի ներքաղաքական դրությունը	§35 Էջ 156-159
ՀՀ միջազգային դրությունը և արտաքին քաղաքականությունը (1 ժամ)+1 ժամ					
	54	1	ՀՀ միջազգային դրությունը	Ա մակարդակ Իմանա՝ ՀՀ դիվանագիտական կապերը Կարողանա՝ արժևորել ՀՀ միջազգային ճանաչումը, բացահայտել ՀՀ արտաքին քաղաքականության հաջողությունները և սխալները	§36 Էջ 160-162
	55	1	Հայոց ցեղասպանության ճանաչման գործընթացը	Բ մակարդակ Իմանա՝ միջազգային կառույցներում ՀՀ անդամակցության մասին Կարողանա՝ վերլուծել ՀՀ հարաբերությունները ԱՊՀ երկրների և հատկապես ՌԴ հետ Գ մակարդակ Իմանա՝ հայոց ցեղասպանության ճանաչման պատմությունը, հայոց ցեղասպանությունը արդեն դատապարտած պետությունները Կարողանա՝ վերլուծել մեծ պետությունների դիրքորոշումը հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցում և Թուրքիայի վարած քաղաքականությունը	Էջ 162-164

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը (2 ժամ)

56	1	Արցախի Հանրապետությունը	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ 1991թ. դեկտեմբերի 10-ի հանրաքվեի մասին, ԼՂՀ իշխանության մարմինները ԼՂՀ խորհրդանիշները</p> <p>Կարողանա քացահայտել Ադրբեջանի ագրեսիան ԼՂՀ – ի դեմ</p>	<p>§37</p> <p>Էջ 165-169</p>
57	1	Արցախյան հիմնախնդրի միջազգային կարգավորման գործընթացը	<p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ հայկական ուժերի հակահարձակումը, Շուշիի և Լաչինի ազատագրումը</p> <p>Կարողանա՝ վերլուծել վերլուծել պատերազմի հաջողությունները և պարտությունները</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Զինադադարի կնքման մանրամասները և ժամանակը</p> <p>Կարողանա՝ քացահայտել Լեռնային Ղարաբաղի հարցի միջազգայնացման և Մինսկի խմբի գործունեության նշանակությունը</p>	<p>Էջ 170-172</p>
<p>Հայկական Սփյուռքը 1991 թվականից մինչև մեր օրերը (1 ժամ)</p>				

58	1	Սփյուռքն արդի փուլում	<p>Ա մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Սփյուռքահայ գլխավոր կենտրոնները</p> <p>Կարողանա՝ Բացատրել սփյուռքահայության ներդրումների անհրաժեշտությունը ՀՀ-ի սոցիալ-տնտեսական խնդիրների լուծման գործում</p> <p>Բ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող սփյուռքահայ կազմակերպությունները կամ նրանց մասնաճյուղերը և նրանց հետ կապված կարևորագույն փաստերը</p> <p>Կարողանա՝ արժևորել Սփյուռքահայության պայքարը Հայկական հարցի լուծման և ցեղասպանության միջազգային ճանաչման համար</p> <p>Գ մակարդակ</p> <p>Իմանա՝ Հայրենիք-Սփյուռք հարաբերություններում նոր մոտեցումների, հայրենիք-սփյուռք խորհրդածոյունների և համահայկական խաղերի մասին</p> <p>Կարողանա՝ գնահատել Սփյուռքի մասնակցությունը հայկական պետականության ամրապնդման գործընթացին</p>	Գլուխ 14 §39 Էջ 173-176
59	1	Ընդհանուր ամփոփում		Գլուխ 9-14
60	1	Ամփոփիչ աշխատանք		
61-68	7	Նախաքննական կրկնություն		

Դասի N	Ժամա քա նակ	Հասարակագիտություն 9-րդ դաս. /Տարեկան՝ 34 ժ/	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ մակարդակների		Պարագրաֆ էջ	Տնային աշխատանք
			Նպատակը	Կարողություն		
	/6 ժամ/	Ժողովրդավարական հասարակություն	Իմանա <i>ժողովրդավարություն</i> <i>և սահմանադրություն</i> <i>հասկացությունները,</i> <i>ՀՀ Սահմանադրության</i> <i>մեջ մարդու</i> <i>իրավունքնե րին</i> <i>առնչվող հողավաճները</i> Ներկայացնի <i>ժողովրդավարության</i> <i>հիմնարար</i> <i>արժեքները,</i> <i>սկզբունքները և</i> <i>ժողովրդավարական</i> <i>գործելակերպը:</i>	Ներկայացնի <i>ժողովրդավարությունը և</i> <i>սահմանադրականությունը</i> <i>որպես մարդու իրավունք</i> <i>ների և ազատությունների</i> <i>երաշխավոր:</i> Վերլուծի <i>ժողովրդավա</i> <i>րության առավելություն-</i> <i>ները և դժվարությունները:</i> <i>Կարողանա նկարագրել և</i> <i>համեմատել դասարանա</i> <i>յին կանոններին հունումը</i> <i>որպես ժողովրդավարա-</i> <i>կան գործընթաց:</i>	Գլուխ 1 Դաս 1 էջ 3-8	
1	1	Սահմանադրությունը որպես մարդու իրավունքների և ազատությունների երաշխավոր:				
2	1	Օրենքի և իրավունքի գերակայությունը:	Իմանա , թե ինչ է <i>օրենքի և իրավունքի</i> <i>գերակայությունը:</i> Բացատրի <i>օրենքի</i> <i>կիրառում</i>	Մեկնաբանի <i>օրինականության դերը</i> <i>ժողովրդավարության և</i> <i>իրավական պետության</i> <i>կայացման խնդրում:</i>	Դաս 2 էջ 8-11	Կատարել էջ 8-ի գործն. աշխատանքը, կարդալ էջ 10 ընթերցանության նյութը

Դասի N	Ժամա քա նակ	Հասարակագիտություն 9-րդ դաս. /Տարեկան՝ 34 ժ/	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ մակարդակների		Պարագրաֆ Էջ	Տնային աշխատանք
			Նպատակը Կարողություն			
	/6 ժամ/	Ժողովրդավարական հասարակություն	Իմանա <i>ժողովրդավարություն</i> և <i>սահմանադրություն</i> հասկացությունները,	Ներկայացնի ժողովրդավարությունը և սահմանադրականությունը որպես մարդու իրավունքների և ազատությունների երաշխավոր:		
1	1	Սահմանադրությունը որպես մարդու իրավունքների և ազատությունների երաշխավոր:	ՀՀ Սահմանադրության մեջ մարդու իրավունքնե րին առնչվող հողվածները Ներկայացնի ժողովրդավարության հիմնարար արժեքները, սկզբունքները և ժողովրդավարական գործելակերպը:	Վերլուծի ժողովրդավարության առավելությունները և դժվարությունները: <i>Կարողանա նկարագրել և համեմատել դասարանային կանոնների դրույնումը որպես ժողովրդավարական գործընթաց:</i>	Գլուխ 1 Դաս 1 Էջ 3-8	
2	1	Օրենքի և իրավունքի գերակայությունը:	Իմանա , թե ինչ է օրենքի և իրավունքի գերակայությունը: Բացատրի օրենքի կիրառում	Մեկնաբանի օրինականության դերը ժողովրդավարության և իրավական պետության կայացման խնդրում:	Դաս 2 Էջ 8-11	Կատարել էջ 8-ի գործն. աշխատանքը, կարդալ էջ 10 ընթերցանության նյութը

			<p>հասկացությունը:</p> <p>Ներկայացնի օրենքների և այլ իրավական ակտերի դերը փոքրամասնության իրավունքների, գենդերային իրավահավասարության և մարդու այլ հիմնարար իրավունքների պահպանման գործում:</p>	<p>Որևէ օրենքի օրինակով դատողություններ անի օրենքների ընդունման և դրանց փաստացի կիրառման վերաբերյալ, վերլուծի օրենքի կիրառման արդյունավետությունը:</p>		
3	1	Փոքրամասնության իրավունքները			Դաս 3 Էջ 12-15	
4	1	Ընտրություններ:	<p>Բացատրի ազատ և արդար ընտրությունների կարևորությունը իր և հասարակության համար:</p> <p>Ներկայացնի քաղաքական կուսակցությունները որպես</p>	<p>Ներկայացնի ազատ ընտրությունը որպես քվեարկության միջոցով որոշումներ կայացնելու ձև:</p> <p>Վերլուծի ընտրություններին գիտակցված մասնակցության ազդեցությունը ժողովրդավարական հասարակության կայացման գործում:</p>	Դաս 4 Էջ 16-24	Կատարել էջ20 գործնական աշխատանքը/ՀՀ նախագահի, վարչապետի, ազգային ժողովի պատգամավորների, ՏԻՄ ընտրություններ
5	1	Գործնական աշխատանք Հանրային բարիք և անձի ինքնագիտակցություն	<p>ժողովրդավարական հասարակության մեջ հանրության տարբեր խմբերի շահերը ներկայացնող միջոց:</p>		Դաս 5 Էջ 25-31	
6	1	ՄԱԿ-ի և միջազգային կառույցների դերը ժողովրդավարության կայացման գործում	<p>Կարողանա հիմնավորել սեփական տեսակետը:</p>	<p><i>Կարողանա ուսումնասիրել և գնահատել ընտրություններին մասնակից կուսակցություններից մեկի</i></p>	Դաս 6 Էջ 32-38	Օգտվելով համացանցից կատարել էջ 34 գործնական աշխատանքը: Ծանոթանալ էջ 35 տե

			<p><i>նախընտրական քարոզչությունը՝ տեսա-ժապավեններ, պաստառներ, գրքույկներ և այլն:</i></p>		<p>դեկատու նյութին:</p>
			<p>Բացատրի հանրային բարիքի ստեղծման մեջ անհատի ինքնագիտակցության և պատասխանատվության կարևորությունը: Կամավորական աշխատանքի (համայնքում, դպրոցում և այլն) օրինակներ բերի: Հիմնավորի ժողովրդավարական իշխանությունը որպես հանրային բարիքի ստեղծման երաշխավոր: Ղատողություններ անի ժողովրդավարական հասարակության մեջ կամավորականության անհրաժեշտության վերաբերյալ</p>		
7	/4 ժամ/	Հանրային քաղաքականություն	Իմանա <i>հանրային քաղաքականություն</i> հասկացությունը:		
	1	Հանրային քաղաքականություն հասկացությունը	Ներկայացնի հանրային քաղաքականության մասնակիցներին, այդ քաղաքականության գործընթացում քաղաքացիների մասնակցության կարևորությունը:	Գլուխ 2 Դաս 7 Էջ 40-44	
		Հանրային քաղաքականության մասնակիցները	Հասկանա իշխանության դերը հանրային քաղաքականության ձևավորման մեջ:	Դաս 7 Էջ 44-46	Նախապատրաստ վեյ թեմ. գր. աշխ.
8	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	Բացահայտի հանրային քաղաքականության հիմնախնդիրներ, ուսումնասիրի որևէ հիմնախնդիր, առաջարկի այդ հիմնախնդրի լուծման այլընտրանքային տարբերակներ:	Դաս 1-7	
9	1	Հանրային քաղաքականության գործընթացը		§8 Էջ 47-51	Կատարել էջ 54 գործնական աշխատանքը:

10	1	Հանրային քաղաքականության հիմնախնդիրները	Մշակի և ներկայացնի հանրային քաղաքականության իրականացման գործողությունների պլան:	§9 Էջ 51-56	Աշխատանքային տեւորում լրացնել էջ 57-ի հարցաթեր թիկը
11	1	Քաղաքացիություն	Իմանա քաղաքացիական հասարակություն հասկացությունը: Ներկայացնի քաղաքացիական հասարակության բաղադրիչները (խոսքի ազատություն, բազմակարծություն, հասարակական կազմակերպություններ, միություններ և այլն Հասկանա և բացատրի հասարակական կազմակերպությունների, միությունների և այլ կազմակերպությունների տեղն ու դերը քաղաքացիական հասարակության մեջ շահերի պաշտպանության, բազմազանության և բազմակարծության ապահովման առումով:	§10 էջ 59-63	
		Քաղաքացիություն հասկացությունը		§11 էջ 63-66	
12	1	Քաղաքացու իրավական կարգավիճակը Հայաստանում			
13	1	Ակտիվ քաղաքացի		§12 էջ 67-70	
14	1	Ընդհանուր ամփոփում			

Թիվ	Թեմա, ենթաթեմա	Հասարակագիտություն 9-րդ դաս.	Ժամա քանակ	Պարագրաֆ Էջ
		Նպատակը		

			Հմտություններ		
1	Մասնակցություն և առաջնորդություն	Իմանա քաղաքացիական հասարակություն հասկացությունը:	Հասկանա և բացատրի հասարակական կազմակերպությունների, միությունների և այլկազմակերպությունների տեղն ու դերը քաղաքացիական հասարակության մեջ շահերի պաշտպանության, բազմազանության և բազմակարծության ապահովման առումով: Հիմնավորի հասարակական կարծիքի և խոսքի, մտքի, խղճի ազատության կարևորությունը:	1	Դաս 13 Էջ 71-77
	Քաղաքացիական հասարակություն	Ներկայացնի քաղաքացիական հասարակության բաղադրիչները (խոսքի ազատություն, բազմակարծություն, հասարակական կազմակերպություններ, միություններ և այլն):			
2	Քաղաքացիական հասարակություն Հասարակական կազմակերպություններ			1	§14-15 Էջ 78-82
3	Զանգվածային լրատվության միջոցները և մարդու իրավունքները	Իմանա <i>զանգվածային լրատվության միջոցներ</i> հասկացությունը: Ներկայացնի զանգվածային լրատվամիջոցների դերը քաղաքացիական հասարակության ձևավորման գործընթացում:	Հիմնավորի տեղեկացվածության կարևորությունը քաղաքացիական հասարակության ձևավորման գործում: <i>Համայնքային հիմնախնդիրներն ուսումնասիրի քաղաքացիական հասարակության հաստատությունների և զանգվածային լրատվության միջոցների միջոցով:</i>	1	§16 Էջ 83-87
	Քաղաքացիական հասարակության տնտեսական բաղադրիչը	Բացատրի շուկայական տնտեսության մեջ արտադրողների և	Ներկայացնի շուկայական տնտեսությունը որպես ազատ ձեռնարկատիրության	/4ժամ/	

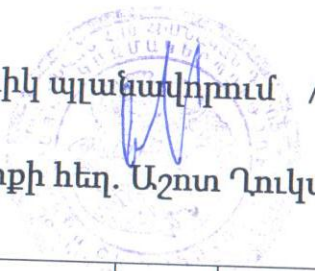
4	Շուկայական տնտեսությունը որպես ազատ ձեռնարկատիրության հենասյուն:	սպառողների փոխկապվածությունը: Նկարագրի սպառողների պահանջարկի վրա ազդող գործոնները, մրցակցությունն և ապահովող մեխանիզմներ:	հենասյուն: Մեկնաբանի տնտեսության պետական կառավարման անհրաժեշտությունը: <i>Սպառողների իրավունքների խախտման, պետության կողմից հակամենաշնորհային քաղաքականության իրականացման օրինակներ բերի:</i>	1	Գլուխ5 §17 Էջ 88-92
5	Ազատ ձեռնարկատիրություն:Գնային համակարգ			1	§18 Էջ 92-95
6	Գործնական աշխատանք Պետության դերը ազատ շուկայական տնտեսության մեջ:	Բացատրի պետության դերը ազատ շուկայական տնտեսության մեջ, պետության եկամտի աղբյուրները:	Ներկայացնի հարկերի և պետական բյուջեի փոխկապվածությունը: Մեկնաբանի անհատի տնտեսական անկախությունը որպես քաղաքացիական հասարակության կայացման պայման: <i>Ուսումնասիրի ընտրված հանրային հիմնախնդրի լուծման համար նախատեսված պետական ֆինանսական միջոցները և եզրահանգումներ անի:</i>	1	§19 Էջ 96-99
7	Պետության եկամտի աղբյուրները:			1	§20 Էջ 99-102
	Մարդու քաղաքացիական իրավունքներն ու ազատությունները:	Իմանա մարդու քաղաքացիական իրավունքներն ու ազատությունները:	Օրինակներով վերլուծի մարդու քաղաքացիական իրավունքներն ու ազատությունները:	/7ժամ/	

8	Մարդու իրավունքներ հասկացությունը	Թվարկի մարդու քաղաքական իրավունքներն ու ազատությունները: Ներկայացնի մարդու քաղաքական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության խնդիրը:	Մեկնաբանի մարդու անձնական և քաղաքական իրավունքների կապը: Բացատրի մարդու քաղաքական իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության և ժողովրդավարական հասարակության կայացման փոխկապվածությունը:	1	Գլուխ 6 §21 Էջ 103-109
9	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			1	§14-21
10	Մարդու քաղաքացիական իրավունքները			1	§22 Էջ 110-114
11	Մարդու քաղաքական իրավունքները:	Իմանա մարդու տնտեսական, սոցիալական, մշակութային իրավունքները: Ներկայացնի մշակութային իրավունքների պաշտպանությունը որպես մարդու հոգևոր զարգացումը և մշակութային բազմազանությունը խթանող գործոն:	Մեկնաբանի մարդու տնտեսական, սոցիալական, մշակութային իրավունքների տեղը այլ հիմնարար իրավունքների ու ազատությունների շարքում:	1	§23 Էջ 115-118
12	Մարդու և քաղաքացու տնտեսական իրավունքները			1	§24 Էջ 119-123
13	Մարդու սոցիալական իրավունքները			1	Էջ 124-128
14	Մարդու և քաղաքացու մշակութային իրավունքներ			1	§25 Էջ 128-131
15	Երեխայի իրավունքներ			Իմանա երեխայի իրավունքների մասին,	Ներկայացնի երեխայի իրավունքների և

16	Հաշմանդամների իրավունքներ	հաշմանդամների իրավունքների մասին ՀՀ օրենքների հիմնական պահանջները:	հաշմանդամների իրավունքների մասին միջազգային փաստաթղթերի հիմնական պահանջները:	1	§27 էջ 139-141
17	<i>Ընդհանուր անփոփոմ</i>			1	
18	<i>Անփոփիչ աշխատանք</i>			1	

Տարեկան թեմատիկ պլանավորում /շաբաթական 3 Ժ.-102 ժամ/

Իմ Հայրենիքը /գրքի հեղ. Աշոտ Դուկասյան, Արսեն Դուկասյան/

-Ժամեր	Թեմա, դաս	Էջ	Նպատակ	Վերջնարդյունք	Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Գաղափարներ, հասկացություններ	Միջառարկայական, ներառարկայական կապեր
ԹԵՄԱ 1. ԵՄ ԱՊՐՈՒՄ ԵՄ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԵՐԿՐՈՒՄ ՔԱՐՏԵԶՆ ԻՄ ԳՈՐԾԻՔՆ Է ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԵՎ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ							
1	Ներածություն	3	Ձևավորել հայրենիք հասկացությունը մեկնաբանելու, տարբեր քարտեզներ ճանաչելու և կիրառելու հմտություն, հոգատար վերաբերմունք սեփական ազգի ու հայրենիքի պատմամշակութային ձեռքբերումների նկատմամբ:	1. Նկարագրի իր բնակության վայրը, պետությունը, հայոց հայրենիքը, նրա աշխարհագրական դիրքը, սահմանները, պատմաաշխարհագրական միջավայրը: 2. Ներկայացնի հայրենիքի խորհրդանիշները: 3. Մեկնաբանի և կիրառի զանազան քարտեզներ: 4. Գնահատի իր համայնքի, ազգի պատմամշակութային ձեռքբերումները:	1. Բնակավայրի քարտեզի ստեղծում 2. Տոհմաձայնի կազմում 3. Հայկական լեռնաշխարհի տարածքի նահանգներ, մայրաքաղաքներ, բերդեր, ամրոցներ, եկեղեցիներ, լեռներ, լճերի վերաբերյալ ալբոմի կամ գրքի ստեղծում: Դասա	Անհատ պետություն «Ժամանակ, տեղ, տարածություն» «Հայրենիք»	Մաթեմատիկա-մասշտաբ Բնագիտություն-աշխարհագրական օբյեկտներ ի նկարագրություն: Մայրենի-տեքստերի ընթերցում «Հերոդոտոս, Մովսես Խորենացի, Անանիա Շիրակացի, Քսենոփոն,
2	Դաս 1 Ես իմ փոքր հայրենիքում	5-8					
3	Դաս 2. Իմ երկիրը, մարզը և համայնքը	9-10					
4	Դաս 2. Իմ երկիրը, մարզը և համայնքը	10-12					
5	Դաս 3 -Մեր հարևանները	13-14					

Տարեկան թեմատիկ պլանավորում /շաբաթական 3 Ժ.-102 ժամ/

Իմ Հայրենիքը /գրքի հեղ. Աշոտ Ղուկասյան, Արսեն Ղուկասյան/

-Ժամեր	Թեմա , դաս	Էջ	Նպատակ	Վերջնարդյունք	Առաջարկվող գործունեության ձևեր	Գաղափարներ, հասկացություններ	Միջառարկայական, ներառարկայական կապեր
ԹԵՄԱ 1. ԵՍ ԱՂՈՐԻՄ ԵՄ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԵՐԿՐՈՒՄ ՔԱՐՏԵԶՆ ԻՄ ԳՈՐԾԻՔՆ Է ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԵՎ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ							
1	Ներածություն	3	Ձևավորել հասկացությունը մեկնաբանելու, քարտեզներ ճանաչելու և կիրառելու հմտություն, հոգատար վերաբերմունք սեփական ազգի ու հայրենիքի պատմամշակութային ձեռքբերումների նկատմամբ:	1. Նկարագրի իր բնակության վայրը, պետությունը, հայոց հայրենիքը, նրա աշխարհագրական դիրքը, սահմանները, պատմաաշխարհագրական միջավայրը: 2. Ներկայացնի հայրենիքի խորհրդանիշները: 3. Մեկնաբանի և կիրառի զանազան քարտեզներ: 4. Գնահատի իր համայնքի, ազգի պատմամշակութային ձեռքբերումները:	1. Բնակավայրի քարտեզի ստեղծում 2. Տոհմաձայնի կազմում 3. Հայկական լեռնաշխարհի տարածքի նահանգներ, մայրաքաղաքներ, բերդեր, ամրոցներ, եկեղեցիներ, լեռներ, լճերի վերաբերյալ պլանի կամ գրքի ստեղծում: Դասա	Անհատ պետություն «Ժամանակ, տեղ, տարածություն» , «Հայրենիք»	Մաթեմատիկա-մասշտաբ Բնագիտություն-աշխարհագրական օբյեկտների նկարագրություն: Մայրենի-տեքստերի ընթերցում
2	Դաս 1 Ես իմ փոքր հայրենիքում	5-8					
3	Դաս 2. Իմ երկիրը, մարզը և համայնքը	9-10					
4	Դաս 2. Իմ երկիրը, մարզը և համայնքը	10-12					
5	Դաս 3 -Մեր հարևանները	13-14					

8	Տոհմաժառի կազմում (գործնական աշխատանք)				
9	Ես ճանապարհորդում եմ Հայկական լեռնաշխարհի տարածքով: Լեռներ, լճեր, նահանգներ	21-24			
10	Ամփոփում՝ հետադարձ կապի միջոցով կամ էքսկուրսիա բնակավայրով				

ԹԵՄԱ 2. ՀԱՅԵՐԻ (ԻՄ) ԾԱԳՈՒՄՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀԻ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ԿՅԱՆՔԸ, ԿԵՆՑԱՂՆ ՈՒ ԱՎԱՆՂԱՊԱՏՈՒՄՆԵՐԸ

11	Դաս 7-Ես ճանապարհորդում եմ Հայկական լեռնաշխարհի տարածքով: Մայրաքաղաքներ, բերդեր, ամրոցներ , եկեղեցիներ:	Ձևավորել հայ ժողովրդի ծագումնաբանությունը , մշակույթը, կենցաղը, ավանդապատումները, ծեսերն ու տոները նկարագրելու և վերլուծելու կարողություն:	1. Մեկնաբանի Հայկական լեռնաշխարհի բնակիչների ավանդական գրադմունքը, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, նյութական և հոգևոր մշակույթի բաղադրիչները (մշակույթը և կենցաղը, ազգային տարազը, խոհանոցը, կիրառական արվեստը), ավանդույթները, տոներն ու ծեսերը:	1. Թղթապանակի ստեղծում կիրառական արվեստի վերաբերյալ: 2. Սահիկաշարի ստեղծում: 3. Հարցազրույց տատիկների, պապիկների հետ: 4. Տեղական ավանդույթների ու ավանդապատումների գրի առնում: 5. Շաբաթօրյակի կազմակերպում պատմամշակութային ն և հոգևոր հուշարձաններում:	«Ինքնություն», «Զարգացում», «Մշակույթ»	Մայրենի- ազգային ու ավանդույթների, կենցաղի նկարագրություն : Արվեստ- տոների բեմադրում, ազգային երգ ու պար:
12	Դաս 8. Զինանշաններ և դրոշներ՝ ժամանակակից և պատմական:	Մերմանել հոգատար վերաբերմունք ու վարքագիծ ազգային հոգևոր և նյութական մշակույթների նկատմամբ:	2. Վերլուծի հայ ժողովրդի ծագման մասին ավանդապա- տումները՝ ներկայացնի դրանց ազդեցությունը իր			
13	Դաս 8. Զինանշաններ և դրոշներ՝ ժամանակակից և պատմական:					
14	Ամփոփում					
	Թեմա 2-Հայերի ծագումնաբանությունը. Հայկական լեռնաշխարհի բնակիչների կյանքը, կենցաղն ու ավանդապատումները					

15					
16	Դաս 9- Մշակույթ և կենցաղ				
17	Դաս 10 -Հայկական ազգային խոհանոցը				
18	Ամփոփում				
19	Դաս 11-Ազգային տարազ				
20	Դաս 12-Կիրառական արվեստ				
21	Թեմատիկ աշխատանք	գրավոր			

ինքնության ձևավորման վրա:

3. Վերլուծի տեղանքի ու իրադարձությունների, պատմաաշխարհագրական տեղանունների հետ կապված ավանդապատումները:

4. Գնահատի ազգային հոգևոր-մշակութային արժեքները՝ որպես համամարդկային արժեքներ:

5. Ներկայացնի ՀՀ ազգային փոքրամասնությունների ավանդական մշակույթն ու կենցաղը:

22	Թղթապանակի ստեղծում կիրառական արվեստի վերաբերյալ					
23	Տեղական (բնակավայրի) ավանդագրույցների գրառում					
24	Ամփոփում հետադարձ կապի միջոցով կամ էքսկուրսիա, բնակավայրի հուշարձանների քարտեզագրում					

--	--	--	--	--	--	--

25	Դաս 13. Հայ ժողովրդի ծագման ավանդապատումները	Ձևավորել հայ ժողովրդի ծագումնաբանությունը, մշակույթը, կենցաղը, ավանդապատումները, ծեսերն ու տոները նկարագրելու և վերլուծելու կարողություն: Մերմանել հոգատար վերաբերմունք ու վարքագիծ ազգային հոգևոր և նյութական մշակույթների նկատմամբ:	ԹԵՄԱ 2. ՀԱՅԵՐԻ (ԻՄ) ԾԱԳՈՒՄՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ.			
26	Դաս 13. Հունական և հրեական ավանդապատումներ		ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀԻ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ԿՅԱՆՔԸ, ԿԵՆՑԱԴՆ ՈՒ ԱՎԱՍԵՐՆԵՐԸ			
27	Դաս 14- Ավանդապատումներ \ տեղանքի հետ կապված (Շիրակ, Արագած լեռ, Փարվանա լիճ)		6. Մեկնաբանի Հայկական լեռնաշխարհի բնակիչների ավանդական զբաղմունքը, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, նյութական և հոգևոր մշակույթի բաղադրիչները (մշակույթը և կենցաղը, ազգային տարազը, խոհանոցը,			
28	Դաս 15- Ավանդապատումներ \					

	տեղանքի հետ կապված (Ծիծեռնակաբերդ, Հաղպատ, Զանգեզուր, Ծաղկաձոր)					
29	. Ավանդազրույց Ջերմուկի ջրվեժի մասին					
30	Դաս 16. Պետական տոներ					
31	Դաս 17- Ավանդություններ, ծեսեր, եկեղեցական տոներ (Սուրբ Ծնունդ)					
32	Սուրբ Սարգիս					

կիրառական արվեստը),
ավանդությունները,
տոներն ու ծեսերը:
7. Վերլուծի հայ ժողովրդի ծագման մասին ավանդապատումները՝ ներկայացնի դրանց ազդեցությունը իր ինքնության ձևավորման վրա:
8. Վերլուծի տեղանքի ու իրադարձությունների, պատմաաշխարհագրական տեղանունների հետ կապված ավանդապատումները:
9. Գնահատի ազգային հոգևոր-մշակութային արժեքները՝ որպես համամարդկային արժեքներ:
10. Ներկայացնի ՀՀ ազգային փոքրամասնությունների ավանդական մշակույթն ու կենցաղը:

33	Խաչվերաց տուն					
34	Ամփոփում հետադարձ կապի միջոցով կամ էքսկուրսիա մոտակա եկեղեցի					
35	Դաս 18 - Տեառնընդառաջ					
36	Դաս 18- Սուրբ Զատիկ					
37	Դաս 18- Բարեկենդան					
38	Դաս 19-Վարդավառ					
39	Դաս .19- Խաղողօրհներ					
40	Դաս 20-Հայաստանի ազգային փոքրամասնությունների ավանդական մշակույթն ու կենցաղը, ավանդույթներն ու տոները					
41	Միավորային զնահատում					
42	Դաս 21- Եզդիներ					
43	Ասորիներ					
44	Մոլդկաններ					

45	Թեմատիկ աշխատանք	գրավոր				

			Թեմա 3 Հայոց Քրիստոնեական արժեհամակարգը			
46	Դաս 21-Քրիստոնեական արժեհամակարգ	Ձևավորել քրիստոնեության հոգևոր, բարոյական, արժեքային համակարգի հիմունքներն ուսումնասիրելու, հոգևոր-ազգային կառույցի դերը հասարակության կյանքում կարևորելու հմտություն, հարգանք սեփական ավանդույթների նկատմամբ	<p>ԹԵՄԱ 3. ՀԱՅՈՑ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԱՐԺԵՀԱՄԱԿԱՐԳԸ</p> <p>1. Ուսումնասիրի քրիստոնեության հոգևոր, բարոյական, արժեքային համակարգի հիմունքները:</p> <p>2. Նկարագրի պատմական և մշակութային գործիչներին ու նրանց գործունեությունը քրիստոնեության ընդունման ու</p>			

			<p>տարածման գործում:</p> <p>3. Մեկնաբանի քրիստոնեական եկեղեցու խորհուրդները:</p> <p>4. Նկարագրի Հայաստանում բնակվող այլ ժողովուրդների կրոնադավանաբանական համակարգերը:</p> <p>5. Համեմատի նախաքրիստոնեական և քրիստոնեական արժեհամակարգերի ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները հայ հասարակության մեջ:</p>			
47	Արժեքների քարտզություն					
48	Տասը պատվիրանները					
49	Անվտվում հետադարձ կապի միջոցով					
50	Դաս 22- Աստվածաշնչյան առակներ, նորկտակարանային	Ձևավորել քրիստոնեության հոգևոր, բարոյական,	1.			

	պատմություններ	արժեքային համակարգի հիմունքներն ուսումնասիրելու, հոգևոր- ազգային կառույցի դերը հասարակության կյանքում կարևորելու հմտություն, հարգանք սեփական ավանդույթների նկատմամբ				
51	Անմիտ մեծահարուստը, Չար ոգիներով մարդը					
52	Ընկուզենու առակը					
53	Դաս 23- Քրիստոնեական եկեղեցու խորհուրդները /Մկրտություն, Դրոշմ/					
54	Ապաշխարություն, Հաղորդություն					
55	Պսակ, Ձեռնադրություն, Կարգ հիվանդաց					
56	Հիտուսը մկրտվում է					
57	Դաս 25- Քրիստոնեության ընդունումը : Առաքյալներ					
58	Գրիգոր Լուսավորչի տեսիլքը					
59	Դաս 26- Հայոց եկեղեցու սրբերը					
60	Սուրբ Սարգիս					

61	Վարդան Մամիկոնյան և Վարդանանք					
62	Դաս 27-Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ և Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց					
63	Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց					
64	Հայերենի առաջին ուսուցիչը					
65	Դաս 28- Հայաստանում ապրող ազգային փոքրամասնություն ների կրոնամշակութային համակարգերը					
66	Ասորիներ					
67	Հայերի և եզդիների բարեկամության մասին					
68	Ամփոփում					
69	Գործնական աշխատանք					
Թեմա 4		Իմ հայրենիքի Էպոսը				

70	<<Մասունցի Դավիթ >> էպոսը	Ձևավորել «Մասնա ծռեր էպոսի և այլ ժողովուրդների էպիկական պատումների օրինակով ազգերի մշակութային առանձնահատկությունները վեր հանելու հմտություն:	<p>Վերլուծի «Մասունցի Դավիթ էպոսում ներկայացված արժեհամակարգը :</p> <p>2. Համեմատի և հակադրի այլ ժողովուրդների էպոսներում ներկայացված արժեհամակարգը «Մասունցի Դավիթ» էպոսի հետ:</p> <p>3. Տարբերակի էպոսի հերոսների գործունեությունը:</p> <p>4. Մեկնաբանի էպոսի հերոսների բնավորության գծերը և գնահատի նրանց ազդեցությունը իր վարքի դրսևորման վրա:</p> <p>5. Հետազոտի և բացահայտի սեփական շրջապատում էպոսի «մերօրյա» հերոսներին:</p>	<p>Հերոսների կերպարների ուսումնասիրում Աղբյուրի ուսումնասիրում Ձեկույց</p>	Արժեք «Մշակույթ, «Հարաբերություններ	<p>Մայրենի- առասպել, էպոս Բնագիտություն- կլիմայի կամ լանդշաֆտի փոփոխություն Մաթեմատիկա- օրացույց՝ լուսնային, արևային, շաբաթների բաժանում և այլն</p>
71	Էպոսի հայտնաբերումն ու գրառումը, էպոսն ու արվեստը					

72	ՆախոՆահապետ ՔեռիՍոկացի					
73	Դաս 30- Էպոսի ճյուղերը: Սանասար և Բաղդասար					
74	Սասնա քերդի կառուցումը					
75	Դաս 31- Մեծ Մհեր					
76	Մեծ Մհերի մահը					
77	Սասնա տուն					
78	Դաս 32- Սասունցի Դավիթ					
79	Դավիթը Սասունում					
80	Սասունցի Դավթի կռիվը Մըսրա Մելիքի դեմ					
81	Ամփոփում					
82	Գործնական աշխատանք					
83	Դաս 33- Սասունցի Դավթի ամուսնությունը և մահը					

84	Դավթի և փոքր Միերի մենամարտը: Դավթի մահը:					
85	Դաս 34- Փոքր Միեր					
86	Միերի փակվելը Ագռավի քարում					
87	Դաս 35- Հասարակությունն էլոսում					
88	Դաս 36- Սասունցի Դավիթ էլոսի կերպարները: Սանասար և Բաղդասար, Մեծ Միեր					
89	Դաս 37. Սասունցի Դավիթ կերպարը					
90	Ամփոփում					
91	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք					
92	Դաս 38-<Սասունցի Դավիթ էլոսի մյուս կերպարները>>					
93	Էլոսի կանայք					

94	Դաս 39 - <<Սասունցի Դավիթ Էպոսի դերը ազգային արժեհամակարգի ձևավորման գործում >>					
95	Դաս 40- Այլ ժողովուրդների Էպոսները					
96	Երգ Ռոլանդի մասին, Ռուսական բիլինաները					
		Թեմա 5-Անհատն	Ու			
			հասարակությունը			
97	Դաս 41- Ով է անհատը: Տնտեսական քաղաքական գործիչ	Ձևավորել անհատների դերը հասարակության ձևավորման գործում վերլուծելու, գնահատելու հմտություններ:	1. Ուսումնասիրի անհատի ունեցած ազդեցությունը հայ հասարակության վրա: 2. Վերլուծի անհատի ունեցած դերը հասարակության զարգացման տարբեր բնագավառներում: 3. Գնահատի անհատի ունեցած դերը հասարակության կյանքում՝ ձևավորելով հարգալից վերաբերմունք	Պատտառ Թղթապանակ	Հարցում Համակեցություն Փոփոխություն, Զարգացում	Մայրենի- ստեղծագործություննե րի գրական արժեքի գնահատում Մաթեմատիկա- հաշվարկներ, խնդիրների ստեղծում

			նորարարություն արժեհամակարգի վերաբերյալ:			
98	Դաս 42- Քաղաքականություն և քաղաքական գործիչ					
99	Դաս- 43 Ռազմական գործիչ					
100	Դաս 44- Մշակութային գործիչ					
101	Դաս 45,46-Ինչպես է ձևավորվում հասարակությունը: Անհատի դերը հասարակության կայացման գործում					
102	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք					

--	--	--	--	--	--	--

VII դասարան, Համաշխարհային պատմություն (Տարեկան 68 ժամ, շաբաթական 2 դասաժամ)

ԲԱԺԻՆ 1-ին Թեմա 1 Հին Արևելքի քաղաքակրթությունները / 30 դասաժամ /

Դասի N	Ժամա քանակ	Թեմա	Նպատակը	Վերջնարդյունքները	Պարագրաֆ էջ
1	2	Դասագրքի ներածություն	Ձևավորել հնագույն քաղաքակրթությունների անցած ուղին վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություն, առօրյա հասարակությունների վրա ունեցած ազդեցությունը գնահատելու կարողություն	Ներկայացնի հնագույն քաղաքակրթությունները, դրանց ձևավորման ու զարգացման ընթացքը, առանձնահատկությունները համեմատի միմյանց հետ: Վերլուծի և համակարգի հնագույն քաղաքակրթությունների ձևերը և պաշտպանական, տնտեսական, մշակութային, հասարակական համատեքստում: Ուսումնասիրի հին քաղաքակրթությունների կողմից ժամանակի մարտահրավերները հաղթահարելու գործընթացները դիտարկելով այն որպես հասարակության զարգացման կարևոր բաղադրիչ: Գնահատի հնագույն քաղաքակրթությունների ազդեցությունը արդի հասարակությունների վրա:	էջ 4-5
2		Հին աշխարհի պատմության ներածություն			էջ 6-7
3	4	Հին Եգիպտոսը:			Բաժին 1 Թեմա 1 §1 էջ 9-12
4		Հին Եգիպտոսը: Եգիպտոսի վերելքը: Մաթեմատիկական և բժշկությունը			§1 էջ 13-15
5		Հին Եգիպտոսը: Հավերժ բարեկամության պայմանագիրը			§1 էջ 16-18
6		Հին Եգիպտոսը: Վերլուծական հարցեր			§1 էջ 18-21
7	3	Հին Միջագետք:			§2 էջ 22-24
8		Հին Միջագետք: Աքքադ և Բաբելոն			§2 էջ 24-26

VII դասարան, Համաշխարհային պատմություն (Տարեկան 68 ժամ, շաբաթական 2 դասաժամ)

ԲԱԺԻՆ 1-ին Թեմա 1 Հին Արևելքի քաղաքակրթությունները / 30 դասաժամ /

<u>Դասի N</u>	<u>Ժամա քանակ</u>	<u>Թեմա</u>	<u>Նպատակը</u>	<u>Վերջնարդյունքները</u>	<u>Պարագրաֆ էջ</u>
1	2	<u>Դասագրքի ներածություն</u>	Ձևավորել հնագույն քաղաքակրթությունների անցած ուղին վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություն, առօրյա հասարակությունների վրա ունեցած ազդեցությունը գնահատելու կարողություն	Ներկայացնի հնագույն քաղաքակրթությունները, դրանց ձևավորման ու զարգացման ընթացքը, առանձնահատկությունները համեմատի միմյանց հետ: Վերլուծի և համակարգի հնագույն քաղաքակրթությունների ձեռքբերումները քաղաքական, տնտեսական, մշակութային, հասարակական համատեքստում: Ուսումնասիրի հին քաղաքակրթությունների կողմից ժամանակի մարտահրավերները, հաղթահարելու գործընթացները, դիտարկելով այն որպես հասարակության զարգացման կարևոր բաղադրիչ: Գնահատի հնագույն քաղաքակրթությունների ազդեցությունը արդի հասարակությունների վրա:	Էջ 4-5
2		<u>Հին աշխարհի պատմության ներածություն</u>			Էջ 6-7
3	4	Հին Եգիպտոսը:			Բաժին 1 Թեմա 1 §1 էջ 9-12
4		Հին Եգիպտոսը: Եգիպտոսի վերելքը: Մաթեմատիկան և բժշկությունը			§1 էջ 13-15
5		Հին Եգիպտոսը: Հավերժ բարեկամության պայմանագիրը			§1 էջ 16-18
6		Հին Եգիպտոսը: Վերլուծական հարցեր			§1 էջ 18-21
7	3	Հին Միջագետք:			§2 էջ 22-24
8		Հին Միջագետք: Աքքադ և Բաբելոն			§2 էջ 24-26

9		Հին Միջագետք:Միջագետքի ժողովուրդների մշակույթը:			§2 Էջ 26-30
10	1	Խեթական պետությունը:			§3 Էջ 31-34
11	1	Հին Հնդկաստան			§4 Էջ 35-39
12	1	Հին Չինաստանը			§5 Էջ40-43
13	2	Աքեմենյան Իրան			§6 Էջ 44-45
14		Աքեմենյան Իրան			§6 Էջ 45-48
15	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			Թեմա 1-ին §1-6
Թեմա 2 Անտիկ քաղաքակրթությունները Հին Հունաստանում և Հին Հռոմում /13 դասաժամ/					
16	6	Հին Հունաստան	Ձևավորել անտիկ քաղաքակրթության կազմավորման և զարգացման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները վերլուծելու, նորարարությունների ունեցած դերը ժամանակակից աշխարհի վրա ցույց տալու և գնահատելու հմտություն:	Վերլուծի անտիկ քաղաքակրթությունների ձևավորման և զարգացման գործընթացները, առանձնահատկությունները համեմատի միմյանց հետ: Վերլուծի այն գործընթացները և գաղափարները, որոնք հանգեցրին անտիկ քաղաքակրթությունների կործանմանը	§7 Էջ 49-51
17		Հին Հունաստան: Պոլիսի ձևավորումը			§7 Էջ 51-52
18		Հին Սպարտայի պոլիսը			§7 Էջ 53-54
19		Պոլիսային քաղաքակրթության անկումը			§7 Էջ 54-55
20		Հին հունական մշակույթը			§7 Էջ 55-58

21		Ալեքսանդրի Արևելյան արշավանքը		Ուսումնասիրի անտիկ քաղաքակրթությունների կողմից ժամանակի մարտահրավերները հաղթահարելու գործընթացները՝ դիտարկելով այն որպես հասարակության զարգացման կարևոր բաղադրիչ:	§7 Էջ 59-61	
22	1	Գործնական աշխատանք				
23	7	Հին Հռոմ			Գնահատի անտիկ քաղաքակրթություն - ների ձեռքբերումները և ազդեցությունը արդի հասարակությունների վրա:	§8 Էջ 62-65
24		Հռոմեական պետության վերելքը				§8 Էջ 65-67
25		Կայսրության հռոմեականացումը				§8 Էջ 68-69
26		Արևմտյան հռոմեական կայսրության թուլացումը և անկումը				§8 Էջ 69-70
27		Հռոմեական մշակույթը				§8 Էջ 70-72
28		Հռոմեական քաղաքակրթության ազդեցությունը ժամանակակից աշխարհի վրա				§8 Էջ 73-74
29		Լատինական այբուբենը:				§8 Էջ 75-76
30	1	Թեմա 2-րդի ամփոփում				§7,8
31	1	1-ին բաժնի ամփոփում				§1-8 Էջ 77-79

Բաժին 2 Միջնադարի պատմություն /35 դասաժամ/

32	1	Միջին դարերի պատմության ներածություն			
Թեմա 3 Միջնադարյան քաղաքակրթությունների զարգացման ուղին Արևելքում /21 դասաժամ/					
33	3	Նոր պետությունների առաջացումը	Ձևավորել Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ձևավորման, զարգացման և անկման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները վերլուծելու, դրանց ունեցած ներդրումն արդի աշխարհում գնահատելու հմտություն:	Վերլուծի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ձևավորման զարգացման առանձնահատկություններն ու օրինաչափությունները: Հետազոտի և ներկայացնի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների անկման պատճառները: Համեմատի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների քաղաքական, տնտեսական, հասարակական և մշակութային կյանքի առանձնահատկությունները:	§9 Էջ 81-82
34		Ժողովուրդների մեծ գաղթը			§9 Էջ 83-85
35		Կառլոս Մեծի տերությունը			§9 Էջ 86-87
36	3	Բյուզանդիան			§10 Էջ 88-90
37		Բյուզանդիա:Վերջին հռոմեացի կայսր			§10 Էջ 90-93
38		Բյուզանդիա:Լատինական կայսրությունը:			§10 Էջ 93-95
39	3	Ռուսաստանը միջնադարում			§11 Էջ 96-97
40		Ռուսաստանը միջնադարում: Քրիստոնեության ընդունումը			§11 Էջ 98-100
41		Ռուսաստանը միջնադարում: Իվան 4-րդ Ահեղ			§11 Էջ 101-104
42	2	Խաչակրաց արշավանքները			§12 Էջ 105-110
43		Խաչակրաց արշավանքները: Երեք արքաների արշավանքը	§12 Էջ 110-112		

44	1	Գործնական աշխատանք:		Գնահատի Արևմուտքի և Ամերիկայի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ունեցած ներդրումը արդի աշխարհի ձևավորման վրա:	
44	2	Անգլիան միջնադարում:			§13 Էջ 113-115
45		Անգլիան միջնադարում: Դասային միապետության առաջացումը:			§13 Էջ 115-117
46	2	Ֆրանսիան միջնադարում:			§14 Էջ 118-120
47		Ֆրանսիան միջնադարում: Հարյուրամյա պատերազմը:			§14 Էջ 120-123
48	2	Գերմանիան միջնադարում:			§15 Էջ 124-127
49		Գերմանիան միջնադարում:			§15 Էջ 127-129
50	2	<<Մինչկոլումբոսյան Ամերիկա յի>> քաղաքակրթությունները			§16 Էջ 130-134
51		<<Մինչկոլումբոսյան Ամերիկա յի>> քաղաքակրթությունները: Ացտեկների կայսրությունը:			§16 Էջ 134-137
52	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			Թեմա 3-րդ
Թեմա 4. Միջնադարյան քաղաքակրթության զարգացման ուղին Արևելքում/13 ժամ/					
53	2	Արաբական խալիֆայությունը;	Ձևավորել Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունը -	Վերլուծի Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ձևավորման, զարգացման առանձնահատկությունները:	§17 Էջ 138-139
54		Արաբական խալիֆայությունը; Արա-			§17 Էջ 140-142

		բական խալիֆայության կազմավորումը:	յունների ձևավորման, զարգացման և անկման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները վերլուծելու, դրանց ունեցած ներդրումն արդի աշխարհում գնահատելու հմտություն:	ներն ու օրինաչափությունները: Հետագոտի և ներկայացնի Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների անկման պատճառները: Համեմատի Արևելքի միջնադարյան քաղաքական, տնտեսական, հասարակական և մշակութային կյանքի առանձնահատկությունները քաղաքակրթությունների քաղաքական, տնտեսական, հասարակական և մշակութային կյանքի առանձնահատկությունները: Գնահատի Արևելքի միջնադարյան քաղաքակրթությունների ունեցած ներդրումն արդիաշխարհի ձևավորման վրա:	
55	1	Մոնղոլական կայսրությունը:			§18 Էջ 143-146
56	2	Չինաստանը միջնադարում:			§19 Էջ 147-149
57		Չինաստանը միջնադարում: Ցին կայսրության հիմնադրումը			§19 Էջ 150-151
58	1	Հնդկաստանը միջնադարում:			§20 Էջ 152-156
59	2	Ճապոնիան միջնադարում:			§21 Էջ 157-159
60		Ճապոնիան միջնադարում: Մամուրայները			§21 Էջ 159-161
61	2	Օսմ. կայսրությունը միջնադարում:			§22 Էջ 162-164
62		Օսմանյան կայսրությունը միջնադարում: Կոստանդնուպոլսի գրավումը:			§22 Էջ 165-167
63	2	Իրանը միջնադարում:			§23 Էջ 168-170
64		Իրանը միջնադարում: Երկրի իսլամացումը;			§23 Էջ 170-172
65	1	Թեմա 4-րդի ամփոփում:			§17-23
66	1	2-րդ բաժնի ամփոփում:			§9-23 Էջ 173-175
67	1	Հին աշխարհի ամփոփում			Բաժին 1
68	1	Միջնադարի ամփոփում:	Բաժին 2		

Թեմատիկ պլանավորում

Հասարակագիտություն

Տարեկան 34 դասաժամ , շաբաթական 1 դասաժամ 7-րդ դասարան

Դաս ի N	Ժամա քանակ	Նպատակ	Վերջնարդյունք	Թեմայի անվանումը	Պարագրա ֆ էջ
3		<i>1. Մարդ-բնություն</i>			
1		Օրինակների միջոցով ներկայացնել բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը:	1.1. Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում:	Մարդը որպես բնության մաս:	1.1 էջ 3-8
2			1.2. Նկարագրի մարդու պահանջմունքները:	Մարդու պահանջմունքները	1.2 էջ 9-13
3			1.3. Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր: Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում: Նկարագրի մարդու պահանջմունքները: Օրինակների միջոցով ներկայացնի մարդ-բնություն հարաբերությունների էվոլյուցիան:	Մարդ-բնություն հարաբերությունների էվոլյուցիան:	1.3 էջ 14-18
3		<i>2. Մարդ-հասարակություն</i>			
4		Ներկայացնել մարդու և հասարակության փոխկապակցվածությունը հասարակության մեծ և փոքր խմբերի ու շերտերի նմանություններն ու տարբերությունները:	2.1. Մարդու էությունից բխեցնի խմբի և հասարակության անհրաժեշտությունը:	Հասարակական կյանքի առանձնահատկությունները	2.1 էջ 19-24
5			2.2. Տարբերակի հասարակության փոքր և մեծ խմբերը:	Հասարակության սոցիալական կազմը	2.2 էջ 25-28
6			2.3. Ներկայացնի հասարակության սոցիալական կազմը:	Հասարակության սոցիալական կազմը	2.2 էջ 29-32
7	1			Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1.1-2.2
4		<i>3. Մարդ-ճանաչողություն-վարքագիծ</i>			
8		Բացատրել ճանաչողության, սոցիալական հմտությունների, հույզերի, վարքագծի, ար-	3.1. Մեկնաբանի ճանաչողության և վարքագծի դերը մարդու և հասարակության կյանքում:	Ճանաչողություն և վարքագիծ:	3.1 էջ 33-39
9				Հույզերի ճանաչում և կառավարում:	3.2 էջ 40-45

Թեմատիկ պլանավորում
 Հայոց պատմություն VII դասարան /շաբաթական 3 ժ
 տարեկան 102 ժ /

Թեմա N	Դաս N	Վերնագիր	Էջ	Նշում-ներ
ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ԴԱՍ				(5 ժամ)
1.		Ներածություն. ինչո՞ւ և ինչպե՞ս ուսումնասիրել պատմությունը	3-4	
		Ի՞նչ է պատմություն		
		Ինչո՞ւ ուսումնասիրել պատմությունը		

		Ինչպե՞ս ուսումնասիրել պատմությունը		
		Ինչու՞ է կարևոր ժամանակը պատմության համար		
2.	Ինչպես սովորել այս դասագրքով		5-6	
3.	Հայկական լեռնաշխարհն ունայերը		12-17	
		Դիրքը և բնական սահմանները		
		Լեռները և դաշտերը		
		Գետերը և լճերը		
		Կլիման և բնական հարստությունները		
		Պատմական աշխարհագրություն		
Թեմա 1.	ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀՆ ՈՒ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Ը		(15 ժամ)	
1.1	Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն բնակիչները		20-23	
	1.	Առաջին մարդկանց գաղթն ու Հայկական լեռնաշխարհը		
	2.	Հին քարի դարը և որսորդ-հավաքիչները		

	3.	Նախամարդիկ և տեխնոլոգիաները		
1.2		Նորքարիդարյան հեղափոխությունը և հայ ժողովրդի կազմավորման սկիզբը	24-27	
	1.	Նորքարիդարյան հեղափոխությունը		
	2.	Նորքարիդարյան հեղափոխության հետևանքները		
	3.	Հայկական լեռնաշխարհի քաղաքակրթական օջախները		
	4.	Հայ ժողովրդի կազմավորման սկիզբը		
1.3		Հայկական լեռնաշխարհի վաղ պետական կազմավորումները	28-33	
	1.	Հնդեվրոպական նախահայրենիքն ու հայերը		
	2.	Բրոնզի դար		Ինտեգրված դաս Համաշխարհային պատմություն առարկայի հետ
	3.	Վաղ պետական կազմավորումները		
1.4		Վանի թագավորության հիմնադրումն ու ամրապնդումը	34-38	

	1.	Վանի թագավորության կազմավորումը		
	2.	Նոր մայրաքաղաք՝ Տուշպա-Վան		
	3.	Պետությունը վերափոխությունների խնդրի առջև		
	4.	Պետության ընդլայնումը		
1.5	Վանի թագավորության վերելքու անկումը		39-44	
	1.	Կայսրություն կերտողները. Արգիշտի I և Սարգուրի II		
	2.	Վերաբնակեցումների քաղաքականությունը		
	3.	Թագավորության թուլացում և անկումը		
1.6	Վանի թագավորության սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը		45-51	
	1.	Կրոնը		
	2.	Սոցիալական կարգը		
	3.	Տնտեսությունը		
	4.	Ձեռքբերումներ արվեստի և գիտության բնագավառում		
	Գործնական աշխատանք			
	ԱՍՓՈՓՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԹԵՄԱՅԻ			

Թեմա 2.	ԵՐՎԱՆԴԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ		(11 ժամ)
2.1	Երվանդական Հայաստանի կազմավորումը և Աքեմենյան Պարսկաստանը		53-58
	1.	Երվանդ I Սակավակյաց և Տիգրան Երվանդյան	
	2.	Հակաաքեմենյան ապստամբությունը	
	3.	Հայաստանը Աքեմենյան տերության կազմում	
2.2	Երվանդական Հայաստանի անկախության վերականգնում ու Սելևկյանները		59-63
	1.	Երվանդական Հայաստանի անկախության վերականգնումը	
	2.	Սելևկյան պետությունը	
	3.	Հայկական թագավորությունները և Սելևկյանները Ք. ա. III դարում	
2.3	Երվանդական Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը		64-70
	1.	Կրոնը	
	2.	Սոցիալական կարգը	

	3.	Տնտեսությունը		
	4.	Տնտեսությունը		
	Թեմատիկ աշխատանք			
	ԱՍՓՈՓՈՒՄ ԵՐԿՐՈՐԴԹԵՄԱՅԻ			
Թեմա 3.	ԱՐՏԱՇԵՍՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ		(16 ժամ)	
3.1	Արտաշեսյան Հայաստանի կազմավորումը. Արտաշես I		72-77	
	1.	Արտաշես I-ը և Հայաստանի անկախացումը		
	2.	Հայկական հողերի վերամիավորում և ու արտաքին քաղաքականությունը		
	3.	Նոր մայրաքաղաքի հիմնադրումը. Արտաշատ		
	4.	Ներքին քաղաքականությունը (վերափոխություններ)		
3.2	Հայկական աշխարհակալ տերությունը. Տիգրան II Մեծ		78-83	
	1.	Մեծ Հայքի ամբողջականության վերականգնումը		
	2.	Տիգրան Մեծի նվաճումները		
	3.	Տիգրանակերտը՝ կայսրության մայրաքաղաք		

3.3	Հայ-հռոմեական պատերազմերն ու Տիգրան Մեծի կայսրության փլուզումը		84-88	
	1.	Հռոմեա-հայկական պատերազմը. Լուկուլլոսի արշավանքը		
	2.	Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերը		
	3.	Պոմպեոսի արշավանքը և Արտաշատի պայմանագիրը		
3.4	Արտավազդ II-ը և վերջին Արտաշեսյանները		89-94	
	1.	Մարկոս Կրասսոսն Արևելքում		
	2.	Մարկոս Անտոնիոսն Արևելքում		
	3.	Վերջին Արտաշեսյանները Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		
3.5	Արտաշեսյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը		95-100	
	1.	Կրոնը		
	2.	Հասարակական-պետական կարգը		
	3.	Քաղաքներն ու տնտեսությունը		
	4.	Գիրը և գրականությունը		

	5.	Թատրոնը և արվեստը		
--	----	-------------------	--	--

	ԱՍՓՈՓՈՒՄ ԵՐՐՈՐԴ ԹԵՄԱՅԻ		
Թեմա 4.	ԱՐՇԱԿՈՒՆՅԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆ		(16 ժամ)
4.1	Արշակունիների հաստատումը Հայոց գահին		102-107
	1.	Տասնամյա կամ Հայոց գահաժառանգության պատերազմը (54-64)	
	2.	Տրդատ I-ի գահակալումը	
	3.	Հայ Արշակունիների ժառանգական իշխանության հաստատումը	
4.2	Տրդատ Մեծի գահակալումը և քրիստոնեության ընդունումը		108-114
	1.	Մծբինի հաշտությունը և Տրդատ III-ի գահակալումը	
	2.	Քրիստոնեության ընդունումը	
	3.	Հայոց եկեղեցական կառույցի ձևավորում և ամրապնդումը	
4.3	Արշակունյաց Հայաստանի բաժանում և անկումը		115-121
	1.	Պայքար թագավորական իշխանության համար	

	2.	Արշակ II արքան և պարսկա-հռոմեական պատերազմերը		
	3.	Պապ արքան և նրա վերափոխությունները		
	4.	Մեծ Հայքի բաժանումի ու թագավորության կործանումը		
4.4	Արշակունյաց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը		122-127	
	1.	Հողատիրության ձևերը և ավատատիրական աստիճանակարգը		
	2.	Պետական կառավարման համակարգը (գործակալությունները)		
	3.	Կրոնը		
	4.	Քաղաքներն ու տնտեսությունը		
	5.	Գիրը և գրականությունը		
	6.	Արվեստը և ճարտարապետությունը		
	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ՉՈՐՀՈՂԴ ԹԵՄԱՅԻ			

Թեմա 5.	ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՊԱՐՄԿԱՍՏԱՆԻ, ԲՅՈՒԶԱՆՌԻԱՅԻ ԵՎ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԽԱԼԻՖԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ		(12 ժամ)
5.1	Պայքար ինքնավարության համար		129-134
	1.	Սասանյանների քաղաքականության փոփոխությունը	
	2.	Ավարայրի ճակատամարտը	
	3.	Նվարսակի պայմանագիրը	
5.2	Հայաստանը և պարսկա-բյուզանդական մրցակցությունը VI դարում		135-139
	1.	Հուստինիանոս I-ի վերափոխությունները և Արևմտյան Հայաստանը	
	2.	Դվինի 506 թ. և 556 թ. ժողովները	
	3.	Պարսկա-բյուզանդական պատերազմ ու Հայաստանի երկրորդ բաժանումը	
5.3	Արաբական խալիֆայության տիրապետությունը Հայաստանում		140-146
	1.	Թեոդորոս Ռշտունի. հայ-արաբական պայմանագիրը	

	2.	Արաբների քաղաքականությունը Հայաստանում		
	3.	Ադանդավորական շարժումները Հայաստանում		
	4.	Հայաստանի ինքնավարության վերականգնումը		
	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԹԵՄԱՅԻ Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			
Թեմա 6.	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆՍՇԱԿՈՒՅԹԸ (V-IX ԴԴ.)			(10 ժամ)
6.1	Հայ մշակույթի Ոսկե դարը		148-152	
	1.	Դպրոցներ և թարգմանական գրականություն		Ինտեգր- ված դաս Հայոց լեզու և Գրակա- նություն առարկանե- րի հետ
	2.	Պատմագրություն		
	3.	Փիլիսոփայություն և իրավագիտություն		
6.2	Բնական գիտություններն ուարվեստը V-IX դարերում		153-157	
	1.	Բնական գիտությունները		
	2.	Ճարտարապետությունը		

	3.	Քանդակագործություն և նկարչություն		
	4.	Թատրոն և երաժշտություն		
	Գործնական աշխատանք			
	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ՎԵՅԵՐՈՐԴԹԵՄԱՅԻ			
Թեմա 7.	ԲԱԳՐԱՏՈՒՆՅԱՅ ՀԱՅԱՍՏԱՆ		(14 ժամ)	
7.1	Բագրատունիների հաստատումը Հայոց գահին		159-163	
	1.	Հայաստանի անկախության վերականգնում և ամրապնդումը		
	2.	Պայքար թագավորության պահպանման համար		
	3.	Անին՝ մայրաքաղաք: Թագավորությունն իր հզորության գագաթնակետին		
7.2	Բագրատունյաց Հայաստանի մասնատում և անկումը		164-169	
	1.	Ենթակա թագավորությունների ստեղծումը		
	2.	Թոնդրակյան շարժումը		

	3.	Բագրատունյաց թագավորության անկումը		
7.3	Բագրատունյաց Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և մշակութային կյանքը		170-176	
	1.	Հասարակական-պետական կարգը		
	2.	Տնտեսությունը և քաղաքները		
	3.	Կրթությունը		
	4.	Պատմագրությունը		
	5.	Գրականությունը և փիլիսոփայությունը		
	6.	Արվեստը և ճարտարապետությունը		
	Թեմատիկ աշխատանք			
	ԱՍՓՈՓՈՒՄ ՅՈԹԵՐՈՐԴ ԹԵՄԱՅԻ			
	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			(1 ժամ)
	Պահուստային ժամ			(2 ժամ)

Թեմատիկ պլանավորում

Հասարակագիտություն

Տարեկան 34 դասաժամ , շաբաթական 1 դասաժամ 7-րդ դասարան

Դաս ի N	Ժամա քանակ	Նպատակ	Վերջնարդյունք	Թեմայի անվանումը	Պարագրա ֆ էջ
3		<i>1. Մարդ-բնություն</i>			
1		Օրինակների միջոցով ներկայացնել բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը:	1.1. Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում:	Մարդը որպես բնության մաս:	1.1 էջ 3-8
2			1.2. Նկարագրի մարդու պահանջմունքները:	Մարդու պահանջմունքները	1.2 էջ 9-13
3			1.3. Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր: Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում: Նկարագրի մարդու պահանջմունքները: Օրինակների միջոցով ներկայացնի մարդ-բնություն հարաբերությունների էվոլյուցիան:	Մարդ-բնություն հարաբերությունների էվոլյուցիան:	1.3 էջ 14-18
3		<i>2. Մարդ-հասարակություն</i>			
4		Ներկայացնել մարդու և հասարակության փոխկապակցվածությունը հասարակության մեծ և փոքր խմբերի ու շերտերի նմանություններն ու տարբերությունները:	2.1. Մարդու էությունից բխեցնի խմբի և հասարակության անհրաժեշտությունը:	Հասարակական կյանքի առանձնահատկությունները	2.1 էջ 19-24
5			2.2. Տարբերակի հասարակության փոքր և մեծ խմբերը:	Հասարակության սոցիալական կազմը	2.2 էջ 25-28
6			2.3. Ներկայացնի հասարակության սոցիալական կազմը:	Հասարակության սոցիալական կազմը	2.2 էջ 29-32
7	1			Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1.1-2.2
4		<i>3. Մարդ-ճանաչողություն-վարքագիծ</i>			
8		Բացատրել ճանաչողության, սոցիալական հմտությունների, հույզերի, վարքագծի, ար-	3.1. Մեկնաբանի ճանաչողության և վարքագծի դերը մարդու և հասարակության կյանքում:	Ճանաչողություն և վարքագիծ:	3.1 էջ 33-39
9			Հույզերի ճանաչում և կառավարում:	3.2 էջ 40-45	

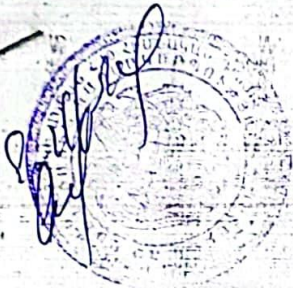
<u>Դասի N</u>	<u>Ժամա քանակ</u>	<u>Նպատակ</u>	<u>Վերջնարդյունք</u>	<u>Թեմայի անվանումը</u>	<u>Պարագրաֆ էջ</u>
	3	1. Մարդ-բնություն			
1		Օրինակների միջոցով ներկայացնել բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը:	1.1. Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում:	Մարդը որպես բնության մաս:	1.1 էջ 3-8
2			1.2. Նկարագրի մարդու պահանջմունքները:	Մարդու պահանջմունքները	1.2 էջ 9-13
3			1.3. Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր: Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում: Նկարագրի մարդու պահանջմունքները: Օրինակների միջոցով ներկայացնի մարդ-բնություն հարաբերությունների էվոլյուցիան:	Մարդ-բնություն հարաբերությունների էվոլյուցիան:	1.3 էջ 14-18
	3	2. Մարդ-հասարակություն			
4		Ներկայացնել մարդու և հասարակության փոխկապակցվածությունը հասարակության մեծ և փոքր խմբերի ու շերտերի նմանություններն ու տարբերությունները:	2.1. Մարդու էությունից բխեցնի խմբի և հասարակության անհրաժեշտությունը:	Հասարակական կյանքի առանձնահատկությունները	2.1 էջ 19-24
5			2.2. Տարբերակի հասարակության փոքր և մեծ խմբերը:	Հասարակության սոցիալական կազմը	2.2 էջ 25-28
6			2.3. Ներկայացնի հասարակության սոցիալական կազմը:	Հասարակության սոցիալական կազմը	2.2 էջ 29-32
7	1			Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1.1-2.2
	4	3. Մարդ-ճանաչողություն-վարքագիծ			
8		Բացատրել ճանաչողության, սոցիալական հմտությունների , հույզերի , վարքագծի, ար-	3.1. Մեկնաբանի ճանաչողության և վարքագծի դերը մարդու և հասարակության կյանքում:	Ճանաչողություն և վարքագիծ:	3.1 էջ 33-39
9				Հույզերի ճանաչում և կառավարում:	3.2 էջ 40-45

10		դյունավետ հաղորդակցման կարևորությունը մարդու կյանքում և որոշակի օրինակների ու իրավիճակների վերլուծության միջոցով զարգացնել ինքնաճանաչողությունը և իրավիճակին համարժեք արձագանքելու հրմտությունները:	3.2.Վերլուծի սեփական հույզերը, մտքերը, թվարկի հույզերի կառավարման հնարներ: 3.3.Բացատրի արդյունավետ հաղորդակցվելու նշանակությունը:	Արդյունավետ հաղորդակցում: Արդյունավետ հաղորդակցում:Մեղիայի դերը հաղորդակցության մեջ:	3.3 էջ 46-50 3.3 էջ 51-54
13	1		Գործնական աշխատանք		
	2	4. Մարդ-բարոյականություն			
14		Ներկայացնել բարոյական նորմերի անհրաժեշտություն, բացատրել բարոյագիտության առանցքային նշանակությունը:	4.1. Հիմնավորի բարոյական նորմերի անհրաժեշտությունը: 4.2.Վերլուծի բարոյականության ոսկե կանոնը: 4.3.Մեկնաբանի բարոյականության հիմնական հասկացությունները:	Բարոյական նորմերի նշանակությունը:	4.1 էջ 55-56 4.1 էջ 56-60
15				Անփոփիչ կրկնություն	1.1-4.1

Դասի N	Ժամա քանակ	Նպատակ	Վերջնարդյունք	Թեմայի անվանումը	Պարագրաֆ էջ
1	1		4.4. Համեմատի և հակադրի էգոիզմն ու ակտրոլիզմը	Բարոյականության հիմնական հասկացությունները	4.2 էջ 61-67
	4	5. Թեմա Մարդ-գեղեցկություն			
2		Ձարգացնել գեղագիտական ճաշակ ու պատկերավոր խոսք՝ բնութագրելու գեղեցիկն ու սգեղը, դրանք դիտարկելով բնության, հասարակության և մշակույթի համատեքստում:	Ներկայացնի <<գեղեցիկ>> հասկացությունը և իրեն շրջապատող իրերի գեղեցկությունը: Մեկնաբանի պատասխանատվության իր բաժինը գեղեցիկի պահպանման գործում: Արվեստի գործերից օրինակներ բերի գեղագիտական հիմնական հասկացությունները մեկնաբանելիս:	Գաղափար գեղեցիկի մասին	5.1 էջ 68-69
3				Գաղափար գեղեցիկի մասին	5.1 էջ 70-72
4				Մեզ շրջապատող միջավայրի գեղագիտական ընկալումը	5.2 էջ 73-75
5				Մեզ շրջապատող միջավայրի գեղագիտական ընկալումը	5.2 էջ 75-77
	3			6. Թեմա Մարդ-իրավունք	
6			Բացատրի <<իրավունք>> հասկացության իմաստը և դերը մարդու կյանքում: Տարբերակի իրավական և բարոյական նորմերը: Ներկայացնի իրավունքի աղբյուրները նորմատիվ իրավական ակտ, իրավական	Իրավական և բարոյական նորմեր: Իրավունք	6.1 էջ 78-81
7				Իրավունք, իմաստը, դերը, հասկացությունը, բնույթն ու առաջացումը	6.1 էջ 81-85
8				Իրավունքի աղբյուրները	6.2 էջ 86-90

			սովորույթ, նախադեպ:		
9	1	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք			Պաս 4.2-6.2
	4	7.Թեմա Մարդ-տնտեսություն			
10		Բացատրել, թե ինչպես կարելի է համադրել իրենց և այլոց կարիքները, ցանկությունները և պահանջումները առկա ռեսուրսների հետ: Մեկնաբանել սակավության հիմնախնդիրը: Նկարագրել արտադրության, բաշխման, փոխանակման և սպառման գործընթացները, խնայողությունների դերը ներկա և ապագա կյանքում:	Հետևություններ անի՝ ելնելով կարիքների ցանկությունների անսահմանափակ և ռեսուրսների լինելու իրողությունից: Նկարագրի արՏադրության, բաշխման, փոխանակման և սպառման գործընթացները: Համադրի անձնական և ընտանեկան եկամուտներն ու ծախսերը, պլանավորի բյուջեն՝ հաշվի առնելով հնարավոր ռիսկերը: Բացատրի ապագայի համար ներկայում խնայողություններ կատարելու նշանակությունը:	<i>Պահանջումներ, կարիքներ, ցանկություններ:</i>	7.1 էջ 91-95
11				<i>Տնտեսական որոշումների կայացում, սակավության հիմնախնդիր</i>	7.2 էջ 96-98
12				<i>Արտադրություն, բաշխում, փոխանակում և սպառում</i>	7.3 էջ 99-102
13				<i>Անձնական բյուջե, եկամտի բաշխում, խնայողություններ, Ներկայում և ապագայում</i>	7.4 էջ 103-107
14	1			Գործնական աշխատանք	
	3	8.Թեմա Մարդ-քաղաքականություն			
15		Մեկնաբանել քաղաքականության նշանակությունը Հասարակական Հարաբերություններում և անհատի կյանքում, օրինակների միջոցով ցույց տալ մարդու դերը քաղաքականության մեջ:	Հիմնավորի քաղաքականության կարևորությունը մարդու կյանքում: Ցույց տա քաղաքականության և Հասարակական կյանքի այլ ոլորտների փոխադարձ	Քաղաքականության նշանակությունը հասարակական հարաբերություններում:	8.1 էջ 108-110
16				Քաղաքականության նշանակությունը հասարակական հարաբերություններում:	8.1 էջ 110-112
17				Մարդը որպես քաղաքական էակ:	8.2 էջ 113-117

			<p>կապերը: Հիմնավորի քաղաքականության կարևորությունը մարդու կյանքում: Ցույց տա քաղաքականության և հասարակական կյանքի այլ ոլորտների փոխադարձ կապերը:</p>		
18	1			<i>Թեմայի ամփոփում</i>	<i>Թեմա 7,8</i>
19	1			<i>Ընդհանուր ամփոփում</i>	<i>Թեմա 5-8</i>

ՎՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ
(շաբաթական 1 ժամ, տարեկան՝ 34 ժամ)

№	Դասաժամ	Դասի բաժինը, թեման, կյուրը	Ուսուցանվող նյութի պարագրաֆը և էջը դասագրքում	Ինքնուրույն աշխատանք
ԳԼՈՒԽ 1. ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ				
1	1 ժ	Ներածություն: Եկեղեցի	Էջ 3-4 §1. էջ 5-7	Աշխատանքային տետրում գրել բառարան բաժինը, գրավոր պատասխանել էջ 7-ի ա,բ,գ առաջադրանքների հարցերին:
2	1 ժ	Քրիստոնեական եկեղեցու հիմնական ուղղությունները:	§2 էջ 9-12	Աշխատանքային տետրում գրել բառարան բաժինը, գրավոր պատասխանել էջ 13-ի ա, բ առաջադրանքի 1-9 հարցերին, լրացնել էջ 13-ի աղյուսակը:

Հայոց եկեղեցու պատմություն VI դասարան/(34 ժամ)

Դասի N	Դասի բաժինը, թեման, նյութը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների	Էջ
1.	Ներածություն (1 ժամ)		
ԹԵՄԱ 1. ԵԿԵՂԵՑԻ 4 ժամ			
2-3.	§1. Եկեղեցի (2 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Քրիստոնեական եկեղեցու հիմնադրի անունը, քրիստոնյա ժողովուրդների անուններ: Կարողանա՝ թվարկել Հայաստանի նշանավոր եկեղեցիներից մի քանիսի անունները: Բ մակարդակ Իմանա՝ եկեղեցի բառի ծագումը և բացատրությունները, հոգևորականների մասին: Կարողանա՝ բացատրել Աստծո տուն, պատարագ, ժամերգություն, հավատացյալ, եկեղեցի օծել, գործող եկեղեցի հասկացություններն ու արտահայտությունները՝ Գ մակարդակ Իմանա՝ ձեռնադրության և առաջին ձեռնադրվողների մասին: Կարողանա՝ ներկայացնել իրենց բնակավայրի եկեղեցու անունը, պատմությունը:</p>	5-7
4-5.	§2. Քրիստոնեության հիմնական ուղղությունները (2 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայոց եկեղեցու հիմնադիր առաքյալների անունները, Քրիստոնեական եկեղեցու առաջին մեծ բաժանման տարեթիվը: Կարողանա՝ թվարկել քրիստոնեության հիմնական չորս ուղղությունների անունները: Բ մակարդակ Իմանա՝ Քրիստոնեական եկեղեցու երկրորդ մեծ բաժանումը, օրթոդոքս, կաթոլիկ եկեղեցիների առաջացումը, նրանց առաջնորդների անվանումները, նստավայրերը, Արևելյան ուղղափառ եկեղեցու առաջացման մասին, բողոքական եկեղեցու առաջացման ժամանակաշրջանը: Կարողանա՝ բացատրել օրթոդոքս, կաթոլիկ, պատրիարք, մետրոպոլիտ, կարդինալ, բառերը: Գ մակարդակ Իմանա՝ Առաջին տիեզերական ժողովների գումարման վայրերն ու տարեթվերը, Արևելյան ուղղափառ եկեղեցիների անունները, օրթոդոքս, ուղղափառ, բողոքական ժողովուրդների անուններ: Կարողանա՝ բացատրել բողոքական եկեղեցու առաջացման պատճառները, լրացնել քրիստոնեության հիմնական չորս ուղղությունների աղյուսակը:</p>	9-12

ԹԵՄԱ 2. ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ 4 Ժամ

6-7.	§3. Հայ առաքելական եկեղեցու նվիրապետությունը (2 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ առաջին քրիստոնյա պետությունը, Հայոց եկեղեցու նվիրապետական ամենաբարձր աստիճանը, կաթողիկոսի ընտրության և ձեռնադրության վայրը, ներկայիս Հայոց կաթողիկոսի անունը: Կարողանա՝ բացատրել եկեղեցում հոգևորականների դերը:</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն հռչակելու տարեթիվը, Հայոց եկեղեցու նվիրապետական աստիճանների քանակը, շնորհման կարգը, երեք բարձր աստիճանները: Կարողանա՝ բացատրել նվիրապետություն, թեմ, ծես, մյուռոն, կաթողիկոս, վարդապետ, եպիսկոպոս, կուսակրոն բառերն ու հասկացությունները:</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ սարկավագ, դպիր նվիրապետական աստիճանների մասին, կաթողիկոսի, եպիսկոպոսի, քահանայի, վարդապետի գործառույթները, հոգևորականներին ողջունելու ձևերը, <u>Հայր մեր աղոթքը անգիր</u>: Կարողանա՝ բացատրել կուսակրոն և ոչ կուսակրոն հոգևորականների տարբերությունները:</p>	14-16
8.	§4. Հայ առաքելական եկեղեցու վարչական կառույցը (1 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանի հանրապետության թեմերի քանակը, Հայոց եկեղեցու վարչական և հոգևոր գերագույն իշխանությունը, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի նստավայրը: Կարողանա՝ ներկայացնել իրենց բնակավայրի գտնվելու թեմը, առաջնորդանիստ կենտրոնը:</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ ՀՀ-ում գործող 11 թեմերը, Հայոց եկեղեցու պատմականորեն ձևավորված կառույցները: Կարողանա՝ բացատրել Արարատյան թեմի՝ Հայրապետական անվանվելու պատճառը, թվարկել սփյուռքում գործող մի քանի թեմեր:</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ թեմերի առաջնորդանիստ կենտրոնները և եկեղեցիների անունները, իրենց թեմի առաջնորդի անունը, Հայոց եկեղեցու պատմականորեն ձևավորված կառույցների հիմնադրման տարեթվերը և վայրերը: Կարողանա՝ քարտեզի վրա ցույց տալ ՀՀ-ի և Արցախի թեմերի տարածքները:</p>	19-21
9.	§5. Հայկական եկեղեցիների ճարտարապետական կառուցվածքը (1 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայոց առաջին եկեղեցիների հիմնադրման ժամանակաշրջանը: Կարողանա՝ նկարագրել իրենց բնակավայրի եկեղեցու արտաքին կառուցվածքը:</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայկական եկեղեցիների արտաքին կառուցվածքը, եկեղեցում պատարագի Սուրբ սեղանի և մկրտության ավազանի գտնվելու վայրը: Կարողանա՝ բացատրել հիմնօրհներ և վանք հասկացությունները:</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Հայկական եկեղեցիների ներքին կառուցվածքը: Կարողանա՝ նկարագրել իրենց բնակավայրի եկեղեցու ներքին կառուցվածքը և համեմատել հայկական եկեղեցու հատակագծի հետ, բացատրել եկեղեցու դերը հայ մարդու համար:</p>	23-24
10.	Գործնական աշխատանք		

ԹԵՄԱ 3. ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԸ 6 ժամ

11.	§6. Հայոց եկեղեցու խորհուրդները (1 ժամ)	Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայոց եկեղեցու խորհուրդները, յուրաքանչյուր խորհուրդի նպատակը, մկրտության և դրոշմի խորհուրդների միասնական անվանումը, հաղորդության խորհուրդը որպես պատարագի հիմնական առանցք լինելու մասին: Կարողանա՝ բացատրել և հիմնավորել մկրտության խորհրդի որպես առանցքային խորհուրդ նշանակությունը:	28-29
12-13.	§7. Մկրտություն և Դրոշմ (2 ժամ)	Բ մակարդակ Իմանա՝ պարտադիր և կամավոր խորհուրդները, յուրաքանչյուր խորհրդի կատարման ընթացքը, վայրը, կրկնելիության հնարավորությունը: Կարողանա՝ բացատրել խորհուրդ, ձեռնադրություն, նարոտ, կնունք, կնքահայր, դրոշմ, մյուռոն, ապաշխարություն, մեղք, գղջում, խոստովանություն, քավություն, թողություն, նշխար, բաղաբջ, անապակ, հայ քրիստոնյա, պսակադրու-թյան ուխտ, հասկացությունները և արտահայտությունները, վերլուծել գործած մեղքերը խոստովանելու անհրաժեշտությունը:	30-31
14.	§8. Ապաշխարություն (1 ժամ)	Գ մակարդակ Իմանա՝ խորհուրդների հիմնական իմաստը, դրոշմի խորհրդի ժամանակ մյուռոնով դրոշմվող մարմնի մասերը, յուրաքանչյուր խորհրդի կատարման համար անհրաժեշտ պայմանները և խորհրդանիշները /իրերը/:	34-35
15.	§9. Հաղորդություն (1 ժամ)	Կարողանա՝ խաչակնքել և բացատրել խաչակնքման նպատակը, բացատրել մանուկների մկրտության պատճառները, գնահատել խորհուրդների դերը և հիմնավորել խորհուրդներին մասնակից լինելու կարևորությունը:	36-37
16.	§10. Պսակ (1 ժամ)	Գ մակարդակ Իմանա՝ խորհուրդների հիմնական իմաստը, դրոշմի խորհրդի ժամանակ մյուռոնով դրոշմվող մարմնի մասերը, յուրաքանչյուր խորհրդի կատարման համար անհրաժեշտ պայմանները և խորհրդանիշները /իրերը/:	39-40
17.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		

ԹԵՄԱ 4. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՏՈՆԵՐԸ 15 ժամ

18.	§11. Ընդհանուր ակնարկ եկեղեցական տոների մասին (1 ժամ)	Ա մակարդակ Իմանա՝ ինչ է տոնը, պետական և եկեղեցական մի քանի կարևոր տոներ: Կարողանա՝ բացատրել շարժական և անշարժ տոների տարբերությունները:	42-43
19.	§12. Ավետման և Ծննդյան տոները (1 ժամ)	Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայոց եկեղեցու տոների հիմնական խմբերը: Կարողանա՝ բացատրել տաղավար տոն, տերունական տոն, պահքի օրեր, սուրբ, տոնացույց, բառերն ու արտահայտությունները:	45-46
20.	§21. Սուրբ Սարգիս (1 ժամ)	Գ մակարդակ Իմանա՝ տաղավար հինգ տոները: Կարողանա՝ թվարկել տերունական և սրբերին նվիրված տոներ:	70-71
21.	§22. Սուրբ Վարդանանց տոնը (1 ժամ)		73-74
22.	§20. Բուն Բարեկենդան (1 ժամ)		67-68
23.	§13. Տյառնընդառաջ (1 ժամ)		49-50
24.	§15. Ծաղկազարդ (1 ժամ)		54
25.	Գործնական աշխատ.		

26	§16. Սուրբ Հարություն կամ Ջատիկ(1 ժամ)	Ա մակարդակ Իմանա՝ ինչ է տոնը, պետական և եկեղեցական մի քանի կարևոր տոներ:	56-57
27	§17. Համբարձման տոնը (1 ժամ)	Կարողանա՝ բացատրել շարժական և անշարժ տոների տարբերությունները: Բ մակարդակ	59-60
28	§23. Կաթողիկե Սուրբ Էջմիածնի տոնը (1 ժամ)	Իմանա՝ Հայոց եկեղեցու տոների հիմնական խմբերը: Կարողանա՝ բացատրել տաղավար տոն, տերունական տոն, պահքի օրեր, սուրբ, տոնացույց, բառերն ու արտահայտությունները:	76-77
29	§14. Քրիստոսի Պայծառակերպության տոնը: Վարդավառ (1 ժամ)	Գ մակարդակ Իմանա՝ տաղավար հինգ տոները: Կարողանա՝ թվարկել տերունական և սրբերին նվիրված տոներ:	52
30	§18. Սարիամ Աստվածածնի վերափոխման տոնը: Խաղողօրհներ (1 ժամ)		62-63
31	§19. Խաչվերաց տոնը (1 ժամ)		65-66
32	§24. Վարագա Սուրբ Խաչի տոնը (1 ժամ)		79-80
33	§25. Թարգմանչաց տոնը (1 ժամ)		82-83
34	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		

Հայոց եկեղեցու պատմություն VIII դասարան/(34 ժամ)

Քամի	Դասիրաժինը, թեման, նյութը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշյալի նպահանջները և Ա, Բ, Գ մակարդակների	Էջ
1.	Ներածություն (1 ժամ)	ԹԵՄԱ Ա. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՆԵՐԻ ՕՐՈՔ 10 ժամ	
2-4.	§1. Հայոց եկեղեցու տերության կախարհագրությունը և վերականգնման նախնական փուլը (3 ժամ)	<p>Ամակարդակ Իմանա՝ Ջաքարիա Ջազեցու ընտրության հանգամանքներին մասին, Սևանի կղզու միջուկառուցված եկեղեցիների Անունները, Հովհաննես Դրասխանյան կերտցու պատմական աշխատության անվանումը, Սուրբ Նաչեկ եկեղեցու կառուցման վայրը, տարեթիվը, ճարտարապետի և պատվիրատուի անունները Կարողանա՝ բնութագրել Ջաքարիա Ջազեցուն, բնութագրել Հովհաննես Դրասխանյան կերտցուն և Բմակարդակ Իմանա՝ Աշոտի շխանի թագավորի շխանի լուսավորչական գործունեությանը, Ջաքարիա Ջազեցու կատարած քայլերը, Գևորգ Գ Գառնեցի կաթողիկոսի ընտրության և գործունեության և կարևոր դերերը, Մաշտոց Ա եղիվարդ եկեղեցի կաթողիկոսի թողած ծիսական ժողովածուի անվանումը, Հովհաննես Դրասխանյան կերտցու գործունեության կարևոր դերերը Կարողանա՝ բացատրել «խոստովանող» հասկացությունը, բացատրել աշխարհական Ջաքարիա Ջազեցու կաթողիկոսը և նրա վերականգնման քննարկը Գմակարդակ Իմանա՝ Փոտոպատրիարքի պահանջի, 862 թ. Շիրակ վանու մզուկ մարված ժողովին նրա ընդունած որոշման մասին Գևորգ Գ Գառնեցու օրհնության բանաստեղծության և թագավորների Կարողանա՝ գնահատել Փոտոպատրիարքի՝ քաղկեդոնականությունը և նրա ներդրումը և նրա պահանջը մեր ժամանակների պարսկականությունը, վերլուծել կաթողիկոսական աթոռի՝ Աղթամարում հաստատվելու պատճառները</p>	5-9
5-6.	§2. Հայոց եկեղեցին Բագրատունյաց թագավորության վերելքի ժամանակաշրջանում (2 ժամ)	<p>Ամակարդակ Իմանա՝ Կաթողիկոսարանի Կարստեղափոխման տարեթիվը, այդ ժամանակահատվածի կաթողիկոսի անունները, Գրիգոր Նարեկացու կենսագրական կարևոր դրվագները, «Մատյան տղերքության» պոեմի մասին Կարողանա՝ հիմնավորել կաթողիկոսական աթոռի Կարստեղափոխման և ներքին ժողովրդի ներքին կյանքի մասին անհաղթելի վնասները, ներկայացնել և մեկնաբանել Գր. Նարեկացու կյանքի մասին անհաղթելի վնասները Բմակարդակ Իմանա՝ Մյուսյաց մտորությունը և վերականգնման, Մյուսյաց Աղվանիցա թոռների անջատողական ձգտումներին մասին, Նաչիկ Արշարունու գործունեության կարևոր դերերը, Նարեկ վանքի դպրոցի գործունեության մասին Կարողանա՝ վերլուծել Անանիա Մոկացու իր քրոջը՝ բնության մեջ քաղկեդոնականությունը և նրա ներդրումը և նրա ժամանակների կատարած քայլերը Գմակարդակ Իմանա՝ Նաչիկ Արշարունու կողմից Կիլիկիայում հայկական եպիսկոպոսությունների հիմնադրման մասին փաստերը, «Մատյան տղերքության» պոեմի բովանդակության և կառուցման մասին Կարողանա՝ վերլուծել Մյուսյաց Աղվանիցա թոռների անջատողական ձգտումները և Անանիա Մոկացի կաթողիկոսի ձեռնարկած քայլերի քաղաքական նշանակությունը, գնահատել «Մատյան տղերքության» պոեմը որպես սագային-հոգևոր մեծագույն արժեք</p>	12-15

Հայոց եկեղեցու պատմություն-34 ժամ VIII դասարան

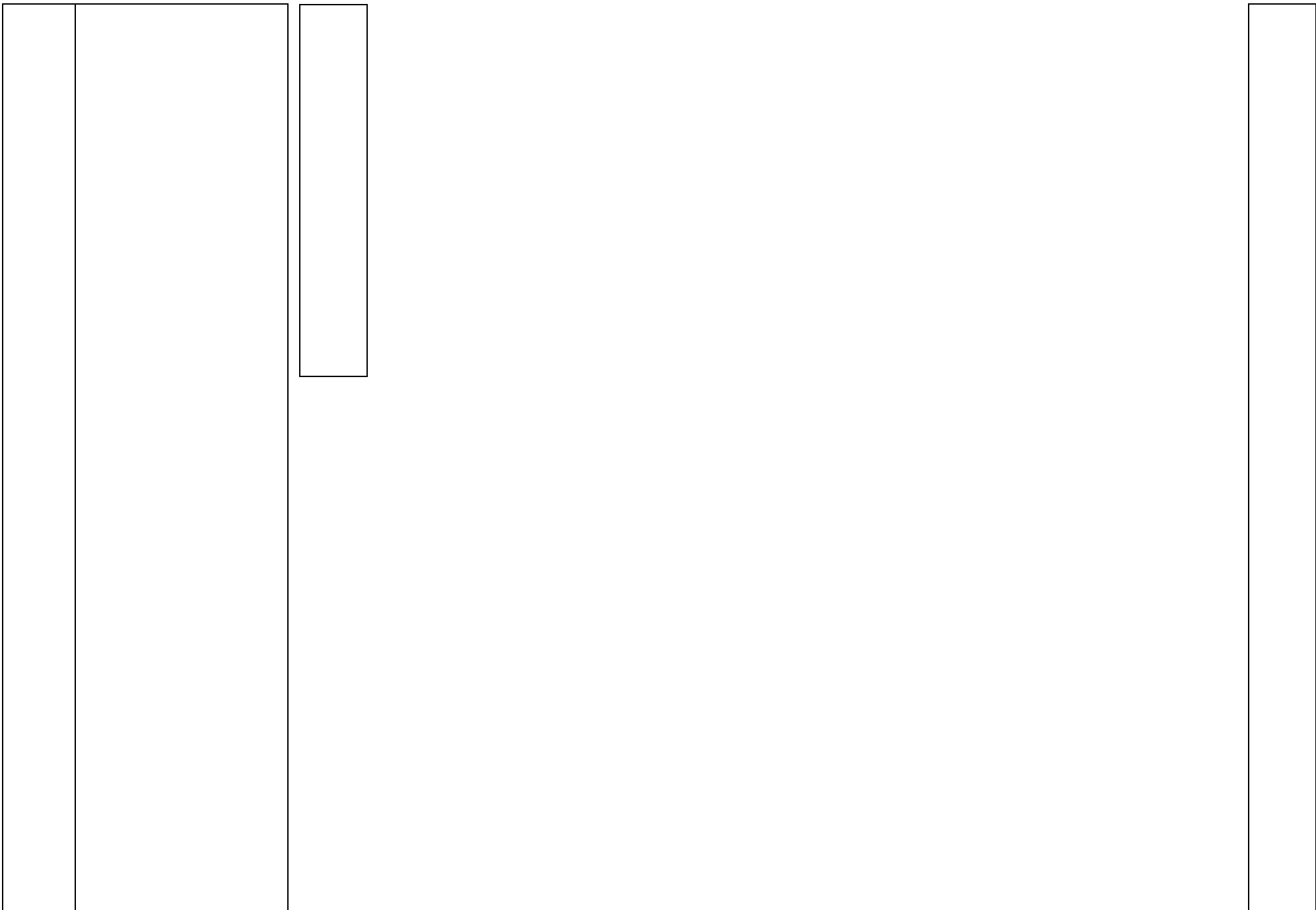
Դասի N	Դասի բաժինը, թեման, կյուրը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների	Էջ
1.	Ներածություն (1 ժամ)		
ԹԵՄԱ I. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻՆԵՐԻ ՕՐՈՔ 10 ժամ			
2-4.	§1. Հայոց եկեղեցու դերը անկախ թագավորության վերականգնման և ամրապնդման գործում (3 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Չաքարիա Չազեցու ընտրության հանգամանքների մասին, Սևանի կղզում IX դ. կառուցված եկեղեցիների Անունները, Հովհաննես Դրասխանակերտցու պատմական աշխատության անվանումը, Սուրբ Խաչ եկեղեցու կառուցման վայրը, տարեթիվը, ճարտարապետի և պատվիրատուի անունները Կարողանա՝ բնութագրել Չաքարիա Չազեցուն, բնութագրել Հովհաննես Դրասխանակերտցուն</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Աշոտ իշխանին թագավոր հռչակելու ուղղությամբ Չաքարիա Չազեցու կատարած քայլերը, Գևորգ Բ Գառնեցի կաթողիկոսի ընտրության և գործունեության կարևոր դրվագները, Մաշտոց Ա Եղիվարդեցի կաթողիկոսի թողած ծիսական ժողովածուի անվանումը, Հովհաննես Դրասխանակերտցու գործունեության կարևոր դրվագները Կարողանա՝ բացատրել «խոստովանող» հասկացությունը, բացատրել աշխարհական Չաքարիա Չազեցու կաթողիկոս ընտրվելու հանգամանքները</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Փոտ պատրիարքի պահանջի, 862թ. Շիրակավանում գումարված ժողովի և նրա ընդունած որոշման մասին Գևորգ Բ Գառնեցու օրհնությամբ թագադրված հայոց թագավորներին Կարողանա՝ գնահատել Փոտ պատրիարքի՝ քաղկեդոնականություն ընդունելու պահանջը մերժելու հայերի քայլի կարևորությունը, վերլուծել կաթողիկոսական աթոռի՝ Աղթամարում հաստատվելու պատճառները</p>	5-9
5-6.	§2. Հայոց եկեղեցին Բագրատունյաց թագավորության վերելքի ժամանակաշրջանում (2 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Կաթողիկոսարանի Կարս տեղափոխման տարեթիվը, այդ ժամանակ գահակալող արքայի և կաթողիկոսի անունները, Գրիգոր Նարեկացու կենսագրական կարևոր, դրվագներ, «Մատյան ողբերգության» պոեմի մասին Կարողանա՝ հիմնավորել կաթողիկոսական աթոռի Կարս տեղափոխման անհրաժեշտությունը, ներկայացնել և մեկնաբանել Գր. Նարեկացու կյանքի մասին ավանդազրույցներ</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Սյունյաց մետրոպոլիտության վերականգնման, Սյունյաց և Աղվանից աթոռների անջատողական ձգտումների մասին, Խաչիկ Արշարունու գործունեության կարևոր դրվագները, Նարեկավանքի դպրոցի գործունեության մասին Կարողանա՝ վերլուծել Անանիա Մոկացու դիրքորոշումը՝ բռնությամբ քաղկեդոնականությունն ընդունած հայերի նկատմամբ, բացատրել աղոթքի հոգևոր խորհուրդը</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Խաչիկ Արշարունու կողմից Կիլիկիայում հայկական եպիսկոպոսությունների հիմնադրման մասին փաստեր, «Մատյան ողբերգության» պոեմի բովանդակության և կառուցածքի մասին Կարողանա՝ վերլուծել Սյունյաց և Աղվանից աթոռների անջատողական ձգտումների դեմ Անանիա Մոկացի կաթողիկոսի ձեռնարկած քայլերի քաղաքական նշանակությունը, գնահատել «Մատյան ողբերգության» պոեմը որպես ազգային-հոգևոր մեծագույն արժեք</p>	12-13 14-15

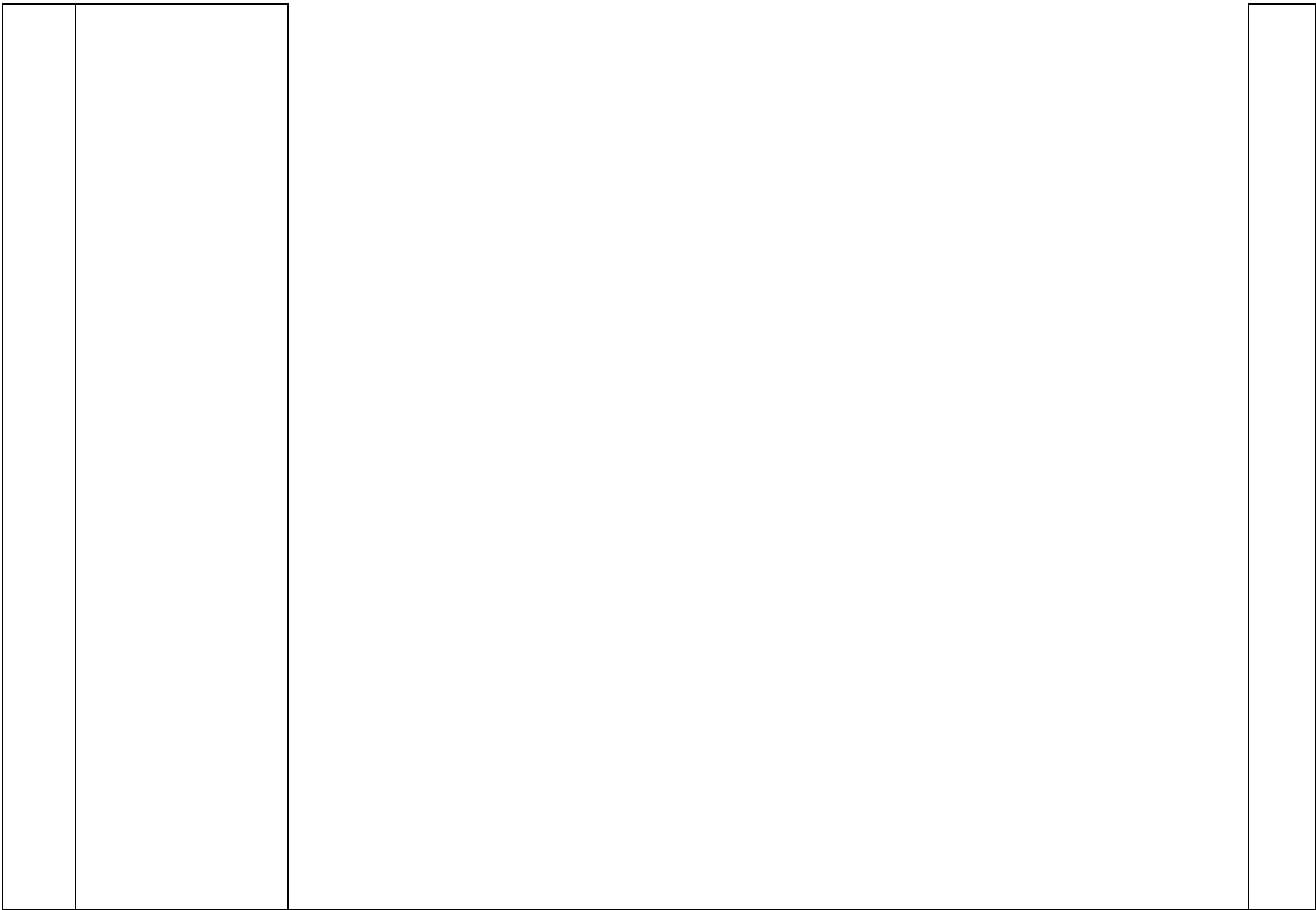
7-8.	§3. Մայրաքաղաք և կաթողիկոսանիստ Անիի ծաղկումը: Սարգիս Ա Սևանցի (2 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Անի մայրաքաղաքի նշանավոր եկեղեցիների և վանքերի անունները Կարողանա՝ նկարագրել Անին</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Սարգիս Ա Սևանցի կաթողիկոսի գործունեության կարևոր դրվագները Կարողանա՝ բացատրել Գագիկ I արքայի՝ կաթողիկոսական աթոռի դերի կարևորման պատճառները</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Սարգիս Ա Սևանցի կաթողիկոսի պատվերով գրված գործերը: Կարողանա՝ ներկայացնել և համեմատել Անին որպես Հայաստանի հոգևոր և աշխարհիկ կենտրոն, գնահատել Անի մայրաքաղաքի դերը հայոց պատմության մեջ, նկարներով ճանաչել Անիի եկեղեցիները և վանքերը</p>	18-19
9.	§4. Հայոց եկեղեցին Բագրատունյաց թագավորության անկման շրջանում (1 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ 1022թ. կատարված ջրօրհների ծեսի մասին, Անիի թագավորության վերացման դրվագները Կարողանա՝ բացատրել կաթողիկոսի՝ «Գետադարձ» մականվան ստանալու պատճառը, բացատրել Անիի թագավորության կործանումից հետո Բյուզանդիայի՝ Հայոց եկեղեցու նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքի պատճառները</p>	22-23
10-11.	§5. Հայոց եկեղեցու նկատմամբ գործադրված ճնշումներն ու հալածանքները Բագրատունյաց թագավորության անկումից հետո (2 ժամ)	<p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Սարգիս Ա կաթողիկոսի կենդանության օրոք նոր կաթողիկոսի ձեռնադրության անհրաժեշտության մասին, Խաչիկ Բ Անեցու գահակալման շրջանի մասին, Ծամնդավի ժողովի մասին, Բարսեղ Անեցի կաթողիկոսի գործունեության կարևոր դրվագները Կարողանա՝ բացատրել բյուզանդացիների՝ Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսին Հայաստան վերադառնալ չթույլատրելու պատճառները, բացատրել սելջուկյան արշավանքերի ժամանակ բյուզանդացիների՝ հայոց եկեղեցու նկատմամբ քաղաքականության նպատակները</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսի կողմից ստեղծված եպիսկոպոսությունների անունները, Բարսեղ Անեցի կաթողիկոսի ստացած տիտղոսը, Հայրապետական աթոռների ստեղծման մասին Կարողանա՝ վերլուծել Բյուզանդիայի՝ Հայաստանի նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքի հետևանքները վերլուծել հայրապետական աթոռների առաջացման վտանգը Հայոց եկեղեցու համար</p>	26-28
12.	Գործնական աշխատանք		
ԹԵՄԱ II. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԿԻՒԿԻԱՅՈՒՄ 8 ժամ			

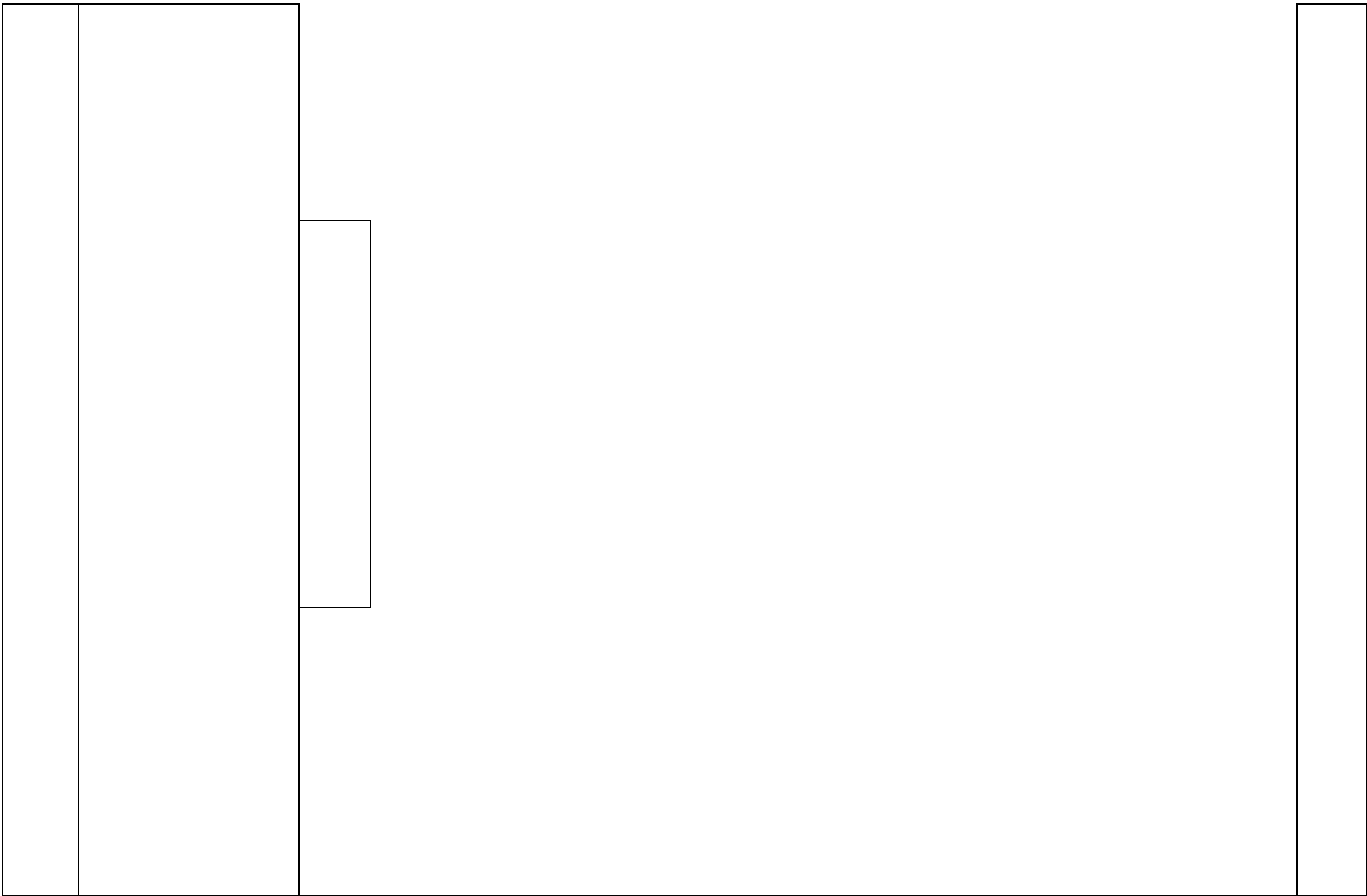
13-14.	§6. Հայոց եկեղեցու կազմակերպումը Կիլիկյան Հայաստանում (2 ժամ)	Ա մակարդակ Իմանա՝ Կիլիկյայում Հայոց եկեղեցու կառույցների ձևավորման մասին, հայ-հռոմեական եկեղեցական հարաբերությունների սկզբնավորման մասին, Ջաքարյան Հայաստանում կառուցված նշանավոր վանական համալիրները և ուսումնագիտական կենտրոնները, Հայաստանում միարարական շարժման տարածման մասին Կարողանա՝ բացատրել Մեծ Հայքից դուրս գտնվող հայ իշխանների՝ Հայոց եկեղեցուն աջակցելու պատճառները, նշել միարարների նպատակները, բացատրել Հայրապետական աթոռի՝ Հռոմկլեայից Միս տեղափոխելու պատճառները, բացատրել Կիլիկյան Հայաստանի՝ հույսը միայն Եվրոպայի հետ կապելու պատճառները Բ մակարդակ	33-37
15	§7. Հայ-հռոմեական և հայ-բյուզանդական եկեղեցական հարաբերությունները (1 ժամ)	Իմանա՝ 1113թ. Գրիգոր Պահլավունու ընտրության և Դավիթ Թոռնիկյան եպիսկոպոսի կողմից հակաթոռ կաթողիկոսության ստեղծման մասին, Հայոց և բյուզանդական եկեղեցիների միավորման փորձերի, միավորման շուրջ առաջացած երկու ուղղությունների մասին, Ներսես Ծնորհալու գործունեությունը, Հայաստանում եկեղեցու իրավունքները վերականգնելու ուղղությամբ Ջաքարյանների կատարած քայլերը, Ստեփանոս Օրբելյանի նախաձեռնությամբ Նորավանքում գումարած ժողովի և ընդունած որոշման մասին, միարարական շարժման դեմ Հակոբ Բ Մանավարզեցի կաթողիկոսի ձեռնարկած, գործողությունները, միարարների դեմ պայքարող ուսումնագիտական կենտրոնները, Հայոց եկեղեցու և պապականության հարաբերությունների ու «117 մուկություններ» գրքովյի բովանդակության հիմնական դրույթները	39-41
16	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	Կարողանա՝ բացատրել հակաթոռ, բանադրել, դավանափոխություն, «Միավորյալ մի բնություն» արտահայտություններն ու հասկացությունները, վերլուծել Աղթամարի Դավիթ Թոռնիկյան եպիսկոպոսի գործողությունների պատճառները, վերլուծել XII դ. կեսերին Հայոց և բյուզանդական եկեղեցիների միավորման շուրջ առաջացած երկու ուղղությունների գործողությունները	45-48
17-18.	§8. Հայոց եկեղեցին Ջաքարյան Հայաստանում (2 ժամ)	Գ մակարդակ Իմանա՝ 1114թ. Շուրի Կարմիր վանքում գումարված ժողովի, կաթողիկոսի ընտրության նոր կարգի հաստատման և դրա նպատակի մասին, Հայոց կաթողիկոսի ընտրությունը հաստատող չորս արքեպիսկոպոսությունների անվանումները, Հայոց կաթողիկոսի և Կիլիկյան արքունիքի միջև հաստատված հարաբերությունների մասին, Հռոմկլեայի ժողովի հրավիրման տարեթիվը, պատճառները և ընդունած որոշումները, Ջաքարյան Հայաստանի ուսումնագիտական կենտրոններում գիտամանկավարժական գործունեություն ծավալող գործիչների անուններ, Հայ-վրացական եկեղեցական հարաբերությունների սրման, 1203թ. և 1242թ. Սսում գումարված ժողովների և դրանց որոշումների մասին, Սսի՝ 1307թ. և Ադանայի՝ 1317թ. ժողովները և Հայաստանում՝ դրանց արձագանքների, և 1361թ. Սսի ժողովում դրանք չեղյալ հայտարարելու մասին	50-52
19.	§9. Քրիստոնեական եկեղեցիների միավորման փորձերը (1 ժամ)	Կարողանա՝ վերլուծել Բարսեղ Անեցու կողմից կաթողիկոսական աթոռը Հայաստանից դուրս տեղափոխելու քայլը, բացատրել Հռոմկլեայի Հայոց կաթողիկոսների՝ «Ամենայն Հայոց կաթողիկոս» տիտղոսը ընդունելու պատճառները գնահատել Հայոց եկեղեցու ունեցած դերը Կիլիկիայում Հայոց պետականության ստեղծման գործում, վերլուծել դավանափոխության՝ կրոնական, ազգային և քաղաքական վտանգները հայերի համար	50-52

20.	§10. Հայոց եկեղեցին Կիլիկիայի Հայկական թագավորության անկման շրջանում (1 ժամ)	Ա մակարդակ Բ մակարդակ Գ մակարդակ	54-56
21. Գործնական աշխատանք			
ԹԵՄԱ. III. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ XV-XVIII ԴԱՐԵՐՈՒՄ 12 ժամ			
22-23.	§11. Կաթողիկոսական աթոռի վերահաստատումը Էջմիածնում (2 ժամ)	Ա մակարդակ Իմանա՝ կաթողիկոսական աթոռի Հայաստան տեղափոխման շարժումը գլխավորող գործիչների և ուսումնագիտական կենտրոնների անունները, Ազգային-եկեղեցական ժողովի գումարման տարեթիվը և ընտրված կաթողիկոսի անունը Աղթամարի Զաքարիա կաթողիկոսի գործունեության և Սմբատ Արծրունու՝ Հայոց թագավոր օծվելու մասին, հայկական տպագրության հիմնադրման տարեթիվը, վայրը, հիմնադրի անունը, հայ տպագրության առաջնեկի անունը և նրա բովանդակությունը, Մխիթարյան միաբանության հիմնադրի անունը, հիմնադրման տարեթիվը և վայրը, Հայոց եկեղեցու և Նաղիբ շահի հարաբերությունների մասին, հայերեն առաջին պարբերականի անվանումը, հրատարակման վայրը, տարեթիվը, հրատարակչին	60-63
24-25.	§12 Հայոց եկեղեցու նվիրապետությունը (2 ժամ)	Կարողանա՝ թվարկել IV-XV դդ. առաջացած Հայոց կաթողիկոսությանը ենթակա կառույցների և ներկայումս գործող նվիրապետական աթոռների անունները, բնութագրել Աղթամարի Զաքարիա կաթողիկոսն և գնահատել նրա գործունեությունը, բացատրել Նաղիբ շահի՝ Հայոց եկեղեցու և հայերի հանդեպ ունեցած վերաբերմունքի պատճառները	65-69
26-27.	§13 Հայոց եկեղեցին և հայ ազատագրական շարժումը XV- XVII դդ. (2 ժամ)	Բ մակարդակ Իմանա՝ 1375թ. հետո Կիլիկիայում Հայոց կաթողիկոսության վիճակի մասին, 1441թ. Ազգային-եկեղեցական ժողովի ընթացքի, առաջարկված թեկնածուների, Կիրակոս Ա Վիրապեցու ընտրության և օծման մասին, Նվիրապետական աթոռների ծավալված գործունեության հիմնական դրվագները, Էջմիածնի՝ 1547թ., Սեբաստիայի՝ 1562թ., Էջմիածնի՝ 1677թ. հրավիրված ժողովները և նրանց ընդունված որոշումները, Մովսես Տաթևացու իրականացրած կարևոր ձեռնարկները, Մխիթարյան միաբանության գործունեության առանձնահատկությունները, Մխիթարյանների երկրորդ միաբանության հաստատման վայրը և տարեթիվը, Միմեոն Երևանցի կաթողիկոսի իրականացրած կարևոր ձեռնարկները	71-74
28-29.	§14 Հոգևոր-մշակութային կյանքի զարթոնքը: Մովսես Գ Տաթևացի (2 ժամ)	Կարողանա՝ բացատրել Գրիգոր Մուսաբեկյանի՝ Վաղարշապատ տեղափոխվելու առաջարկի մերժման պատճառները բացատրել Հայոց կաթողիկոսությանը ենթակա յուրաքանչյուր կառույցի ստեղծման պատմական պայմանները, բացատրել «մետրոպոլիտություն», «եպիսկոպոսություն» հասկացությունները, գնահատել Մովսես Տաթևացու գործունեությունը, բացատրել XVI-XVII դդ հայերի շրջանում կաթողիկոսության տարածման պատճառները, գնահատել	76-80
30-31.	§15 Կաթոլիկ շարժումը հայոց մեջ: Մխիթարյանք (2 ժամ)	Գ մակարդակ Իմանա՝ Մտեփանոս Օրբելյանի պոեմի անվանումը և բովանդակությունը, Հայոց կաթողիկոսությանը ենթակա բոլոր կառույցների ստեղծման վայրերը, հիմնադրման և գործունեության դադարեցման տարեթիվերը, առաջնորդանիստերը, առաջին առաջնորդների անունները, Հակոբ Մեղապարտի և Աբգար դպիրի գործունեության կարևոր դրվագները,	82-85
32-33	Հայոց եկեղեցին 18-րդ դարում 2 ժամ	Գ մակարդակ Իմանա՝ Մտեփանոս Օրբելյանի պոեմի անվանումը և բովանդակությունը, Հայոց կաթողիկոսությանը ենթակա բոլոր կառույցների ստեղծման վայրերը, հիմնադրման և գործունեության դադարեցման տարեթիվերը, առաջնորդանիստերը, առաջին առաջնորդների անունները, Հակոբ Մեղապարտի և Աբգար դպիրի գործունեության կարևոր դրվագները,	

34	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	<p>Մխիթար Սեբաստացու նշանավոր հետնորդների անունները և Մխիթարյանների գրական ժառանգության նշանավոր գործերը, XVIII դ գահակալած կաթողիկոսների անունները ըստ ժամանակագրության Կարողանա հիմնավորել կաթողիկոսական աթոռի Հայաստան տեղափոխելու անհրաժեշտությունը, գնահատել Էջմիածին տեղափոխված Մայր Աթոռի դերը հայապահպանության գործում, մեկնաբանել նվիրապետական աթոռների և Ամենայն Հայոց կաթողիկոսության հարաբերությունները, վերլուծել XVդ Հայոց եկեղեցու կողմից ազատագրական պայքարի նախաձեռնությունն ու ղեկավարությունն ստանձնելու պատճառները, համեմատել Ստեփանոս Սալմաստեցի, Միքայել Սեբաստացի և Հակոբ Ջուղայեցի կաթողիկոսների գործունեությունները, մեկնաբանել Մխիթարյանների «ազգը չգոհել կրոնին և կրոնը ազգությանը» հավատամքի իմաստը, արտահայտել սեփական վերաբերմունք, համեմատել Սիմեոն Երևանցի և Աբրահամ Կրետացի կաթողիկոսների</p>	
----	-------------------------	--	--

Հայոց եկեղեցու պատմություն IX դասարան / (34 ժամ)

Դասի N	Դասի համար, թեման, նյութը	Սովորողների ներկայացվող չափորոշային պահանջները ստԱ, Բ, Գ մակարդակների	Էջ	
1.	Ներածություն (1 ժամ)	<p align="center">ԹԵՄԱ. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՐԵՅԻՆ XIX ԴԱՐՈՒՄ ԿԶԲԻՑՄԻՆ ԶԵՎ 1860-ԱԿԱՆԹՎԱԿԱՆՆԵՐԸ 6 ժամ</p>		
2-3.	§1 Հայոց եկեղեցին XIX դարի սկզբին (2 ժամ)		<p>Ամակարդակ Իմանա՝ Սինտդիստեղծման մասին, XIX դարի սկզբին գործող Հայոց եկեղեցու նվիրապետական աթոռները, 1826-1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմին Ներսես Աշտարակեցու մասնակցության մասին, 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության ներառման մասին, կաթոլիկ եկեղեցու՝ Կ. Պոլսի պատրիարքությունից առանձնապես մատչելի, բողոքական եկեղեցու առաջացման մասին, Մատթեոս Ա Կոստանդնուպոլսեցի կաթողիկոսի մասին Կարողանա՝ բնութագրել Ներսես Աշտարակեցուն, բացատրել եկեղեցական կանոնադրության «Թիֆլիսյան» տարբերակիչ հաստատման պատճառները, բացատրել կաթողիկոսության ներդրականության տարածման պատճառները Բնակարդակ Իմանա՝ XIX դ. սկզբին Հայոց եկեղեցու կողմից իրականացվող գործառնությունները, XIX դ. սկզբին Մայր Աթոռին նվիրապետական աթոռների միջնհաստատված հարաբերություններին մասին, 1830-ական թթ. Հայոց եկեղեցու վիճակի մասին, եկեղեցական կանոնադրության նբովանդակությունը, հայ ժողովրդի տարբեր հատվածների կողմից 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության հանդեպ վերաբերմունքի մասին, Հայոց եկեղեցու ցիսիկաթողիկե եկեղեցու առանձնացման պայմանները, բողոքական եկեղեցու առաջացման պայմանները Կարողանա՝ վերլուծել Սինտդիստեղծման նշանակությունը Հայոց եկեղեցու համար, բացատրել ցարական կառավարության կողմից Հայոց եկեղեցու նհատկացվող առանձնահատուկ վերաբերմունքի պատճառները, բացատրել վեղար, մետրոպոլիտ, հասկացությունները, բացատրել Դ. Պասկևիչի՝ Ներսես Աշտարակեցու նհալածելու պատճառները, բացատրել թուրքական կառավարության կողմից բողոքական եկեղեցու ճանաչման պատճառները, բացատրել ալոթանի՝ հայկաթողիկեներին նեջատվելու նդեմլինելու պատճառները</p>	5-8
4.	§2 Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: Ներսես Աշտարակեցի (1 ժամ)		<p>Գմակարդակ Իմանա՝ XIX դ. սկզբից մինչև XIX դ. 60 ական թթ. զահակալած հայոց կաթողիկոսներին, նրանց գահակալման տարիները, հայկաթողիկե եկեղեցու նկրտումներին մասին, բողոքական եկեղեցու կենտրոնները, առաջին քարոզիչներին նու նները, 1820-1860-ական թթ. Հայոց եկեղեցու գործունեության մասին Կարողանա՝ զնահատել Ներսես Աշտարակեցի կաթողիկոսի գործունեությունը, ներկայացնել նվերլուծել նվիրապետական աթոռներին դերը նու նշանակությունը Հայոց եկեղեցու նհայ ժողովրդի համար, վերլուծել ցարական կառավարության կողմից 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության մշակման պատճառները, զնահատել 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության նդերը Հայոց եկեղեցու համար, վերլուծել բողոքական եկեղեցու ցպառնացող վտանգը հայ ժողովրդին Հայոց եկեղեցու համար, ներկայացնել նվերլուծել հայության մեջ կաթողիկոսության ներդրականության տարածման նե տան ներքերը, Մա</p>	13-16
5.	§3 Ցարական կառավարությունը ն Հայոց եկեղեցու վերահարաբերություններին իրական կարգավորումը (1 ժամ)		<p>Գմակարդակ Իմանա՝ XIX դ. սկզբից մինչև XIX դ. 60 ական թթ. զահակալած հայոց կաթողիկոսներին, նրանց գահակալման տարիները, հայկաթողիկե եկեղեցու նկրտումներին մասին, բողոքական եկեղեցու կենտրոնները, առաջին քարոզիչներին նու նները, 1820-1860-ական թթ. Հայոց եկեղեցու գործունեության մասին Կարողանա՝ զնահատել Ներսես Աշտարակեցի կաթողիկոսի գործունեությունը, ներկայացնել նվերլուծել նվիրապետական աթոռներին դերը նու նշանակությունը Հայոց եկեղեցու նհայ ժողովրդի համար, վերլուծել ցարական կառավարության կողմից 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության մշակման պատճառները, զնահատել 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության նդերը Հայոց եկեղեցու համար, վերլուծել բողոքական եկեղեցու ցպառնացող վտանգը հայ ժողովրդին Հայոց եկեղեցու համար, ներկայացնել նվերլուծել հայության մեջ կաթողիկոսության ներդրականության տարածման նե տան ներքերը, Մա</p>	19-21
6-7.	§4 Հայոց ազգային եկեղեցական կյանքը 1820-60-ական թթ. (2 ժամ)		<p>Գմակարդակ Իմանա՝ XIX դ. սկզբից մինչև XIX դ. 60 ական թթ. զահակալած հայոց կաթողիկոսներին, նրանց գահակալման տարիները, հայկաթողիկե եկեղեցու նկրտումներին մասին, բողոքական եկեղեցու կենտրոնները, առաջին քարոզիչներին նու նները, 1820-1860-ական թթ. Հայոց եկեղեցու գործունեության մասին Կարողանա՝ զնահատել Ներսես Աշտարակեցի կաթողիկոսի գործունեությունը, ներկայացնել նվերլուծել նվիրապետական աթոռներին դերը նու նշանակությունը Հայոց եկեղեցու նհայ ժողովրդի համար, վերլուծել ցարական կառավարության կողմից 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության մշակման պատճառները, զնահատել 1836 թ. եկեղեցական կանոնադրության նդերը Հայոց եկեղեցու համար, վերլուծել բողոքական եկեղեցու ցպառնացող վտանգը հայ ժողովրդին Հայոց եկեղեցու համար, ներկայացնել նվերլուծել հայության մեջ կաթողիկոսության ներդրականության տարածման նե տան ներքերը, Մա</p>	23-27

Հայոց եկեղեցու պատմություն IX դասարան/(34 ժամ)

Դասի N	Դասի բաժինը, թեման, կյուրը	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների	Էջ
1.	Ներածություն (1ժամ)		
ԹԵՄԱ I. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ XIX ԴԱՐԻ ՄԿԶԲԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 1860-ԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԸ 6 ժամ			
2-3.	§1 Հայոց եկեղեցին XIX դարի սկզբին (2 ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Մինոդի ստեղծման մասին, XIX դարի սկզբին գործող Հայոց եկեղեցու նվիրապետական աթոռները, 1826-1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմին Ներսես Աշտարակեցու մասնակցության մասին, 1836թ. եկեղեցական կանոնադրության և նրա անվանման մասին, կաթոլիկ եկեղեցու՝ Կ. Պոլսի պատրիարքությունից առանձնանալու մասին, բողոքական եկեղեցու առաջացման մասին, Մատթեոս Ա Կոստանդնուպոլսեցի կաթողիկոսի մասին Կարողանա՝ բնութագրել Ներսես Աշտարակեցուն, բացատրել եկեղեցական կանոնադրության «Թիֆլիսյան» տարբերակի չհաստատման պատճառները, բացատրել կաթոլիկության և բողոքականության տարածման պատճառները</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ XIX դ. սկզբին Հայոց եկեղեցու կողմից իրականացվող գործառնությունները, XIX դ. սկզբին Մայր Աթոռի և նվիրապետական աթոռների միջև հաստատված հարաբերությունների մասին, 1830-ական թթ. Հայոց եկեղեցու վիճակի մասին, եկեղեցական կանոնադրության բովանդակությունը, հայ ժողովրդի տարբեր հատվածների կողմից 1836թ. եկեղեցական կանոնադրության հանդեպ վերաբերմունքի մասին, Հայոց եկեղեցուց հայ կաթոլիկ եկեղեցու առանձնացման պայմանները, բողոքական եկեղեցու առաջացման պայմանները</p>	5-8
4.	§2 Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: Ներսես Ե Աշտարակեցի (1ժամ)	<p>Կարողանա՝ վերլուծել Մինոդի ստեղծման նշանակությունը Հայոց եկեղեցու համար, բացատրել ցարական կառավարության կողմից Հայոց եկեղեցուն հատկացվող առանձնահատուկ վերաբերմունքի պատճառները, բացատրել վեդար, մետրոպոլիտ, հասկացությունները, բացատրել Ի.Պասկևիչի՝ Ներսես Աշտարակեցուն հալածելու պատճառները, բացատրել թուրքական կառավարության կողմից բողոքական եկեղեցու ճանաչման պատճառները, բացատրել սուլթանի՝ հայ կաթոլիկների անջատվելուն դեմ լինելու պատճառները</p>	13-16
5.	§3 Ցարական կառավարությունը և Հայոց եկեղեցու փոխհարաբերությունների իրավական կարգավարումը (1ժամ)	<p>Գ մակարդակ Իմանա՝ XIX դ. սկզբից մինչև XIX դ. 60 ական թթ. գահակալած հայոց կաթողիկոսներին, նրանց գահակալման տարիները, հայ կաթոլիկ եկեղեցու նկրտումների մասին, բողոքական եկեղեցու կենտրոնները, առաջին քարոզիչների անունները, 1820-1860-ական թթ. Հայոց եկեղեցու գործունեության մասին Կարողանա՝ գնահատել Ներսես Աշտարակեցի կաթողիկոսի գործունեությունը, ներկայացնել և վերլուծել նվիրապետական աթոռների դերն ու նշանակությունը Հայոց եկեղեցու և հայ ժողովրդի համար, վերլուծել ցարական կառավարության կողմից 1836թ. եկեղեցական կանոնադրության մշակման պատճառները, գնահատել 1836թ. եկեղեցական կանոնադրության դերը Հայոց եկեղեցու համար, վերլուծել բողոքական եկեղեցուց սպառնացող վտանգը հայ ժողովրդի և Հայոց եկեղեցու համար, ներկայացնել և վերլուծել հայության մեջ կաթոլիկության և բողոքականության տարածման հետևանքները, Մատթեոս Ա Կոստանդնուպոլսեցու Հայոց կաթողիկոս ընտրվելու պատճառները</p>	19-21
6-7.	§4 Հայոց ազգային եկեղեցական կյանքը 1820-60-ական թթ. (2ժամ)		23-27

**ԹԵՄԱ II. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԿՐԹԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ: ՊԱՅՔԱՐ ՌՈՒՄԱՑՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ
(XIX ԴԱՐԻ ՎԵՐՁ - XX ԴԱՐԻ ՄԿԻՉԲ) 4 ժամ**

8	<p>§5 Հայոց եկեղեցու կրթամշակութային ձեռնարկները (1 ժամ)</p> <p>Գործնական աշխատանք</p>	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Տարրական դպրոցներում կրթության տևողությունը, դասավանդվող առարկաները, «Արարատ» հանդեսի հրատարակման վայրը, թվականը, հանդեսում արձարձվող հարցերը, Հայոց եկեղեցու կրթամշակութային գործունեությունը սահմանափակելու ուղղությամբ ցարական կառավարության ձեռնարկած քայլերը, ցարական կառավարության գաղութային քաղաքականության դեմ Մկրտիչ Խրիմյանի գլխավորությամբ սկսված պայքարի մասին, ցարական կառավարության կողմից հայկական դպրոցները փակելու թվականը: Կարողանա՝ գնահատել «Արարատ» հանդեսի դերը հայ իրականության մեջ, բացատրել ռուսական կառավարության Հայոց եկեղեցուն թուլացնելու պատճառները, բացատրել հայոց պատմության և աշխարհագրության դասավանդման արգելման պատճառները:</p>	29-33
10-11.	<p>§6 Հայոց եկեղեցու պայքարը ցարական ինքնակալության դեմ: Մկրտիչ Ա Խրիմյան (2ժամ)</p>	<p>Բ մակարդակ Իմանա՝ հոգևոր և վիճակային դպրոցների մասին, Արմաշի դպրեվանքի և հիմնադրման տարեթվի մասին, 1883թ. հայ-կական դպրոցների դեմ սկսված հալածանքների պատճառը, 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքի մասին: Կարողանա՝ բացատրել XIX դ. վերջին և XX դ. սկզբին օսմանյան և ռուսական իշխանությունների կողմից Հայոց եկեղեցու հալածանքների պատճառները, վերլուծել 1886թ. հայկական դպրոցները վերաբացելու ցարական կառավարության՝ թույլտվության պատճառները, ներկայացնել և մեկնաբանել Մկրտիչ Ա Խրիմյանի 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքի իրականացումը կանխելու նպատակով ձեռնարկած քայլերը: Գ մակարդակ Իմանա՝ Մտ. Փափազյանի կողմից մշակված ծրագրի համաձայն կրթական ոլորտում կատարված փոփոխությունները, Ալեքսանդր III ցարի 1891թ. հրամանի մասին, հայկական դպրոցների վերաբացման համար ծավալված պայքարի մանրամասները, Մկրտիչ Ա Խրիմյանի հայ-թաթարական ընդհարումները կանխելու համար կատարած քայլերը, Նիկոլայ I ցարի կողմից ստորագրված հրովարտակի օրն ու տարեթիվը: Կարողանա՝ գնահատել Արմաշի դպրեվանքի դերը արևմտահայ իրականության մեջ, գնահատել հակացարական ազգային-ազատագրական պայքարի նշանակությունը, վերլուծել 1903թ. հունիսի 12-ի օրենքի նպատակը</p>	35-38

ԹԵՄԱ III. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՎ ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ՆՈՐ ՓՈՒԼԸ 4 ժամ

12.	<p>§7 Հայոց եկեղեցին և Հայկական հարցը (1ժամ)</p>	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Ման Ստեֆանոյի և Բեռլինի վեհաժողովների մասին, «Երկաթե շերտի» խորհուրդը, հոգևորական հայդուկների անուններ, Մկրտիչ Խրիմյանի ազգանվեր գործունեության որոշ դրվագներ, Մեծ եղեռնի տարիներին ոչնչացված եկեղեցիների քանակը Կարողանա՝ բնութագրել Մկրտիչ Խրիմյան կաթողիկոսին, բնութագրել Գևորգ Ե Սուրենյանց կաթողիկոսին Բ մակարդակ Իմանա՝ Զեյթունի ինքնապաշտպանության, և Բարդուղիմեոս վարդապետի մասին, 1880-1890-ական թթ. ջարդերից տուժածներին օգնություն կազմակերպելու ուղղությամբ Մկրտիչ Խրիմյանի գործողությունների մասին, Գևորգ Ե</p>	41-44
-----	--	---	-------

13.	§8 Եկեղեցու մասնակցությունը XIX դ. վերջի և XX դ. սկզբի ազատագրական Պայքարին (1 ժամ)	Մուրենյանց կաթողիկոսի՝ Պողոս Նուբարին տված լիազորությունների մասին, Հայոց եկեղեցուն Մեծ եղեռնի տարիներին հասցված վնասի մասին Կարողանա՝ վերլուծել Մեծ տերությունների կողմից Բեռլինի վեհաժողովի հրավիրման պատճառները, բացատրել Մկրտիչ Խրիմյանի կողմից հայ գաղթականներին հայրենի բնակավայրեր վերադարձնելու և որբերին հայկական որբանոցներում հավաքելու խնդիրների կարևորությունը Գ մակարդակ	46-49
14.	§9 Գևորգ Ե Սուրենյանց կաթողիկոսը և Հայկական հարցի վերաբացումը (1 ժամ)	Իմանա՝ 1890-ական թթ. հայոց ազատագրական շարժման ղեկավար հոգևորականների անունները, Մկրտիչ Խրիմյանի և Նիկոլայ II հանդիպման ու դրա արդյունքների մասին, Խանասորի արշավանքի մասին, Ցեղասպանությունից փրկված հայերին օգնություն ապահովելու նպատակով Գևորգ Ե Սուրենյանց կաթողիկոսի ձեռնարկած գործողությունների մասին, Մեծ եղեռնի տարիներին ոչնչացված նշանավոր որոշ կոթողների անուններ Կարողանա՝ բացատրել Մ. Խրիմյանի հանձնարարությամբ հայ հոգևոր առաջնորդների մեծ տերություններին դիմելու նպատակները և ամփոփել դրա արդյունքները, վերլուծել հայ հոգևորականությանը առաջին հերթին բնաջնջելու վերաբերյալ Թալեաթի խոսքերը	52-53
15.	§10 Հայոց Մեծ եղեռնը և եկեղեցին (1 ժամ)	Կարողանա՝ բացատրել Մ. Խրիմյանի հանձնարարությամբ հայ հոգևոր առաջնորդների մեծ տերություններին դիմելու նպատակները և ամփոփել դրա արդյունքները, վերլուծել հայ հոգևորականությանը առաջին հերթին բնաջնջելու վերաբերյալ Թալեաթի խոսքերը	55-57
16.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		
ԹԵՄԱ IV. ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ 3 ժամ			
17.	§11 1918թ. հերոսամարտերը և եկեղեցին (1 ժամ)	Ա մակարդակ Իմանա՝ Մայիսյան հերոսամարտերի նախօրյակին Գևորգ Ե Սուրենյանց կաթողիկոսի ընդունած որոշման և ժողովրդին ուղղված կոչի մասին, ՀՀ կառավարությանը Հայոց եկեղեցու հատկացրած ֆինանսական օգնության, բոլշևիկների գործողությունների հանդեպ Հայոց եկեղեցու դիրքորոշման մասին Կարողանա՝ գնահատել Գևորգ Ե Սուրենյանցի դիրքորոշումը մայիսյան հերոսամարտերի նախօրեին, բացատրել Հայոց եկեղեցու՝ բոլշևիկների հանդեպ ունեցած դիրքորոշման պատճառները Բ մակարդակ Իմանա՝ Գարեգին եպ. Հովսեփյանի մասին Ս. Վրացյանի գնահատականը, Հայոց եկեղեցու 1918-1920թթ. գործունեության մասին	59-61
18-19.	§12 Եկեղեցու գործունեությունը 1918-1920 թթ. (2 ժամ)	Կարողանա՝ գնահատել Գարեգին Ե Հովսեփյանի դերը Մայիսյան հերոսամարտերի կազմակերպման գործում, թվարկել 1918-1920թթ. եկեղեցի-պետություն համագործակցության ուղղությունները Գ մակարդակ Իմանա՝ ռազմաճակատ մեկնած և մայիսյան հերոսամարտերում աչքի ընկած հայ հոգևորականների անունները, Եկեղեցի-պետություն դաշնագիրը և դրա չիրականացման պատճառը, ներեկեղեցական կյանքի բարեկարգման ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերը Կարողանա՝ գնահատել Հայոց եկեղեցու դերը անկախ պետականության կառուցման գործում	64-67
ԹԵՄԱ V ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ 6 ժամ			
20.	§13 Խորհրդային իշխանության քաղաքականությունը եկեղեցու նկատմամբ (1 ժամ)	Ա մակարդակ Իմանա՝ 1920-ական թթ. սկզբից մինչև 1938թ. փակվող և քանդվող վանքերի, եկեղեցիների և հոգևորականների հալածաբների մասին, Աստվածաշնչի հայերեն թարգմանության 1500-ամյակի տոնակատարությունների մասին, Խորեն Ա Մուրադբեկյան կաթողիկոսի և նրա եղբայրների սպանության մասին, 1945թ. հրավիրված Ազգային-կեղեցական ժողովի, Հայոց եկեղեցու նոր սահմանադրության և Գևորգ Զ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի ընտրության մասին, Վազգեն Ա	69-72

21.	§14 Հալածանքների նոր շրջան՝ Խորեն Ա Մուրադբեկյան (1 ժամ)	կաթողիկոսի գահակալման տարեթվերը, ժողովրդի կողմից նրան տրված տիտղոսի, վերաբացված թեմերի, նրա օրոք Աստվածաշնչի աշխարհաբար ամբողջական թարգմանության, Անկախության մյուռոնի մասին Կարողանա բացատրել Աստվածաշնչի հայերեն թարգմանության տոնակատարությունը Սփյուռքում նշելու պատճառները, բնութագրել Հայոց եկեղեցու վիճակը Հայրենական Մեծ պատերազմի նախօրյակին, թվարկել երկրաշարժից տուժած և բռնագաղթի ենթարկված ժողովրդին աջակցելու համար Հայոց եկեղեցու ձեռնարկած քայլերը	74-76
22.	§15 Հայոց եկեղեցին Երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին (1 ժամ)	Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայոց 1920-ական թթ. սկզբին եկեղեցու գործունեության մասին, 1921թ. Հայիեղկոմի ընդունած որոշման և դրա հետևանքների մասին, 1932թ. բացված Ազգային-եկեղեցական ժողովի և նոր կաթողիկոսի ընտրության մասին, Խորեն Ա Մուրադբեկյանի ծավալած գործողությունների մասին, 1941թ. հրավիրված Ազգային-եկեղեցական ժողովի, քննարկած հարցերի և նրա ընդունած որոշման մասին, Հայոց եկեղեցու և Գևորգ արքեպս. Չորեքչյանի՝ Հայրենական Մեծ պատերազմին ունեցած մասնակցության մասին, Վազգեն Ա կաթողիկոսի եկեղեցաշինական գործունեության մասին, նորոգված վանքերի և եկեղեցիների անունները, Վազգեն Ա-ի գահակալության տարիներին Մայր Աթոռի հրատարակչական-տպագրական գործունեության մասին	79-81
23.	§16 Կաթողիկոսական ընտրություններ՝ Գևորգ Զ Չորեքչյան (1 ժամ)	Կարողանա բացատրել Ազգային-եկեղեցական ժողով գումարելու բոլշևիկների թույլտվության պատճառները, բացատրել «Կաթողիկոսական տեղապահ», «Առաջնորդական վիճակ» հասկացությունները, բացատրել Հայրենական Մեծ պատերազմի ընթացքում Խորհրդային իշխանության՝ Հայոց եկեղեցու նկատմամբ դիրքորոշման փոփոխության Պատճառները, համեմատել Վազգեն Ա-ին Սահակ Պարթևի հետ	83-86
24-25.	§17 Հայոց եկեղեցու վերելքը՝ Վազգեն Ա (2 ժամ)	Գ մակարդակ Իմանա՝ 1920-ական թթ. սկզբին Հայոց եկեղեցուն թուլացնելու՝ բոլշևիկների քայլերը, 1938թ. Հայաստանի ժողովուրդի ընդունած որոշումը, Խորեն Մուրադբեկյանի՝ Ստալինի հետ հանդիպման նրան ներկայացրած զեկուցագրի և Ստալինի խոստումների մասին, Գևորգ Զ կաթողիկոսի Հայկական հարցի վերաբերման, սփյուռքի հետ կապերն ամրապնդելու, հոգևոր-մշակութային կյանքը վերականգնելու ուղղությամբ կատարած քայլերի մասին, Երկրորդ աշխարհամարտից հետո Հայոց եկեղեցու պատակտման փորձերի և դրանց ձախողման մասին, միջեկեղեցական հարաբերությունների և միջազգային կապերի ընդլայնման ուղղությամբ Վազգեն Ա կաթողիկոսի ձեռնարկած քայլերի մասին Կարողանա՝ վերլուծել Հայոց եկեղեցուն բոլշևիկների բացասական վերաբերմունքի պատճառները, բացատրել Էջմիածնի վանքը փակել թույլ չտալու Մոսկվայի որոշման պատճառները, գնահատել Գևորգ Զ կաթողիկոսի գործունեությունը, գնահատել անկախ պետականության վերականգնման համար Հայոց եկեղեցու մասնակցության դերը	88-92
26.	Գործնական աշխատանք		
ԹԵՄԱ VI. ՎԵՐԱԶԱՐԹՈՒՄԻ ՇՐՋԱՆ 7 ժամ			

27-28.	<p>§18 Եկեղեցին հայոց նորանկախ պետականության ստեղծման և ամրապնդման տարիներին (2ժամ)</p>	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայոց եկեղեցու՝ արցախյան հերոսամարտերին ունեցած մասնակցության մասին, Հայոց եկեղեցու կողմից հաստատված պատվո բարձր պարգևները Կարողանա՝ նշել եկեղեցի-պետություն համագործակցության մասին վկայող փաստեր Բ մակարդակ Իմանա՝ Արցախին սատարելու նպատակով Վազգեն Ա-ի արտերկրում ունեցած հանդիպումների, տարբեր միջազգային կառույցներին և ղեկավարներին հղած դիմումների, և դրանց բովանդակության մասին, Հայոց եկեղեցու ներեկեղեցական կյանքը կարգավորելու նպատակով Մայր Աթոռի ծավալած գործունեությունը Կարողանա՝ 1990-ական թթ. սկզբներին Հայոց եկեղեցու համար գործունեության համար ստեղծված հնարավորությունները համեմատել նախորդ շրջանի հետ Գ մակարդակ Իմանա՝ 1991թ. հունիսի 17-ին «ՀՀ-ում խղճի ազատության և կրոնական կազմակերպությունների մասին» օրենքի ընդունման և նրա բովանդակության մասին, Արցախյան հերոսամարտերին մասնակցած նպարգևատրված հայ հոգևորականների անունները Կարողանա՝ գնահատել Արցախյան պատերազմում Հայոց եկեղեցու մասնակցության դերը, արտահայտել և հիմնավորել սեփական վերաբերմունքը 1991թ. հունիսի 17-ի օրենքի նկատմամբ</p>	95-99
29-30.	<p>§19 Հայոց եկեղեցու միասնության ամրապնդումը: Գարեգին Ա (2ժամ)</p>	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Գարեգին Ա կաթողիկոսի ընտրության, գահակալման տարեթվերի, Մեսրոպ Մաշտոց դպրատան հիմնադրման և դրա նպատակի մասին Կարողանա՝ նշել եկեղեցի-պետություն համագործակցության ամրապնդման ուղղությամբ կատարված քայլերը Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայոց եկեղեցու նվիրապետական աթոռների և թեմերի միջև փոխհարաբերությունների, Հայոց եկեղեցու հոգևոր-մշակութային գործունեության մասին Կարողանա՝ բացատրել «Էկումենիկ /Էկումենյան/ շարժում» հասկացությունը Գ մակարդակ Իմանա՝ 1990-ական թթ. Հայոց եկեղեցու միջազգային հեղինակության աճի մասին Կարողանա՝ համեմատել Վազգեն Ա և Գարեգին Ա կաթողիկոսների գործունեությունը, բացատրել «մեկ ազգ, մեկ մշակույթ, մեկ եկեղեցի» թեզիսը</p>	101-104

31-32.	§20 Հայաստանի կրոնական համայնքները (2ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայ կաթոլիկ և հայ բողոքական եկեղեցիների գործունեության աշխուժացման, Հռոմի պապի՝ Հայաստան այցելության մասին Կարողանա՝ թվարկել Հայաստանում գործունեություն տարածած կրոնական հոսանքների անուններ</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Հայ կաթոլիկ և հայ ավետարանական եկեղեցիների 1990-ական թթ. Հայաստանում ծավալած գործունեության մասին, տարաբնույթ կրոնական հոսանքների Հայաստանում գործունեություն ծավալելու մասին Կարողանա՝ բացատրել «հոգեորսություն» հասկացությունը</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանում կաթոլիկ հայերի բնակավայրերը, գործող ավետարանական եկեղեցիներ ունեցող քաղաքները Կարողանա՝ վերլուծել այն նպաստավոր պայմանները, որոնք հող հանդիսացան աղանդավորական շարժումների՝ Հ-ն թափանցման համար, մեկնաբանել հասարակության որոշ խավերի այդ կազմակերպություններին անդամագրվելու պատճառները</p>	107-109
33.	§21 Գարեգին Բ: Վերելքի տարիներ (1ժամ)	<p>Ա մակարդակ Իմանա՝ Հայոց եկեղեցու 132-րդ հայրապետի անունը, ընտրության տարեթիվը, Գր. Լուսավորչի Հայաստան տեղափոխված մասունքների մասին, Ս. Գր. Լուսավորիչ Մայր եկեղեցու օժման օրն ու տարեթիվը Կարողանա՝ գնահատել Գր. Լուսավորչի Հայաստան տեղափոխված մասունքների նշանակությունը Հայոց եկեղեցու համար</p> <p>Բ մակարդակ Իմանա՝ Գարեգին Բ կաթողիկոսի անդրանիկ կոնդակի բովանդակության կարևոր կետերի մասին, Հայաստանում գործող հոգևոր-կրթական հաստատությունները, 1700 ամյակի հոբելյանական տոնակատարության մասին Կարողանա՝ բացատրել Հայոց դարձի հոբելյանական տոնակատարության խորհուրդը</p> <p>Գ մակարդակ Իմանա՝ Հայաստանում և սփյուռքում կառուցված և վերաբացված եկեղեցիների անուններ, Գարեգին Բ կաթողիկոսի պաշտոնական հանդիպումների մասին Կարողանա՝ հիմնավորել «Հայոց եկեղեցու պատմություն» դասընթացի անհրաժեշտությունը</p>	112-117
34.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		